

PRANTSUSE 18.SAJ. 2.POOLE
GRAAFIKA
Tartu Ülikooli Raamatukogus

LES GRAVURES FRANÇAISES DE LA DEUXIÈME MOITIÉ DU XVIII S.

PRANTSUSE 18. SAJANDI 2. POOLE GRAAFIKA

AUSTRIA, ŠVEITSI, FLAAMI JA HOLLANDI
18. SAJANDI GRAAFIKA

Täiendusi inglise 18. sajandi graafika kataloogile

LES GRAVURES FRANÇAISES
DE LA DEUXIÈME MOITIÉ DU XVIII S.

LES GRAVURES AUTRICHIENNES, SUISSES,
FLAMANDES ET HOLLANDAISES DU XVIII S.

Supplément au catalogue des gravures anglaises du XVIII s.

BIBLIOTHÈQUE DE L'UNIVERSITÉ DE TARTU

Les gravures

FRANÇAISES DE LA 2-ÈME MOITIÉ
DU XVIII S.

ET LES GRAVURES AUTRICHIENNES, SUISSES, FLAMANDES
ET HOLLANDAISES DU XVIII S.

C a t a l o g u e

Introduction et réalisation Inge Kukk

Tartu 1996

TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU

PRANTSUSE 18. SAJANDI 2. POOLE

JA

AUSTRIA, ŠVEITSI, FLAAMI NING HOLLANDI

18. SAJANDI

graafika

TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGUS

Kataloog

Koostanud Inge Kukk

Tartu 1996

Toimetuskolleegium: M. Ermel, S. Issakov, M. Kümnik, A. Norberg,
L. Peep, M. Rand, L. Tiik, U. Tõnnov

Toimetaja: M. Rand

Tõlkijad: Ü. Treikelder, N. Vorobjova

Kaane kujundus: M. Säkk

Fotod: E. Sakk

Trükitöötlus: I. Reintam

Raamatu väljaandmist on toetanud Kultuurkapital

Kaas ja pilditahvlid: Tõravere trükikoda

Sisu trükk ja köide: Tartu Ülikooli Kirjastuse trükikoda
Tiigi 78, EE2400 Tartu
Tellimus nr. 249.

SAATEKS

Kunstivarade kogumisele Tartu Ülikoolis pani aluse ülikooli raamatukogu direktor ja kunstimuuseumi juhataja prof. Karl Morgenstern (1770–1852). Asunud Saksamaalt Tartusse, alustas ta siin ülikooli kunstimuuseumi rajamist ja jätkas võrdväärseks oma erakogu täiendamist kunsteostega. 19. sajandi keskel anti Morgensterni pärandina ülikoolile suurem osa tema kunstikollektsioonist, mis koos kunstimuuseumist eraldatud gravüüride ja joonistustega suunati ülikooli joonistuskooli. Viimase sulgemise järel 19. sajandi lõpul sai graafikakogu hoidjaks ülikooli raamatukogu.

Kataloog tutvustab prantsuse 18. sajandi 2. poole graafikat olles jätkuks 1983. a. ilmunud prantsuse 17. sajandi ja 18. sajandi 1. poole graafikakataloogile. Käesolev väljaanne on kaheksas raamatukogu graafikakogu tutvustavatest kataloogidest, mis lõpetab ühtlasi Lääne-Euroopa vanemat graafikat käsitleva sarja. Seetõttu on siia liidetud ka austria, šveitsi, flaami ja hollandi 18. sajandi graafika, mis moodustab kogus väikesearvulise ja juhusliku ilmega osa, ent hõlmab mõningaid haruldasi estampe tuntumatelt gravööridelt. Eraldi on esitatud viimasel aastakümnel vanema kirjanduse fondist kunstikogusse lisandunud inglise 18. sajandi graafika, mis on täienduseks 1974. a. ilmunud kataloogile.

Kataloogis vaadeldakse kokku 870 estampi, millest peamise osa (581 lehte) moodustab prantsuse 18. sajandi 2. poole graafika. Traditsioonilise vasegravüüri ja ofordi kõrval on värvilist akvatintat ning laviitehnikas töid selle leiutajalt J. B. Le Prince'ilt. Esindatud on suurem osa 18. sajandi 2. poolel töötanud prantsuse graafikutest, kelle looming annab ülevaatliku pildi must-valge kunsti tasemest vaadeldaval perioodil. Juhtivatelt graafikameistritelt J. Ph. Lebas'lt, J. G. Willelt, J. J. de Boissieu'lt ja R. de Saint-Nonilt on igaühelt paarkümmend tööd, millest mitmed kuuluvad tippteoste või haruldaste hulka.

Tänu prof. K. Morgensterni küllaltki täiuslikule prantsuse graafika komplekteerimisele on raamatukogu kunstikogus ka Suure Prantsuse Revolutsiooni aastatel hävitamisele kuulunud teoseid, mida säilinud eksemplaride vähesuse tõttu võib lugeda tõelisteks rariteetideks.

1. Teose mõõtmed (kõrgus, laius) on sentimeetrites. Rikkumata lehe puhul on toodud plaadi mõõtmed (pl.). Kui lehe servad on koos plaadi servjoontega ära lõigatud, on antud joonise (j.) või lehe (l.) mõõtmed.

2. Lühendid ja mõisted gravüüri aadressis:

dédié	—	pühendatud
del. = delinearvit	—	on joonistatud
dessiné	—	.
dir. = direxit	—	on juhendanud
dirigé	--	
ex., exc., excud. = excudit	—	on kirjastanud, on trükkinud
f., fec. = fecit	—	on teinud, teostanud
gravé	—	on graveerinud
imprimé	—	on trükkinud
inc. = incidit	—	on graveerinud
in., inv., inv.t = invenit	—	on joonistanud (originaali)
peint	--	on maalinud
pin., pinx., pinx.t = pinxit	—	
sc., sculp., sculp.t, sculps. = sculpsit	—	on graveerinud, on lõiganud vaske
se vend	—	on müügil
terminé	—	on lõpetanud

3. Kasutatud kirjandus:

Bénézit, E. Dictionnaire critique et documentaire des peintres, sculpteurs, dessinateurs et graveurs de tous les temps et de tous les pays. — Paris, 1924. — T. I–III. (= **B é n é z i t**)

Brunet, J. C. Manuel du libraire. — Paris, 1860–1865. T. I–VI. (= **B r u n e t**).

Courboin, F. La gravure en France. Paris, 1922. (= **C o u r b o i n**).

Graesse, J. G. Trésor de livres rares et précieux ou nouveau dictionnaire bibliographique. Londres, 1859–1869. T. I–VIII. (= **G r a e s s e**).

Hédou, J. Jean Le Prince et son oeuvre. Paris, 1879. (= **H é d o u**).

Huber, M., Martini, C. G. Handbuch für Kunstliebhaber und Sammler. — Zürich, 1804. Bd. VII–VIII. (= **H. – M.**).

Joubert, F. E. Manuel de l'amateur d'estampes. Paris, 1821. T. I–III. (= **J o u b e r t**).

Le Blanc, Ch. Manuel de l'amateur d'estampes — Paris, 1854–1890. T. I–IV. (= **L e B l a n c**).

Le Blanc, Ch. Catalogue de l'oeuvre de J. G. Wille. Londres, 1847. (= **L e B l a n c. C a t a l o g u e**).

Meyer, J. Allgemeines Künstler-Lexikon. Leipzig, 1872–1885. Bd. i–III. (= **M e y e r**).

Müller, H. A., Singer, H. W. Allgemeines Künstler-Lexikon. — Frankfurt a.M., 1895–1905. Bd. I–VI. (= **M. – S.**).

Nagier, G. K. Neues allgemeines Künstler-Lexikon. München, 1835–1852. Bd. I–XXII. (= **N a g i e r**).

Portalis, R., Béraldi, H. Les graveurs du dix-huitième siècle. Paris, 1880–1882. T. I–III. (= **P – B.**).

Practisches Handbuch zur Kupferstichkunde. Magdeburg, 1840. (= **P r a c t. H a n d b.**).

Redgrave, S. Dictionary of Artists of the English School. London, 1878. (= **R e d g r a v e**).

Thieme, U., Becker, F. Allgemeines Lexikon der bildenden Künstler. Leipzig, 1907–1942. Bd. I–XXXV. (= **T – B.**).

Weigel, R. Kunstcatalog. Leipzig, 1838–1850. (= **W e i g e l**).

4. Kunstnike nimede kirjutamisel ja biograafiliste andmete esitamisel on aluseks Thieme, U., Becker, F. Allgemeines Lexikon der Künstler. Leipzig, 1907–1942. Bd. I-XXXV.

5. 19. sajandil koostati graafikakolleksionääridele süsteem tõmmiste väärtuse määramiseks. Määrati kindlaks seitse plaadiseisundit (I–VII), kusjuures väärtuslikumad on esimesed, kunstniku enda tehtud tõmmised. Sageli parandas graveerija plaadil mõnda detaili, muutes seega plaadi seisundit. Plaadiseisundit mõjustasid ka kirjastajad, kes trükkimisel värskendasid plaati uuritsaga ning lisasid tavaliselt oma nime.

6. Andmed teoste hankimise kohta on saadud K. Morgensterni käsikirjalistest nimestikest ja märkmetest tema arhiivifondis.

7. Kunstnike registris on toodud andmed maalijate ja joonistajate kohta, kelle teoseid graafikud reprodutseerisid. Tärnikesega märgitult on registrisse liidetud meistrid, kes abistasid vähesel määral plaadi graveerimisel ning keda iseseisvate töödega pole kataloogis esindatud, samuti graafikud, kelle tööd esinevad ainult Odieuvre'i portreekogumikus (vt. nr. 202–241).

8. Gravüüridele, mis korduvad ka raamatutes illustatsioonidena, on lisatud raamatu täielik kirje ja kohaviit ülikooli raamatukogus. Illustreeritud raamatuid käesolev kataloog ei käsitle.

9. Kasutatud lühendid:

- j. — joonis
- l. — leht
- nr. — number
- pl. — plaat
- u. — umbes
- ÜR — ülikooli raamatukogu

AVANT – PROPOS

La collection de l'art de l'Université de Tartu a été fondée par prof. Karl Morgenstern, directeur de la bibliothèque et du Musée des Beaux-Arts de l'université. Après son arrivée à Tartu, il organisait la fondation du Musée des Beaux-Arts de l'université et continuait également à compléter sa collection privée. Au milieu du 19e siècle la plupart de sa collection fut léguée à l'université et cette collection avec les gravures et les dessins provenant du musée des Beaux-Arts fut déposée à l'École de Dessin de l'université. Quand vers la fin du 19e siècle cette école ferma ses portes, la collection de gravures fut déposée à la bibliothèque de l'université.

Le catalogue présente des travaux de l'art graphique de la 2e moitié du 18e siècle, constituant ainsi une suite aux catalogues de l'art graphique français du 17e siècle et de la 1ère moitié du 18e siècle, publiés en 1983. La présente publication est la huitième des catalogues de la collection de gravures de la bibliothèque et complète la série consacrée aux anciennes gravures de l'Europe occidentale. C'est pourquoi on a ajouté également les gravures du 18e siècle de l'Autriche, de la Suisse, de la Flandre et de la Hollande. Les travaux de ces pays occupent dans la collection une partie assez petite et non-systématique, mais il existe également quelques estampes de graveurs célèbres. A part on a regardé les gravures anglaises du 18e siècle qui sont ajoutées à la collection de l'art de la bibliothèque pendant les dernières dix années et qui complètent le catalogue publié en 1974.

Dans le catalogue sont observées 870 estampes dont la majorité (581 objets) est constituée des gravures françaises de la 2e moitié du 18e siècle. A côté de la gravure au burin et l'eau-forte, techniques classiques, il y a des travaux en aquatinte en couleurs et des travaux en lavis par l'inventeur de cette technique, J. B. Le Prince. La plupart des graveurs français de la 2e moitié du 18e siècle sont représentés et leur oeuvre nous donne un aperçu assez complet de l'art graphique de cette époque. Les artistes plus importants, J. Ph. Lebas, J. G. Wille, J. J. de Boissieu et R. de Saint-Non sont chacun représentés par une vingtaine de travaux dont plusieurs de véritables chefs d'oeuvre ou des raretés.

Grace au grand travail du prof. K. Morgenstern, compléteur de l'art graphique français, la bibliothèque possède aussi des travaux qui étaient détruits en France pendant la Grande Révolution Française. Comme il reste très peu d'exemplaires de ces gravures, on peut les considérer comme de véritables raretés.

1. Les dimensions de l'oeuvre sont données en centimètres. Si la feuille est intacte, on a donné les dimensions de la planche (pl.). Si les bords de la feuille sont coupés selon les bordures de la planche, on a donné les dimensions du dessin (j.) ou de la feuille (l.).

2. Les abréviations dans l'adresse des gravures:

del.	= delineavit
direx.	= direxit
ex., exc., excud.	= excudit
f., fec.	= fecit
inc.	= incidit
in., inv., inv.t	= invenit
pin., pinx., pinx.t	= pinxit
sc., sculp., sculp.t, sculps.	= sculpsit

3. Bibliographie: voir p. 7

4. L'orthographe des noms des artistes et les données biographiques se basent sur: **Thieme, U., Becker, F** Allgemeines Lexikon der Künstler. Leipzig, 1907–1942. Bd. I XXXV.

5. Au XIXe siècle on a créé pour les collectionneurs des gravures un système pour déterminer la valeur des estampes. On a fixé sept états pour les planches (I – VII). Les estampes les plus recherchées sont les premières, réalisées par les artistes eux-mêmes. Souvent les graveurs ont corrigé quelque détail sur la planche, en modifiant ainsi l'état de la planche. L'état de la planche était aussi influencée par les éditeurs, qui en imprimant ont rafraîchi la planche avec le burin et qui ont généralement ajouté leur nom.

6. Les données décrivant la provenance des oeuvres se basent sur les listes manuscrites de K. Morgenstern et des notes dans son archive.

7. Sur le registre des artistes on a présenté les données sur les peintres et les dessinateurs dont les oeuvres ont été reproduites par les graveurs. Avec un astérisque on a ajouté les graveurs qui ont seulement aidé à graver une planche et qui ne sont pas représentés dans le catalogue avec des oeuvres indépendantes, également les graveurs dont les travaux figurent seulement dans le recueil des portraits d'Odieuvre (voir nr. 202–241).

8. Aux gravures qui figurent aussi dans des livres comme illustrations, on a ajouté les renseignements bibliographiques complets du livre et son chiffre à la bibliothèque. Les livres illustrés ne sont pas traités dans le présent catalogue.

9. Les abréviations utilisés:

j. (joonis)	— dessin
l. (leht)	— estampe
nr. (number)	— numéro
pi. (plaat)	— plaque
u. (umbes)	— à peu près
ÜR (ülikooli raamatukogu)	— la bibliothèque de l'université

PRANTSUSE 18. SAJANDI 2. POOLE GRAAFIKA

18. sajandi keskel oli Prantsusmaal veel väliselt võimas, kõikehõlmav kuningavõim, kuigi mitmed nurjumised poliitilises elus ja riigivõla kasv osutasid absolutistliku riigikorra allakäigule. 1774. a. troonile asunud Louis XVI oli sunnitud teostama reforme, millest aga ei piisanud kodanluse ambitsioonide rahuldamiseks. Vastuolude süvenemine areneva kapitalismi ja feodaal-absolutistliku riigi vahel viis Prantsusmaa 1789. a. kodanlik-demokraatliku revolutsioonini ja kuningavõimu kukutamiseni.

18. sajand oli Euroopa vaimuelus "prantsuse sajandiks" kus Prantsusmaa etendas suundanäitavat osa teaduse, filosoofia ja kunsti valdkonnas. See oli muutuste ajajärk, mil toimus liikumine vaimse vabaduse poole hinnates ümber seni postulaadina kehtinud seadusi. Valgustuslik mõtteviis koondas filosoofe, majandusteadlasi, literaate jt., kes ründasid valitsevat feodaalkorda ja kirikut vastandades sellele inimhõimustel põhineva maailmakorralduse. Suurima ühiskondliku kõlapinnani jõudsid Voltaire'i Rousseau ja Montesquieu valgustusideed. Teaduse ja filosoofia edusammude süstematiseerimisel eesrindliku mõtte seisukohalt oli tähtis koht 1751. a ilmuma hakanud Diderot'-d'Alembert'i entsüklopeedia, mille koostamisel osalesid omaaja silmapaistvamad õpetlased ja filosoofid.

Euroopa 18. sajandi kunst oli orienteeritud Prantsusmaale, mille tähtsamast kunstimetropolist Pariisist lähtusid uued kunstivoolud. Sajandi keskaigas domineeris õukonnakunstina rokokoostii, mille kõrval eksisteeris tagasihoidlikumalt ka realistlik laad. Sajandi teisel poolel tekkis reaktsioonina rokokoo rahutusele ja mänglevale graatsiale püüd tõsisema kunsti poole. Uute esteetiliste ideaalide vastuvõtjaks sai kodanlus, kelle ratsionalismi kajastas eelkõige tasakaalu ja lineaarsust toonitav kunst. Louis XVI aeg tõi kaasa antiikkunstist inspireeritud klassikalise lihtsuse ja sümmeetrilised proportsioonid, mille kõrval säilis ka rokokoostii elemente. Esialgu arhitektuuris ja ruumikujunduses levinud klassitsistlik suund muutus järk-järgult domineerivaks ka maalil ja skulptuuris.

Enamik prantsuse kunstnikke oli koondunud Pariisi, kus olid avaramad töötamisvõimalused ning arvukas tellijaskond, samuti võimalus äratada tähelepanu pääsemaks akadeemia privilegeeritud liikmete hulka. Prantsusmaa kunstielu juhtinud Kuninglik Maalikunsti ja Skulptuuri Akadeemia korraldas näitusi ning jagas stipendiume ja toetusrahasis. Ihaldatuim oli "peintre du Roi" või "graveur du Cabinet d'Estampes de Roi" tiitel, mis andis eluaegse kindlustuse. Olles vähem mõjutatud valgustusfilosoofiast, jõudsid kunstnikud riigivõimuga opositsiooni alles revolutsiooni eelõhtul.

Vasegravüür, mis sajandi esimesel poolel oli saavutanud tehnilise virtuooslikkuse, püsis endiselt kõrgtasemel. Prantsuse graafikute käsitööoskused olid eeskujuks paljudele meistritele ning Pariis pakkus ohtralt õppimisvõimalusi. Sajandi lõpupoole on märgata vaselõiketehnika tagasiminekut. Laiemalt levis vaselõike ühendamine ofordiga. Kui vaselõige oli enam kasutatav portreežanris, siis ofort pakkus rikkalikult võimalusi rokokoostiilis ornamentide, lamburistseenide ja maastike reprodutseerimisel. Uudust prantsuse 18. sajandi 2. poole graafikasse tõi lavii- ja akvatintatehnika leiutamine. Kiiresti populaarsuse võitnud akvatinta leidis sajandi lõpupoolel rakendust ka värvitrükis, mis avas uusi võimalusi maalide reprodutseerimisel.

Prantsuse vaselõike traditsioonide jätkajaks 18. sajandi keskaigas oli **Bernard Baron** (1696–1762/66), kelle tööde paremik on loodud Londonis Boydelli kirjastuse tellimisel. Tema tipposte hulgas olev "Püha Caecilia" C. Dolci maalist (nr. 70) paelub peene uuritsatõõga, kus sügavmustal taustal tõuseb kontrastsena esile heledasse siidi rõivastatud neiu. Graveerimislaadilt on Baron samastatav oma äia ja õpetaja N. Tardieu'ga modelleerides näopartiid tåkete ja punktikestega, mis rõivamaterjali kujutamisel lähevad üle kaarjateks joonteks.

Sarnaselt B. Baronile vormib ka **Laurent Cars** (1699–1771) oma figuurid peente kaarjate uuritsatõõmetega. Tema joonekäsitus on pehmem ning puuduvad järsud tooniüleminekud, mida võib näha J. B. Greuze'i järgi teostatud "Lõngakerijas" (nr. 96).

Nimeka õukonnagravöörina oli tuntud **Jacques Philippe Lebas** (1707–1783), kelle töökojas õppisid paljud prantsuse, inglise ja saksa vaselõikemeistrid. Temperamentse ja köitva isiksusena oli Lebas hinnatud pedagoog, kelle protežeerimisel jõudsid algajad kunstiparnassile. Kunstnikuna on ta oskuslikult ühendanud ofordi ja vaselõiketehnika, saavutades nii häid tulemusi hollandi olustikumaalide reprodutseerimisel. Õnnestunuks võib pidada lehte "Keemik" (D. Teniersi järgi, nr. 182), mille heledamad pinnad on ofordis ning varjud antud vaselõikega.

18. sajandi 2. poole silmapaistvamaid Euroopa gravööre oli **Johann Georg Wille** (1715–1808), kes mõjutas nii prantsuse kui saksa graafikakunsti arengut. Päritolult sakslane, saavutas ta Pariisis varakult tuntuse tänu õuekunstnik Hyacinthe Rigaud' soosingule. Wille töötamislaad järgib prantsuse vaselõikemeistrite parimaid traditsioone. Eriti portreegravüüris saavutab ta prantslaste maalilisuse ühendatuna saksa korrektsusega detailide kujutamises. Raamatukogu kunstikogus on Wille looming ülevaatlikult esindatud nii vaselõikereproduktioonidega portree- ja olustikumaalidest kui ka vahetult looduses joonistatud ofortidega. Väga haruldane on algaja graafikuna teostatud Joseph Parroceli portree H. Rigaud' järgi (nr. 527), millest on säilinud vähe eksemplare. Juba väljakunenud graveerimislaadi näeme 1761. a. Maalikunsti ja Skulptuuri Akadeemiasse kandideerimisel esitatud Abel François Poissoni portrees (L. Toqué järgi, nr. 535). Seal on kasutatud valdavalt lainjaid jooni, milles erineva tihedusega joontesüsteem loob nüansirikkaid varje. Tugevama uuritsakäsitlusega on samalt maalijalt reprodutseeritud Louis Phéypeaux' portree (nr. 529), milles peatähelepanu pööratakse rokokooajastu toretsevale riietusele. Terava joonega antud brokaatkaunistused helklevad sägavmustal pinnal, neile lisandub pitside õhulisus ja siidi varjundirikkus. Raamatukogus hoitavad Wille portreed kuuluvad meistri haruldaste ning tähtsamate tööde hulka. Tema olustikugravüürid jäävad kuivapoolseiks ning ühtlaselt tugeva joonekäsitluse tõttu on kaotanud vaselõikele iseloomuliku sära.

Revolutsiooniaastad tõid akadeemia liikmetest graafikute ellu mitmeid muudatusi. Akadeemia laialisaatmisega langesid ära toetussummad ning kunstipubliku vahetumisega kadus huvi representatiivse kunsti vastu. Kõrvuti professionaalse graafikaga tekkis anonüümne rahvagravüür, mis kajastas satiirilisel päevasündmusi. Paljud õukonnagravöörid vaesusid, nende plaadid kas hävitati või läksid revolutsioonikeerises kaotsi. **J. G. Wille** saatus on tüüpiline selle aja akadeemiku tiitliga kunstnikele. Kaotanud ateljee, mis langes revolutsiooni poolt valla päästetud hävituskire ohvriks, elas ta pagendatuna provintsis kuni rehabiliteerimiseni Napoleoni ajal. Endist tunnustust ja hiilgust ei õnnestunud aga paraku taastada. Wille rikkalikust loomingust säilis 36 väikesformaadilist graafikaplaati, millelt trükitud tõmmised anti välja albumiks koondatuna 1801. aastal (nr. 546–581). Prantsusmaa vaateid sisaldav

haruldane kogumik tutvustab mitmeid Wille noorpõlvetoide, näidates teda ka võimeka ofortistina.

Hinnatud vaselõikemeistrina tegutses Pariisis **Jean Joseph Baléchou** (1719-1764), kes pühendus suureformaadiliste maastikuvaadete graveerimisele. Baléchou tähtsaim töö "Äikesetorm" J. Vernet' järgi (nr. 69) toob esile peene ja terava uuritsajoone. Iseloomulik on tumedate pindade lõhestamine valgustriipudega, mis annab teosele metallselt külma helgi.

Silmapaistvate tulemusteni portreegravüüris jõudis **Jean Massard** (1740–1822), kelle leht "Charles I Henriette Marie'ga" A. van Dycki maalist (nr. 196) paelub pehme ja maalilise teostusega. Van Dycki maalile omast lüürlisust annab Massard edasi mahedate varjude ning valguslaikude summutatud peegeldusega.

J. G. Wille õpilastest väärib esiletõstmist **Charles Clément Bervic** (1756–1822). A. F. Callet' järgi graveeritud Louis XVI portree (nr. 78) on haruldane, sellel on ka meistri käsikirjaline signatuur. Bervic püüab järgida Wille korrapärasest töötamislaadi, kuid oma õpetajast erinevalt kasutab ta plaadi töötlemisel sagedamini oforti koos vaselõikega. Kahe tehnika ühendamisel saadud ühtlaselt tume toon loob aga vähem võimalusi valgusnüansside väljatoomiseks.

Ülikooli raamatukogus on prantsuse 18. sajandi 2. poole reprodutseeriva vasegravüüri kõrval oluline koht ofordil, mille hulgas on mitmeid originaalteoseid. **Jean Jaques de Boissieu** (1736–1810) loomingut tutvustab kümnest ofordist koosnev maastikuvaadete sari (nr. 82–91). Lyoni graafikuna armastas ta valida maastikumotiive Prantsusmaa mägisest lõunaosast, kus heledas päikesevalguses mäed vahelduvad maaliliste sildade ja veekogudega. Kasutades rahutut joonistamislaadi detailides ning lühikesi paralleeljooni suuremate pindade puhul, loob ta tervikliku maastikupildi. Vähem paeluvad Boissieu portreevisandid (nr. 92) ja leht "Kerjused" (nr. 93), milles on tuntav Rembrandti järeleaimamispuud.

Nimeka animalistina tegutses **Jean Baptiste Marie Huet** (1745–1811), kelle teosed anti välja albumina 1799. aastal. Kogumik sisaldab maastikuvaateid ja etüüde loomadest (nr. 120–157). Viimased köidavad loomutruu joonistusega, kuid ühtlaselt tugev ofordijoon muudab nad monotoonseks ja kuivapoolseks.

Reprodutseerivast ofordiloomingust on huvipakkuvad **Jean Daullé** (1703-1763) haruldased lehed F. Boucher' joonistustest (nr. 101–102). Väikese tiraazi tõttu haruldaseks muutunud Daullé ofordid paeluvad peene joonekäsitlusega, mis annab mahe-daid pooltoone, lisades nii ilmekust Boucher' elegantsele joonistusele.

Varaklassitsistlikke, vaoshoitud rokokoo stiili kujunduselementidega vinjette ja arhitektuurivaateid tutvustab **Richard de Saint - Non** (1727–1791). Itaalia reisi-muljete ajal valminud mahukas visanditekogumik sisaldab maastikuvaateid J. B. Le Prince'i, H. Robert'i ja J. H. Fragonard'i järgi (nr. 245–520). Õppinud iseseis-

valt Fragonard'i laadile toetudes jõudis ta omaaegsete parimate ofortistide hulka. R. de Saint-Noni graveering on peen ja värelev, rikas detailidelt ning nüansirohketelt varjudelt. Tema töötamislaad sobib suurepäraselt romantiliste maastike reprodutseerimiseks. Kogumik sisaldab ka hulgaliselt akvatinttasid itaalia maalifragmentidest, kuid nende teostus ei küüni meistri ofortide tasemeni.

Prantsuse graafikakunsti rikastas lavii kasutuselevõtmine Jean Baptiste Le Prince'i (1733–1781) poolt 1765. aastal. Venemaal reisides hakkas ta ofordinõelaga graveerimise asemel joonistama vaskplaadile spetsiaalse tušiga, leiutades nii lavii, millest arenes peagi akvatintatehnika. 1769. aastal tutvustati uut ja perspektiivikat graafikatehnikat Maalikunsti ja Skulptuuri Akadeemias ning sajandi lõpukümnendel rakendati seda edukalt värvitrukis. J. B. Le Prince'i varasest loomingust on Tartu Ülikooli Raamatukogus leht "Amm" (nr. 187), mis on valminud enne laviitehnika ametlikku kinnitamist, samuti "Inglite kummardamine" J. M. Vieni järgi (nr. 190). Meistri ühe tippteosena tuntud "Inglite kummardamine" paelub toonivarjundite rikkusega, kus figuure markeerivad napid ofordijooned. Olustikustseene joonistab Le Prince vabalt skitseerides, asetades pearõhu värvivarjundite mängule. Hapra kontuurijoonega on rõhutatud vaid olulisi detaile, millele lisab sarmi pruuni trükivärvi kasutamine. Olustikuainelistest teostest on õnnestunud Venemaa rahvatüüpidest inspireeritud "Koogi-kaupmees" (nr. 189), mis paelub elavusega. "Pastoraalis" (nr. 188) on liialdatud detailidega, püüdes laviitehnikas matkida Boucher' ofortide laadi.

Nimetamisväärset osa revolutsioonitegelaste jäädvustamisel graafikas on Pierre Michel Alixil (1762–1817). Temalt on värvilises akvatintatehnikas ovaalformaadis portreed H. G. Mirabeau'st (nr. 7) ja J. S. Bailly'st (nr. 8). Tänapäeval on Alixi teosed haruldased, sest revolutsioonikeerises põlu alla sattununa hävitas ta paljud portreeplaadid. Pealegi on värviline akvatinta tehniliselt töömahukas ja aeganõudev, vajades mitme plaadiga trükkimist. Seetõttu on see graafikatehnika ka vähem viljeldav.

18. sajandi 2. poolel jätkus prantsuse raamatukujunduse kõrgaeg — anti välja rikkalikult rokokoostiilis ornamentidega kaunistatud teoseid kui ka esinduslikke gravüürialbumeid. Illustraatoritena osalesid peaaegu kõik nimekad graafikud, kellele lisandusid ainult raamatukunstile spetsialiseerunud meistrid. Ülikooli raamatukogu kunstikogus on rokokoostiili näiteks J. Ph. Lebas' ja P. E. Babeli ofortide album Louis XV saabumisest Strasbourgi linna (nr. 167–176; nr. 11–28). Esinduslik luksusväljaanne sisaldab J. Ph. Lebas' detailirohkeid oforte kuninga auks korraldatud pidustustest ja P. E. Babeli raamornamente. Eriti paeluvad Babeli ornamendid, kes hea joonistajana on loonud fantaasiarikkaid kompositsioone lendlevatest õitest, vanikutest ja lintidest.

Kultuurilooliselt huvipakkuv on Pariisi kirjastaja Michel Odeuvre'i poolt välja antud kogumik, mis sisaldab valiku Euroopa tähtsamate vaimulike portreedest (nr. 202–241). Raamatukogus on olemas ka kogumikule aluseks olnud kuueköiteline teos "L'Europe illustre... (Paris, 1755–1765) Dreux du Radier' vaheteksidena, mis tutvustab Euroopa valitsejate, vaimulike, teadlaste, kirjanike ja kunstnike portreid. Odeuvre'i kogumikus on esindatud valdavalt 18. sajandi keskpaigas töötanud prantsuse meistrite gravüürid, kuid on ka lehti 17. sajandi kunstnikelt. Viimastest on haruldased W. Hollari, R. Nanteuil' ja C. Mellani graveeritud portreed. Valikalbumis on plaatide kulumisaste suurem ning uuritsajoon kohati tuhmunud, mis viitab hilisemale väljaandmise ajale.

LES GRAVURES FRANÇAISES DE LA 2^E MOITIÉ DU XVIII SIÈCLE

Au milieu du 18e siècle le pouvoir du roi de France était encore puissant et dominant en apparence, mais plusieurs échecs dans la vie politique et la croissance de la dette publique annoncèrent déjà la chute du pouvoir absolu. Le roi Louis XVI, parvenu au trône en 1774, fut forcé d'exécuter des réformes, mais ces réformes n'étaient plus en état de satisfaire les ambitions de la bourgeoisie. L'approfondissement de l'antagonisme entre le capitalisme en voie de développement et l'état féodal-absolutiste mena la France en 1789 dans la révolution bourgeoise-démocratique et à l'échec du pouvoir royal.

Le 18e siècle était "le siècle français" dans la vie intellectuelle de l'Europe. La France occupait une position prépondérante dans le domaine des sciences, de la philosophie et de l'art. C'était l'époque de changements où on se dirigeait vers la liberté intellectuelle, où on réévaluait les règles estimées comme postulats jusqu'alors. Les idées du "siècle de Lumières" rassemblaient des philosophes, des économistes, des hommes de lettres qui attaquaient le régime féodal et l'Eglise et leur opposaient une société fondée sur la raison humaine. Les idées de Voltaire, de Rousseau et de Montesquieu trouvaient une résonance très favorable dans la société. Un facteur important pour la systématisation des progrès de la science et de la philosophie fut la parution de l'Encyclopédie de Diderot et d'Alembert à partir de 1751.

L'art du 18e siècle s'était orienté vers la France. C'était Paris, l'essentielle métropole des beaux-arts qui était la source de nouvelles directions artistiques. Au milieu du siècle le style qui dominait dans l'art de la cour royale, c'était le style rococo, à côté duquel il existait aussi un style réaliste, mais sa position était moins importante. Dans la 2e moitié du siècle il y avait une tendance à un art plus sérieux, ce qui témoignait d'une réaction à l'instabilité et à la légèreté gracieuse du rococo. La bourgeoisie devenait le destinataire de nouvelles idées esthétiques et son rationalisme était exprimé par un art soulignant l'équilibre et le linéaire. Le temps de Louis XVI fit

apparaître un art inspiré de l'art antique, aux proportions symétriques et d'une simplicité classique mais qui gardait également des éléments de l'art rococo. Le style classiciste qui se répandait d'abord dans l'architecture et dans les intérieurs, devenait de plus en plus dominant aussi dans la peinture et la sculpture.

La plupart des artistes français se rassemblait à Paris où les conditions de travail étaient plus favorables et où il y avait plus de possibilités d'atteindre les milieux prestigieux des membres de l'Académie. L'Académie royale de la Peinture et de la Sculpture dirigeait la vie artistique de la France, organisait des expositions et distribuait des bourses et des subventions. Parmi les titres les plus recherchés étaient celui du "peintre du Roi" ou "graveur du cabinet d'estampes du Roi" qui donnaient à l'artiste une garantie pour la vie. Moins influencés par la philosophie "de lumières" les artistes ne se trouvaient en opposition avec le régime qu'à la veille de la Révolution.

La gravure au burin qui avait atteint une haute virtuosité technique, était toujours à un haut niveau. Les connaissances des graveurs français servaient d'exemple pour un grand nombre d'artistes et Paris offrait beaucoup de possibilités d'études artistiques. Vers la fin du siècle on peut constater un recul dans la technique de la gravure au burin. Les combinaisons de la gravure sur cuivre avec l'eau-forte se répandaient. La gravure au burin était plus pratiquée pour le portrait, mais l'eau-forte donnait plus de possibilités de reproduire les ornements du style rococo, les pastoraux et les paysages. Une nouveauté dans l'art graphique français de la 2e moitié du 18e siècle fut l'invention des techniques de lavis et de l'aquatinte. L'aquatinte, devenue très vite populaire fut utilisée vers la fin du siècle pour l'art graphique en couleurs, qui ouvrit de nouvelles perspectives pour la reproduction de la peinture.

Les traditions françaises de la gravure sur cuivre étaient continuées au milieu du 18e siècle par **Bernard Baron** (1696–1762/66) qui créa ses meilleurs travaux sur la commande de l'édition "Boydell" à Londres. Un de ses chefs-d'oeuvre, "La Sainte Cécilia" fait d'après le tableau de C. Dolci (No 70), est remarquable par le travail très fin du burin. On voit une jeune fille habillée en soie blanche se détacher sur un fond noir. Par sa manière de graver Baron est très proche à son beau-père et maître N. Tardieu. La partie du visage est modelée à l'aide de petits points et de crans qui passent en lignes arquées pour le matériel des vêtements.

Tout comme B. Baron, **Laurent Cars** (1699–1771) utilise de longs traits arqués du burin pour former ses figures. Sa conception de ligne est plus modérée, il n'utilise pas de contrastes de tonalité, comme il est possible de voir dans "La Dèvideuse Italienne" réplique de J. B. Greuze (No 96).

Plusieurs graveurs de la France, de l'Angleterre et de l'Allemagne firent leurs études dans l'atelier de **Jacques Philippe Lebas** (1707–1783), célèbre graveur de cour. Personnalité séduisante, d'un fort tempérament, Lebas était pédagogue estimé

qui protégeait les artistes débutants. Comme artiste, il sut unir l'eau-forte à la technique de la gravure au burin et obtint de bons résultats à reproduire des tableaux de moeurs des Pays-Bas. Un de ses travaux les mieux réussis est "Le Chimiste" (d'après D. Teniers, No 182), dont les surfaces claires sont réalisées à l'eau-forte et les ombres en gravure sur cuivre.

Un des graveurs les plus remarquables de la 2e moitié du 18e siècle en Europe était **Johann Georg Wille** (1715–1808) qui influença beaucoup le développement de l'art graphique français et allemand. Allemand de son origine, il était assez tôt reconnu à Paris grâce à la protection de l'artiste de cour Hyacinthe Rigaud. La manière de graver de Wille suit les meilleures traditions de la gravure au burin française. Surtout dans ses portraits il est à la fois pittoresque comme un Français et correct dans les détails comme un Allemand. Dans la collection de la bibliothèque l'oeuvre de Wille est représentée par des reproductions des portraits et des tableaux de moeurs, mais aussi par des eaux-fortes dessinées directement dans la nature. Un travail très rare est le portrait de Joseph Parrocel (d'après H. Rigaud, No 527) dont il reste peu d'exemplaires. Un style de graver déjà formé se manifeste dans le portrait d'Abel François Poisson (d'après L. Toqué, No 535), le travail qui fut présenté au concours à l'Académie de la Peinture et de la Sculpture. Dans cette gravure on peut voir des lignes ondulées et le système de lignes d'une densité différente créer des ombres nuancées. Un traitement du burin plus forte est présenté dans le portrait de Louis Phélypeaux (d'après L. Toqué, No 529), où on prête attention aux habits luxueux de l'époque rococo. Les ornements brodés donnés par des lignes accentuées brillent sur un fond profondément noir, puis s'ajoutent la légèreté des dentelles et les nuances de la soie. Les travaux de Wille dans la collection de la bibliothèque représentent la partie plus rare et plus importante de l'oeuvre de l'artiste. Ses gravures de moeurs restent un peu sèches à cause des lignes également fort tracées et elles n'ont plus d'éclat caractéristique aux gravures au burin.

Les années de la Révolution apportèrent plusieurs changements dans la vie des artistes, membres de l'Académie. Avec la dissolution de l'Académie on supprima les bourses et avec le changement du public de l'art l'intérêt envers l'art représentatif disparaissait. On voyait apparaître à côté de l'art graphique professionnel une gravure populaire anonyme qui reflétait les actualités d'une manière satirique. Plusieurs graveurs de cour s'appauvrirent, leurs planches furent détruites ou bien perdues pendant la Révolution. Le destin de J. G. Wille était caractéristique aux artistes titulaires de l'Académie de cette époque. Il perdit son atelier qui était détruit par la force destructive déclenchée par la Révolution, il vécut en province, exilé jusqu'à sa réhabilitation sous Napoléon. Malheureusement il ne réussit pas à rétablir sa renommée et sa gloire d'autrefois. Il nous reste de l'oeuvre abondante de Wille 36

planches de petit format, les estampes imprimées de ces planches furent éditées en album en 1801 (No 546–581). Le recueil contenant des vues de la France présente plusieurs travaux de jeune Wille en le montrant aussi comme un véritable maître de l'eau-forte.

Un graveur parisien bien reconnu était **Jean Joseph Balechou** (1719–1764) qui se consacra à la gravure des paysages de grand format. Son travail le plus important "L'orage" (d'après J. Vernet, No 69) présente une ligne fine et aigüe du burin. Ce qui est caractéristique, c'est la brisure des surfaces sombres par des lignes claires, ce qui donne au travail un aspect froid et métallique.

Jean Massard (1740–1822) obtint de bons résultats dans la gravure des portraits. Sa gravure "Charles I et Henriette Marie" (réplique du tableau de A. van Dyck, No 196) est remarquable pour sa réalisation pittoresque et douce. Le lyrisme de van Dyck est transmis par des ombres modérées et par une réflexion atténuée de la lumière.

Parmi les élèves de J. G. Wille il faut mentionner encore **Charles Clément Bervic** (1756–1822). Le portrait de Louis XVI, inspiré de A. F. Callet (No 78) peut être considéré comme une rareté, le travail est signé de la main de l'auteur. Bervic essaie de suivre le mode régulier de son maître, mais il utilise plus souvent la combinaison de l'eau-forte avec la gravure au burin. La tonalité plus sombre de ses travaux due à ce mélange des deux techniques laisse moins de possibilités d'accentuer les nuances de la lumière.

À côté de la gravure au burin reproductive de la 2e moitié du 18e siècle, une place importante dans la collection de la bibliothèque est occupée par les eaux-fortes, dont plusieurs sont des originaux. L'œuvre de **Jean Jacques de Boissieu** (1736–1810) est représentée par un cycle de paysages qui comprend 10 eaux-fortes (No 82–91). Graveur de Lyon, il aimait représenter les paysages du Sud de la France avec les montagnes, les ponts pittoresques et les étangs. Ses esquisses de portraits (No 92) et son travail "Les Mendiants" (No 93) sont moins intéressants, on peut deviner la tentative d'imiter Rembrandt.

Les œuvres de **Jean Baptiste Marie Huet** (1745–1811), animaliste de talent, furent éditées en album en 1799. Le recueil contient des paysages et des études des animaux (No 120–157). Les études sont remarquables par leur dessin très réaliste, mais la ligne régulière de l'eau-forte les rend un peu monotones et sèches.

Parmi les eaux-fortes reproductives sont plus intéressants les travaux de **Jean Daullé** (1703–1763), répliques des dessins de F. Boucher (No 101–102). Les eaux-fortes de Daulle sont devenues rares à cause de leur tirage assez petit. Les travaux sont intéressants par leur conception de ligne très fine qui permet de présenter une tonalité très douce, accentuant encore le dessin élégant de Boucher.

Richard de Saint – Non (1727–1791) présente des vues d'architecture et des vignettes style Louis XVI qui conservent encore plusieurs éléments des ornements rococo. Un recueil d'esquisses inspiré de son voyage en Italie, contient des paysages répliques de J. B. Le Prince, H. Robert et J. H. Fragonard (No 245–520). S'appuyant sur le style de Fragonard, il devient un des meilleurs aquafortistes de son temps. La gravure de Saint-Non est fine et étincelante, riche en détails et en ombres nuancées. Son style de graver convient parfaitement à la reproduction des paysages romantiques. Le recueil contient encore plusieurs aquatintes répliques des fragments des tableaux Italiens, mais leur réalisation ne peut pas atteindre le niveau des eaux-fortes de l'artiste.

L'art graphique français fut enrichi par l'invention de la technique de lavis en 1765 par **Jean Baptiste Le Prince** (1733–1781). Pendant son voyage en Russie, au lieu de graver au burin, il commença à dessiner sur la planche de cuivre avec un encre spécial. C'est ainsi que fut inventé le lavis qui se développa bientôt en aquatinte. La nouvelle technique fut présentée à l'Académie de la Peinture et de la Sculpture et vers la fin du siècle elle était déjà utilisée pour les estampes en couleurs. Des travaux de J. B. Le Prince dans la collection de la bibliothèque de Tartu, il faut mentionner "La Nourrice" (No 187) qui est fait avant la sanction officielle de la technique de lavis, et surtout "L'Adoration des Anges" réplique de J. M. Vien (No 190). "L'Adoration des Anges" un des chefs-d'oeuvre de l'artiste est remarquable par sa richesse de tonalités, les figures sont marquées par de menues lignes à l'eau-forte. Les scènes de moeurs sont dessinées par Le Prince un peu en esquissant, l'accent est mis sur le jeu des couleurs. Un faible contour marque seulement les détails plus importants, l'utilisation de l'encre d'imprimerie brune ajoute encore du charme. Des scènes de moeurs est la plus réussie "Le Marchand des Gâteaux", inspirée des types nationaux de la Russie (No 189). Dans "Le Pastoral" il a exagéré de détails, en essayant d'imiter les eaux-fortes de Bouvier avec la technique de lavis.

L'oeuvre de **Pierre Michel Alix** (1762–1817) représente des portraits de grands personnages de la Révolution. Dans la bibliothèque sont présentés les portraits en aquatinte en couleurs de H. G. Mirabeau (No 7) et de J. S. Bailly (No 8). Aujourd'hui les travaux d' Alix sont devenus rares, car se trouvant en défaveur pendant la Révolution, il avait détruit plusieurs de ses planches. De plus, l'aquatinte en couleurs est une technique assez compliquée, exigeant l'imprimerie à plusieurs planches et, par conséquent, elle était moins pratiquée.

La 2e moitié du 18e siècle était l'apogée de l'illustration française. On publia d'ouvrages abondamment décorés d'ornements rococo, on édita de merveilleux albums de graphique. Presque tous les graveurs renommés étaient en même temps illustrateurs, en plus il y avait d'artistes spécialisés dans l'illustration. Dans la collection

de l'art de la bibliothèque il y a comme exemple du style rococo un album des eaux-fortes de J. Ph. Lebas et de P. E. Babel sur l'arrivée de Louis XVI à Strasbourg (No 167–176, No 11–28). Cette édition de luxe contient des eaux-fortes riches en détails de J. Ph. Lebas du festin organisé à l'occasion de l'arrivée du roi, et aussi des ornements de cadre de P. E. Babel. Surtout sont intéressants les ornements de P. E. Babel qui, étant un dessinateur de talent, a créé des compositions fantastiques de fleurs volantes, de guirlandes et de rubans.

Un recueil édité par un éditeur de Paris, Michel Odieuvre, est intéressant du point de vue culturel. Le recueil contient un choix de portraits des clercs plus importants de l'Europe (No 202–241). À la bibliothèque il existe aussi le livre en 6 volumes "L'Europe Illustre... avec les textes de Dreux de Radier, ouvrage qui avait servi de base à ce recueil. Le livre présente des portraits des empereurs, des clercs, des savants, des écrivains et des artistes de l'Europe. Dans le recueil d' Odieuvre sont représentées surtout les gravures des artistes français du milieu du 18e siècle, mais on trouve également des travaux du 17e siècle. De ces derniers, les plus précieuses sont les gravures de W. Hollar, R. Nanteuil et C. Mellan. Pour les gravures du recueil, les planches sont plus usées et la trace du burin plus terne, ce qui indique une date postérieure de l'édition.

ALIAMET, Jacques (1726–1788)

Sündis Abbeville'is. Õppis Pariisis J. Ph. Lebas' vaselõiketöökojas. 1763. a. võeti vastu akadeemia liikmeks ja nimetati õuegravööriks. Reprodutseerinud J. Vernet', N. Berchemi, J. Ph. Hackerti töid. Tegelenud ka kirjastamisega.

1. Esimene Idamaa vaade (J. Vernet' järgi). *1e vue du Levant*. Ofort. 1760. Pl. 35,2 x 45. ÜR 129.

Plaadil paremal: Aliamet Sculpsit; vasakul: J. Vernet Pinxit; keskel: Iere VUE DU LEVANT... Aliamet dicat anno 1760., all: a Paris chés. l'Auteur... Üks peatõid. III plaadiseisund, tekstiga. *N a g l e r* I, 56; *M e y e r* I, 310; *H – M*. VIII, 215; *L e B l a n c* I, 22. Ostetud 1803.–08.

2. Genua vana sadam (N. Berchemi järgi). *Ancien port de Gènes*. Ofort, vaselõige. Pl. 49,7 x 65,5. ÜR 1655.

Plaadil paremal: J. Aliamet Sculp.; vasakul: Berghem Pinx.; keskel ANCIEN PORT DE GÈNES Dédie à Monsieur Miotte de Ravanne.... all: a Paris chés Aliamet... Üks peatõid. III plaadiseisund, pühendusega. *M e y e r* I, 310; *H. – M*. VIII, 214; *L e B l a n c* I, 21. Ostetud 1803.–08.

3. Teine osa inglise aiast (J. Ph. Hackerti järgi). *2e partie du jardin anglais*. Teine leht 2-lehelisest sarjast. Ofort. Pl. 20,8 x 26,4. ÜR 195.

Plaadil paremal: J. Aliamet sculp.; vasakul: J.ⁿ Hackert pinx.; keskel: IIE PARTIE DU JARDIN ANGLAIS DE VILLETTE; all: A Paris chez Demarteau, Gendre d'Aliamet cloitre Benoit... *J o u b e r t* I, 154; *H. – M*. VIII, 215. Ostetud 1803.–08.

4. Kolmas vaade Dresdeni lähistelt (J. Ph. Hackerti järgi). *3e vue près de Dresde*. Ofort. Pl. 20,1 x 25,6. ÜR 196.

Plaadil paremal: J. Aliamet Sculp.; vasakul: Hakaert Pinxit; keskel: IIIE VUE PRÈS DE DRESDE; all: A Paris chez Demarteau... *N a g l e r* I, 56. Ostetud 1803.–08.

5. Talverõõmud (A. van der Velde järgi). *Les amusements de l'hiver*.
Ofort. Pl. 32,3 x 37,8 ÜR 1540.
Plaadil paremal: J. Aliamet Sculp.; vasakul: A. V. Velde pinx.; keskel: LES
AMUSEMENS DE L'HIVER. Dédié à Messire Louis-Antoine de la Roche...;
all. à Paris, chez l'Auteur ...
II plaadiseisund, tekstiga. Meyer I, 309; H. – M. VIII, 215;
Le Blanc I, 21.
Ostetud 1806. a.

6. Karjused teel (N. Berchemi järgi). *L'espoir du gain inspire la gaité...*
Ofort, vaselõige. J. 23,8 x 31,2. ÜR 2784.
Plaadil paremal: J. Aliamet sculp.; vasakul: Berghem Pinx.; keskel:
L'ESPOIR DU GAIN INSPIRE LA GAYTE ET DISSIPE L'ENNUI D'UN
VOYAGE. Dedié à Messire Jean-Baptiste le Rebours...; all: à Paris, chez
l'Auteur...
II plaadiseisund, tekstiga. Meyer I, 309; Le Blanc I, 21.
Saadud K. Morgensterni kunstikogust.

ALIX, Pierre Michel (1762–1814)

Töötas Pariisis. Valdas metsotintotehnikat, punkt- ja pliatsimaneeri, akvatintat. Saa-
vutas tunnustuse värviliste portreedega revolutsioonitegelastest. Revolutsioonijärgse
tagakiusamise tõttu hävitas paljud portreeplaadid.

7. Honoré Gabriel Mirabeau (tundmatu kunstniku järgi). Värviline
akvatinta. U.1789. L. 40,5 x 30,3. ÜR 565.
Plaadil keskel: Gravé par P. M. Alix. Peint d'apres Nature par...; all:
Honoré Gabriel Mirabeau... Séance du 23 Juin 1789.
Haruldane, plaadid hävinud. T – B. I, 292; Meyer I, 316.
Ostetud 1806. a. J. A. G. Weigelilt Leipzgis.

Mirabeau, Honoré Gabriel Riqueti de (1749–1791), Suure Prantsuse Re-
volutsiooni tegelane. 1791. a. Asutava Kogu esimees, giljotineeriti.

8. Jean Sylvain Bailly (J.L.Davidi järgi). Värviline akvatinta. L. 40,5 x 30,3. ÜR 428.

Plaadil keskel: Grave par P. M. Alix. Peint par Garnerey d'après David. Jean Sylvain Bailly.; all: A Paris chez Marie François Drouhin... Imprimé chez lui par Bechet

Haruldane, plaadid hävinud. T. – B. I, 292; Meyer I, 316.

Ostetud 1806. a. J. A. G. Weigeliilt Leipzgis.

Bailly, Jean Sylvain (1736–1793), Suure Prantsuse revolutsiooni tegelane. 1789. a. Asutava Kogu esimees, giljotineeriti.

AUVRAY, Pierre Laurent (1736– ?)

Sündis Pariisis, kus õppis L. Cars'i vaselõiketöökojas. Töötas Pariisis ja Baselis. Grapeerinud peamiselt kohavaateid Prantsusmaalt, Šveitsist, Itaaliast.

9. Kirjutav mees (J. Junckeri järgi). *L'homme écrivant*. Vaselõige. 1767 J. 33,9 x 24. ÜR 3092.

Plaadil paremal: Gravé a Basle par Auvray 1767; vasakul: Peint par Juncker...; all: A Paris chés Buldet..., keskel: Dédié a Monsieur J. Balthasar Bourcard...

II plaadiseisund. Meyer II, 452; Bénézit I, 281.

10. Neeva kaldapealne börsi ja kauplusega (L. N. de Lespinasse'i järgi). *Vue de la Bourse*. Ofort. 1784. Pl. 24,7 x 35,3. ÜR 1139.

Plaadil paremal: Dirigé par Née, Gravé par Auvray; vasakul: Dessiné par M.^r le Ch.^{er} De Lespinasse.; keskel: VUE DE LA BOURSE ET DU MAGAZIN DES MARCHANDISES...

I plaadiseisund. T. – B. II, 265; Meyer II, 452. Kasutatud illustatsioonideks N.-G. Le Clerc'i teosele "Histoire physique, morale, civile et politique de la Russie moderne" Versailles, Paris 1783–1785.

(TÜR: XIII b 63.39.)

Vt. ka C. M. Fessard, nr. 114–116.

BABEL, P. E. (? –u.1770)

Eluloolisi andmeid vahe. Töötas Pariisis, kus sai tuntuks rokokoo stiilis ornamentide joonistaja ja graveerijana.

11.–28. Raamornamendid kogumikust "Strasbourg'i linnas korraldatud pidustused" Kogumik: 2 tiitellehte + 12 gravüüri + 18 raamornamenti. Ofort. U. 1747 ÜR 7190–7212^b

Tiitelleht: REPRÉSENTATION DES FÊTES DONNÉES PAR LA VILLE DE STRASSBOURG Pour la Convalescence du Roi; à l'arrivée et pendant le séjour de Sa Majesté en cette Ville. ÜR 7190.

1–18) 18 raamornamenti. 18 encadrements. Ofort. U.1747

Pl. u. 51,5 x 38,3. ÜR 7203^b–7212^a

Osali plaatidel all: Babel fecit.

Vt. ka J. Ph. Lebas nr. 167–176, M. Marvie nr. 194–195, J. M. Weis nr. 526, J. G. Wille nr. 528.

29.–68. 40 ornamenti Odieuvre'i portreedekogumikule. Recueil de portraits par Odieuvre. 40 ornements. Ofort. Pl. 24,2 x 18,7. ÜR 8006–8045.

T. – B. II, 300; Meyer II, 500.

Vt. ka Odieuvre'i portreedekogumik nr. 202–241.

BALÉCHOU, Jean Joseph (1719–1764)

Sündis Arles'is. Esialgse kunstiõpetuse sai Avignonis vaselõikaja J. Micheli töökojas. Graafikatehnikaid omandas Pariisis B. Lepicie juures. 1752. a. sai akadeemia liikmeks. Elu lõpuaastail sattus ta viimasega vastuollu ning heideti akadeemiast välja. Viibis kuni surmani pagendatuna Avignonis.

69. Äikesetorm (J. Vernet' järgi). *L'orage*. Ofort, vaselõige. J. 44,1 x 55,5. ÜR 361

Plaadil paremal: J. J. Balechou Sculp.^t; vasakul: J. Vernet pinxit; keskel: Dedié a Monseigneur Michel Ferdianand D'Albert D'Ally...; all: Se vend a Auignon...

Üks peatõid. IV plaadiseisund, tekstiga "se vend a Auignon" Pract. Handb., 17; Weigel, 585; Le Blanc I, 130; P – B. I, 80; Meyer II, 640.

Saadud K. Morgensterni kunstikogust.

Vt. ka Odieuvre'i portreedekogumik, nr. 202–241^{26,30}

BARON, Bernard (1696–1762/66)

Sündis Pariisis, õppis oma äia J. N. Tardieu vaselõiketöökojas. Töötas Pariisis ja Londonis. Sai tuntuks portreedega Boydelli kirjastusele Londonis. Reprodutseerinud A. Watteau, A. van Dycki jt. loomingut. Suri Londonis.

70. Püha Caecilia (C. Dolci järgi). *Sainte Cecille*. Vaselõige. 1759. Pl. 50,8 x 38. ÜR 1464.

Plaadil paremal: B. Baron sculp.[†] 1759., vasakul: Carlo Dolce Pinx.[†]; keskel: At last divine CECILIA came Inventress... To her Royal Highness The Lady AUGUSTA...

Üks peatöid. I plaadiseisund. Meyer III, 30–31; Le Blanc I, 150; Nagler I, 281.

Ostetud 1804. a. C. C. H. Rost & Co-lt Leipzgis.

Caecilia, katoliku kiriku pühak, suri märtrina oletatavasti 230. a Alates 15. sajandist muusika kaitsepühak.

71. Anthony Ashley Cooper. Ofort. Pl. 19,5 x 13. ÜR 1026.

Plaadil paremal: Baron Sculp

Joonises keskel: ANTOINE ASHLEY COOPER COMTE DE SHAFTESBURY; all: Ce Philosophe naquit ä Londres...

Meyer III, 30–31; T. – B. II, 514; Nagler I, 281.

Saadud K. Morgensterni kunstikogust.

Cooper, Anthony Ashley (1671–1713), inglise filosoof. Tööd eetika, esteetika ja religiooni alalt.

BASAN, Pierre François (1723–1797)

Sündis Pariisis. Õppis E. Fessard'i ja J. Daullé graafikatöökodades. Reprodutseerinud renessansimeistreid ning kaasaegseid kunstnikke. Tegi kaastööd Odieuvre'i portreedekogumikule. Saavutas populaarsuse kirjastajana ja kunstileksikonide koostajana.

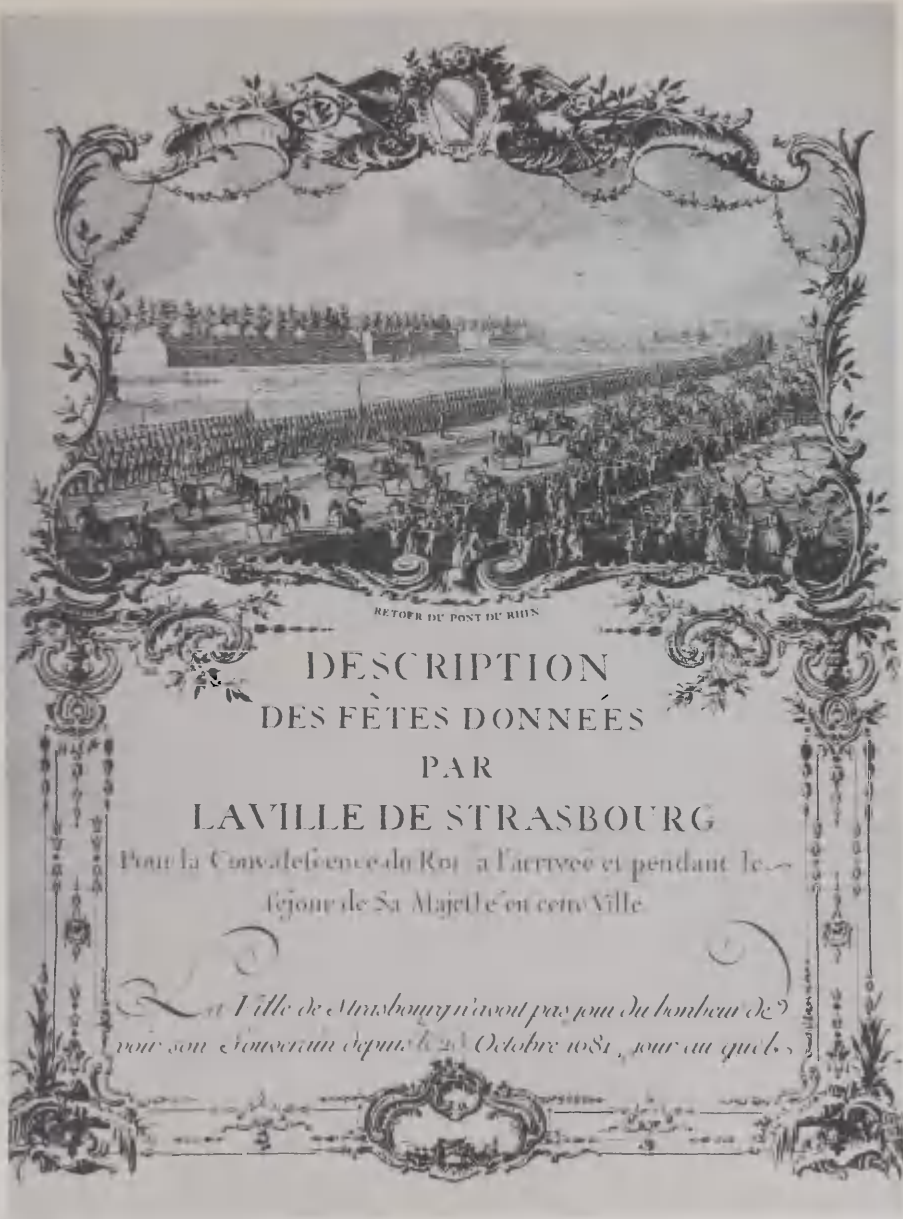
72. Magdaleena kõrbes (Correggio järgi). *La Madeleine au désert*. Ofort, vaselõige. Pl. 28 x 38,2. ÜR 1752.

Plaadil all: A Paris chez Basan., vasakul: Ant. Corregge Pinx.; keskel: LA MADELEINE AU DESERT

I plaadiseisund. Meyer III, Le Blanc I, 186.

Ostetud 1803.–08.

Vt. ka Odieuvre'i portreedekogumik nr. 202–241.

RETOUR DU PONT DE RUIN

DESCRIPTION
DES FÊTES DONNÉES

PAR

LAVILLE DE STRASBOURG

Pour la Convalescence du Roi à l'arrivée et pendant le
séjour de Sa Majesté en cette Ville

*La Ville de Strasbourg n'avoit pas joui du bonheur de
voir son Souverain depuis le 21 Octobre 1681, pour au quel*

Henrich Gabriel Wenzel

BASSET, Françoise (? – ?)

Eluloolisi andmeid vähe. Töötas Pariisis 18. saj. 2. poolel, kus oli vaselõiketöökoja ja kirjastuse omanik. Tööde enamik teostatud pliatsimaneeris.

73. Laokooni pea (antiiskulptuuri järgi). *La tête de Laocoon*. Pliatsimaneer. Pl. 44,6 x 31,3. ÜR 1822.

Plaadil all: A Paris, chez Basset rue Jacques...; ülal: 14.^e Cahier Meyer III, 107, T – B. III, 11.

Laokoon, kreeka mütoloogias Trooja preester, kes hoiatas linlasi vastu võtmast kreeklaste kingitud puuhobust. Seepeale põimused kaks madu Laokooni ja tema poegade ümber, surmates nad.

74. Mehe pea (antiiskulptuuri järgi). *La tête d'homme*. Pliatsimaneer. Pl. 44,6 x 31,3. ÜR 1821.

Plaadil all: A Paris, chez Basset, rue Jacques...; ülal: 14.e Cahier T – B. III, 11; Meyer III, 107

BEAUVARLET, Jacques Firmin (1731–1797)

Sündis Abbeville'is, kus sai esialgse kunstiõpetuse R. Hecquet' ja P. Le Fèvre'i vaselõiketöökojas. Seejärel õppis Pariisis Ch. Depuis' ja L. Cars'i juures. Töötanud koos J. Daulléga. 1776. a. võeti vastu akadeemia liikmeks. Reprodutseerinud J. B. Greuze'i, F. Boucher' loomingut.

75. Amorite müüja (Herculaneumi maali järgi). *La marchande d'amours*. Vaselõige, ofort. Pl. 41,5 x 48,3. ÜR 1543.

Plaadil paremal: J. Beauvarlet Sculp.; keskel: LA MARCHANDE D'AMOURS. Dediée à Monseigneur Le Duc de Cossé...; all: A Paris chez l'Auteur ..

II plaadiseisund, pühendusega. Meyer III, 251; Joubert I, 232; Nagler I, 353; Le Blanc I, 224. Ostetud 1803.–08.

76. Küpsetatud õunte müüja (J. B. Greuze'i järgi). *La marchande de pommes cuites*. Vaselõige, ofort. Pl. 43,8 x 33,4. ÜR 1542.

Plaadil keskel: LA MARCHANDE DE POMMES CUITTES.; all: A Paris chez Beauvarlet Graveur du Roy...
I plaadiseisund. Meyer III, 251.
Ostetud 1803.–08.

77. Unistaja (F Boucher' järgi). *La rêveuse*. Vaselõige, ofort.
Pl. 44,7 x 30,8. ÜR 1541.
Plaadil paremal: A Paris chez Beauvarlet Graveur du Roy...; vasakul: Boucher pinx., keskel: LA RÉVEUSE...
Meyer III, 251; Le Blanc I, 225.
Ostetud 1803.–08.

BERVIC, Charles Clément, õieti Ch. C. Balvay (1756–1822)

Sündis Pariisis. Graafikatehnikaid õppis J. B. Le Prince'i ning J. G. Wille juures. Oli J. G. Wille nimekamaid õpilasi. 1774. a. sai graafikatööde eest akadeemia autasu. 1784. a. võeti vastu akadeemia liikmeks ning aastast 1785 esines regulaarselt näitustel. Tegelenud kirjastamise ja kunstiteoste müügiga.

78. Louis XVI (A. F. Callet' järgi). Vaselõige, ofort. 1790. Pl. 70,5 x 52,5. ÜR 525.

Plaadil paremal: Gravé en 1790, par Bervic; vasakul: Peint par Callet; all: Se vend à Paris chez Bervic...; plaadil all signatuur pliitsiga: Bervic Haruldane, plaat hävinud. III plaadiseisund, graveerija nime ja aadressiga. P – B. I, 187; Le Blanc I, 324; Nagler I, 472; Weigel, 593; Meyer III, 735; Courboin I, 81.
Ostetud 1833. a. Peterburist.

Louis XVI (1754–1793), Prantsuse kuningas 1774–1792. Kukatati 1792, anti 1793. a. Konvendi kohtu alla ja giljotineeriti.

79. Achilleuse kasvatamine (J. B. Regnault' järgi). *L'éducation d'Achille*. Ofort, vaselõige. 1798. Pl. 57,6 x 41,8. ÜR 169.

Plaadil keskel: Gravée par Bervic d'après le tableau peint par J. B. Regnault..., L'Education d'Achille; all: Imprimée par Ramboz; ENRÉGISSTRÉE LE XIX GERMINAL DE L'AN VI.

Üks peatõid. III plaadiseisund, registreerimisandmetega. *Le Blanc I*, 342; *P – B. I*, 187; *Meyer III*, 735; *Weigel*, 594; *Courboin I*, 82.

Ostetud 1804. a. C. C. H. Rost & Co-lt Leipzgis.

Achilleus, müütiline kreeka kangelane Trooja sõjas, keda oli kasvatanud kentaur Cheiron.

80. Süütus (J. F. L. Mérimée järgi). *L'Innocence*. Ofort, vaselõige. 1798. Pl. 55,1 x 41,9. ÜR 1479.

Plaadil paremal: Gravé par Bervic; vasakul: Peint par Mérimée; keskel: L'INNOCENCE; all: ENRÉGISSTRÉE LE XIX GERMINAL DE L'AN VI.

III plaadiseisund, registreerimisandmetega. *Meyer III*, 735; *P – B. I*, 187; *Le Blanc I*, 324.

Ostetud 1803.–08.

81. Deianeira röövimine (G. Reni järgi). *L'enlèvement de Déjanire*. Ofort, vaselõige. 1789/1801. Pl. 58 x 41,9. ÜR 352.

Plaadil keskel: Gravé par Bervic d'après le tableau peint par Guido Reni; L'Enlèvement de Déjanire., all: Imprimé par Ramboz... ENRÉGISSTRÉE LE XV PRAIRIAL AN X.

IV plaadiseisund, registreerimisandmetega. *Le Blanc I*, 324; *P – B. I*, 187

Ostetud 1804. a. C. C. H. Rost & Co-lt Leipzgis.

Deianeira, kreeka mütoloogias Heraklese naine.

BOISSIEU, Jean Jacques de (1736–1810)

Sündis Lyonis. Õppis Ch. Frontier' juures. 1761. a. suundus J. G. Wille kutsel Pariisi, kus tutvus C. Vernet', C. H. Watelet' ja J. B. Greuze'iga. 1764–1765 täiendas end Itaalias. Naasnud Lyoni, tegeles maastikumaali ja graafikaga. Oli hinnatud graafika-õpetaja.

82.– 91. Sari kümnest maastikust. *Suite de dix paysages*. Ofort. 1763.

1) Maastik eesli ja pesunaisega. *Paysage avec un âne et une blanchisseuse*. Ofort. Pl. 18,3 x 24,5. ÜR 54.

2) Maastik veekogu ja karjustega. *Les bergers près de la source*. Ofort. Pl. 18,2 x 24,6. ÜR 55.

3) Maastik veekoguga. *Paysage avec un étang*. Ofort. Pl. 18,2 x 24,6
ÜR 287

4) Maastik puudega vee ääres (J. van Ruysdaeli järgi). *Paysage avec des arbres au bord d'une source*. Ofort. Pl. 18,1 x 24,6. ÜR 151.
Plaadil vasakul: Ruytsdael Pinxit., paremal: Boissieux Sculp.

5) Maastik päikesetõusuga (C. Lorraini järgi). *Paysage au soleil levant*. Ofort. Pl. 15,3 x 21,3. ÜR 150.
Plaadil vasakul: Cl. Lorrain Pinx., paremal: Boissieux Sculp.

6) Maastik jõega. *Paysage à la rivière*. Ofort. Pl. 15,1 x 21,2. ÜR 288.

7) Maastik jõe ja viadukti varemetega. *Les ruines du viaduc*. Ofort. Pl. 15,2 x 21,3. ÜR 289.

8) Maastik heinavankriga. *Paysage avec un chariot*. Ofort. Pl. 15,3 x 21,3. ÜR 464.

9) Maastik sillaga. *Le pont*. Ofort. Pl. 15,2 x 21,3. ÜR 465.

10) Maastik õngitsejaga. *Le pêcheur*. Ofort. Pl. 15,3 x 21,3. ÜR 466.
Lehtedel 1–3 ja 6–10 plaadil paremal: Boissieux Inv. et Sculp.; Ülal: DB.
f. 1763.

Kõik lehed on nummerdatud.

II plaadiseisund, nummerdatud lehtedega. N a g l e r II, 11; H –M, VIII,
237; J o u b e r t I, 393–405; L e B l a n c I, 424.

Sari ostetud 1823. a. R. Weigelilt Leipzigin.

92. Kaheksa visandit peadest. *Huit croquis de têtes*. Ofort. L. 23,3 x 20. ÜR 1197

Joonises all: J. J. B.

I plaadiseisund, ülemiste portreede taust viirutatud. L e B l a n c I, 419;
J o u b e r t I, 397

93. Kerjused. *Les mendiants*. Kuivnõel. Pl. 16,2 x 21,7 ÜR 1196.
Plaadil paremal: DB.

94. Maastik metsatukaga. *Le bosquet*. Ofort. Pl. 15,9 x 21,2. ÜR 467
Joonises ülal: DB
Ostetud 1808.–37

CARS, Laurent (1699–1771)

Sündis Lyonis vasegraveerija perekonnas. Esmase kunstiõpetuse sai oma isalt J. F Cars'ilt. Suundunud Pariisi, õppis maalikunsti J. Christophe'i ja F Lemoine'i juures. Viimase nõuandel pühendus graafikale ning asus õppima J. N. Tardieu vase-lõiketöökogas. 1733. a. võeti vastu akadeemia liikmeks. Tegelenud ka kirjastamisega.

95. Karjaste kummardamine (C. van Loo järgi). *L'Adoration des bergers*. Ofort, vaselõige. Pl. 49 x 30,5. ÜR 1478.

Plaadil paremal: Gravé par L. Cars; vasakul: Peint par Carle Wanloo; all: Ce vend à Paris chés L. Cars. .

II plaadiseisund, tekstiga. J o u b e r t I, 352; N a g l e r II, 405;
L e B l a n c I, 608; H. – M. VIII, 117; P – B. I, 315.

96. Lõngakerija (J. B. Greuze'i järgi). *La peloteuse*. Vaselõige.

Pl. 33,7 x 24,7 ÜR 1539.

Plaadil all: a Paris chez Laurent Cars...; keskel: Dedié a Madame Anne Gabrielle Babuty ..

II plaadiseisund, tekstiga. N a g l e r II, 405; L e B l a n c I, 608.

Saadud K. Morgensterni kunstikogust.

CHATELAIN, Jean Baptiste Claude (1710–1771)

Sündis Pariisis. Õppis Londonis F Vivaresi juures graafikat ning oli pikka aega tema lähemaid kaastöölisi. Reprodutseerinud maastikke ja portreid ning illustreerinud raamatuid. Alates 1761. a. esines graafikanäitustel.

97. Itaalia tütarlaps lõngakeraga (H Robert'i järgi). *La deiveuse italienne*. Vaselõige, ofort. Pl. 31,8 x 37,7 ÜR 1538.

Plaadil paremal: J. B. C. Chatelain Sculp.; vasakul: H. Robert Pinx.; keskel: LA DEIVEUSE ITALIENNE; all: A Paris chez Lempereur Graveur du Roy...

II plaadiseisund, tekstiga. T. – B. VI, 427; L e B l a n c I, 637.

Ostetud 1808.–37

CHENU, Pierre (1730–u.1799)

Sündis Pariisis. Õppis J. Ph. Lebas' vaselõiketöökogas. Reprodutseeritud peamiselt portreid, oli Pariisis ka hinnatud raamatuillustraator.

98. Rahulik perekond (J. B. Lallemand'i järgi). *Le paisible ménage*.

Ofort, vaselõige. 1748. Pl. 34,8 x 44,5. ÜR 1548.

Plaadil paremal: P Chenu Sculp.; vasakul: Lalletment Pinx.; keskel: LE PAISIBLE MENAGE; all: A Paris chés le Bas...

II plaadiseisund, osa teksti kustunud. L e B l a n c II, 7

Saadud K. Morgensterni kunstikogust.

CHEVILLET, Justus (1729–1802)

Sündis Frankfurdis Oderi ääres. Õppis Berliinis G. F. Schmidt'i juures ning seejärel täiendas end Pariisis J. G. Wille vaselõiketöökogas. Töötas Pariisis ja Viinis. 1778. a. sai Viini Akadeemia liikmeks. Suri Pariisis.

99. Helde kokk (F Eiseni järgi). *La cuisinière charitable*. Ofort.

Pl. 38,7 x 29,3. ÜR 1537

Plaadil paremal: Chevilet Sculp.; vasakul: Eicen Inv; keskel: LA CUISINIÈRE CHARITABLE; ülal peegelpildis: 2 Platte

II plaadiseisund, plaadiseisundi andmetega. L e B l a n c II, 11.

LOUIS SEIZE
ROI DES FRANÇAIS, RESTAURATEUR DE LA LIBERTÉ.
D'APRÈS UN TABLEAU DE M. DE LAUNAY, DÉPOSÉ À LA BIBLIOTHÈQUE NATIONALE.

*Portrait de Madame de Launay, femme de M. de Launay,
 Secrétaire du Roy, par son très humble et très obéissant serviteur
 L. Cuvier
 Peinture originale de M. de Launay, dans le Cabinet de M. de
 Launay, à Paris, en 1764. Gravée par M. de Launay, en 1764.*

Gravé par F. Boucher et gravé par L. Bachelier, pour servir de Noe. 1768.

Venus et les Graces au Bain

DAULLÉ, Jean (1703–1763)

Sündis Abbeville'is, õppis esialgu joonistamist asjaarmastajate-kunstnike juures. Noorukina suundus Pariisi R. Hecquet' vaselõiketöökotta. Saavutas varakult tunnustuse ja H. Rigaud' toetuse, kelle töid ta graveeris. 1742. a. sai akadeemia liikmeks. Reprodutseerinud portreid, piibli- ja olustikustseene. Teada umbes 180 tööd.

100. Amoriga mängiv laps (A. van Dycki järgi). *L'enfant qui joue avec l'amour*. Ofort, vaselõige. 1750. Pl. 40,6 x 27,5. ÜR 1219.

Plaadil paremal: Gravé par J Daullé...; vasakul: Peint par Vandek; keskel: L'ENFANT QUI JOUE AVEC L'AMOUR.

N a g l e r III, 282; P – B. II, 666.

Saadud K. Morgensterni kunstikogust.

A m o r (Cupido), rooma mütoloogias armastusjumal.

101. Venus ja Amor (F Boucher' järgi). *Venus et l'Amour*. Ofort. 1758. J. 22,7 x 18,6. ÜR 4364.

Plaadil vasakul: gravé d'après le dessin original de F Boucher par J. Daullé...; keskel: Venus et l'Amour.; all: A Paris chez Daullé...

Haruldane, plaat hävinud. I plaadiseisund. P – B. II, 666; N a g l e r III, 282.

Nr. 102 paarik.

V e n u s, rooma mütoloogias ilu- ja armastusjumalanna.

102. Venus kolme graatsiaga suplemas (F Boucher' järgi). *Venus et les Grâces au bain*. Ofort. 1758. J. 22,3 x 18,3. ÜR 4365.

Plaadil vasakul: Dessine par F Boucher et gravé par J. Daullé...; keskel: Venus et les Graces au Bain.; all: A Paris chez Daullé...

Haruldane, plaat hävinud. I plaadiseisund. P – B. II, 666; N a g l e r III, 282.

Eelmise paarik.

G r a a t s i a d, rooma ilujumalannad.

DEBUCOURT, Louis Philibert (1755–1832)

Sündis Pariisis, kus õppis maalimist ja graafikatehnikaid J. M. Vieni juures. Alates 1775. a. tegutses maalijana. 1781. a. võeti vastu akadeemia liikmeks. Esimesed graafikatööd valmisid 1785. a. Viljeles peamiselt metsotintot, akvatintat ja värvitrukki. Reprodutseerinud C. Vernet' jt. loomingut.

103. Äikest kartev hobune (C. Vernet' järgi). *Cheval effrayé par la foudre*. Metsotinto. Pl. 55,8 x 63,1. ÜR 1653.

Plaadil paremal: Gravé par P. L. Debucourt.; vasakul: Dessiné par Carle Vernet.; keskel: CHEVAL EFFRAYÉ PAR LA Foudre.; all: A Paris chez Roland...

II plaadiseisund, tekstiga. *Pract. Handb.*, 61; *Joubert I*, 408; *Le Blanc II*, 101.

Ostetud 1826. a. von Knorringilt.

104. Talli saabuv hobune (C. Vernet' järgi). *Cheval au retour d'une course*. Metsotinto. Pl. 60,6 x 76,2. ÜR 1652.

Plaadil paremal: P. L. Debucourt, sculp., vasakul: C. Vernet del., keskel: CHEVAL QU'ON BOUCHONNE AU RETOUR D'UNE COURSE.; all: A Paris chez Rolland...

DELAFOSSÉ, Jean Baptiste (1721–1775)

Sündis Pariisis, kus õppis E. Fessard'i vaselõiketöökogas. Reprodutseerinud peamiselt portreid ning illustreerinud raamatuid. Teinud koostööd R. de Saint-Noniga. Alates 1770. aastatest tegeles kirjastamise ja kunstikaubandusega.

105. Perekond Calas' õnnetus (L. C. Carmontelle'i järgi). *La malheureuse famille Calas*. Ofort, vaselõige. 1765. Pl. 37,5 x 48,5. ÜR 134.

Plaadil paremal: Delafosse Sculpsit; vasakul: L.C. De Carmontelle delineavit 1765.; keskel: LA MALHEUREUSE FAMILLE CALAS...

II–III plaadiseisund, retušiga. *Le Blanc II*, 247; *P – B. II*, 703;

T – B. VIII, 578.

Saadud K. Morgensterni kunstikogust.

Jean Calas (1698–1762), protestantlik kaupmees Toulouse'ist, kes langes usulise tagakiusamise ohvriks. Tema kohtuprotsessi valgustas teravalt Voltaire. 1765. a. J. Calas' perekond rehabiliteeriti.

DEMARTEAU, Gilles Antoine (1750–1802)

Sündis Liège'is. Õppis Pariisis oma onu Gilles Demarteau graafikatöökogas. Töötas Pariisis, reprodutseerides valdavalt renessansimeistrite töid. Viljeles oforti, pliiaatsimaneeri, värvitrükki. Tegelenud ka kirjastamisega.

106. Magdaleena maaliit "Kristuse muutumine" (Raffaeli järgi). *Etude d'après la "Transfiguration"*. Värviline punktmaneer. Pl. 58,9 x 45,4. ÜR 1707

Plaadil paremal: Gravée par Demarteau, vasakul: Dessinée par Métoyen..., keskel: Etude d'après le Célèbre Tableau de la Transfiguration de Raphael...

N a g l e r III, 336; T. – B. IX, 48.

107. Hobune (C. Vernet' järgi). *Le cheval*. Pliiaatsimaneer. Pl. 41,6 x 47,9. ÜR 2799.

Plaadil paremal: Gravé par Demarteau; vasakul: Dessiné d'après nature par Vernet; keskel: CHEVAL PALAFFANT ET HENNISSANT.; all: A Paris chez Demarteau...

N a g l e r III, 336; T. – B. IX, 48.

108. Raffaeli autoportree. *Portrait de Raphael*. Pliiaatsimaneer.

Pl. 49,1 x 35,6. ÜR 574.

Plaadil paremal: Demarteau direx.; vasakul: Dessiné à Rome par N. MONSIAU; keskel: RAPHAËLE SANZIO.; all: A Paris chez Demarteau...

N a g l e r III, 336; T. – B. IX, 48.

109. Sama. Värviline punktmaneer. Pl. 49,1 x 35,6. ÜR 1786.

Plaadil paremal: Commencé par A. Demarteau. Terminé par Mme Demarteau; vasakul: Dessiné par Vignaud; keskel: Portrait de Raphael...; all: A Paris chez Demarteau...

N a g l e r III, 336; T. – B. IX, 48.

Plaat lõpetatud Demarteau naise poolt.

110. Puto maaliit "Madonna di Foligno" (Raffaeli järgi). *L'Ange d'après "Madonna di Foligno"*. Punktmaneer. Pl. 48,3 x 37,1. ÜR 1706.

Plaadil paremal: Gravée sous la direction d' A. Demarteau terminée par Lefevre., vasakul: Dessinée par Dumay; keskel: T^{te} d'Ange...; all: A Paris chez Demarteau...

N a g l e r III, 336; T. – B. IX, 48.

Plaat lõpetatud Philippe Le Fèvre'i poolt.

DEQUEVAUVILLER, François (1745–1807)

Sündis Abbeville'is. Õppis Pariisis J. Daullé vaselõiketöökogas. Reprodutseerinud maastikke ja ajalooesine. Illustreerinud raamatuid koos R. de Saint Noniga.

111. Adige'i vaade (F. A. Brandi järgi). *Vue de l'Adige*. Ofort, vaselõige. Pl. 35,7 x 46. ÜR 329.

Plaadil paremal: Gravé par Dequevauviller.; vasakul: Peint par Brandt..., keskel: VUE DE L'ADIGE Dédiee à Monseigneur Vincent Comte Potoski...; all: A Paris chez l'Auteur...

III plaadiseisund, pühendusega. H. – M. VIII, 303; Nagler III, 350; Le Blanc II, 112.

Ostetud 1808.–37

112. Landecki vaade (F. A. Brandi järgi). *Vue de Landeck*. Ofort, vaselõige. Pl. 35,6 x 46. ÜR 330.

Plaadil paremal: Gravé par F. Dequevauviller; vasakul: Peint par Brandt le fils...; keskel: VUE DE LANDECK Dédiee à Monseigneur Vincent Comte Potoski...; all: A Paris chez l'Auteur...

III plaadiseisund, pühendusega. H. – M. VIII, 303; Nagler III, 350; Le Blanc II, 112.

Ostetud 1808.–37

DUCLOS, Marie Adélaïde Louise (? – ?)

Eluloolised andmed puuduvad. Töötas Pariisis 1790. aastatel.

113. Öö (Michelangelo järgi). *La Nuit*. Punktmaneer. U.1793.

Pl. 48,5 x 66,1. ÜR 1705.

Plaadil paremal: Gravée par Mlle Duclos; keskel: Dessinée par Meynier, d'après Michel Ange; all: A Paris chez Basset...

T – B. X, 42.

FESSARD, Claude Mathieu (1740–u.1803)

Sündis Fontainebleau's. Õppis Pariisis J. de Longueil' ning J. G. Wille juures. 1765. a. suundus Inglismaale, kus töötas mõned aastad. Naasnud Pariisi, graveeris peamiselt kohavaateid ning illustreeris raamatuid.

114. Vaade Neeva kallastele (L. N. de Lespinasse'i järgi). *Vue des bords de la Neva*. Ofort. Pl. 25,9 x 67,6. ÜR 1140.

Plaadil paremal: Gravé par Cl. Fessard; vasakul: Dessiné par M. le Ch.^{er} De Lespinasse., keskel: VUE DES BORDS DE LA NEVA...

115. Vaade Neevale läänest (L. N. de Lespinasse'i järgi). *Vue de la Neva vers l'Occident*. Ofort. Pl. 25,6 x 67,1. ÜR 1141.

Plaadil paremal: Gravé par Cl. Fessard, Dirigé par Née., vasakul: Dessiné par M.^r le Ch.^r De Lespinasse.; keskel: VUE DE LA NEVA, Vers l'Occident...

116. Vaade Neevale idast (L. N. de Lespinasse'i järgi). *Vue de la Neva vers l'Orient*. Ofort. 1784. Pl. 25,6 x 67,2. ÜR 1142.

Plaadil paremal: Gravé par Fessard, l'Ainé 1784., vasakul: Dessiné par M. le Ch.^{er} De Lespinasse.; keskel: VUE DE LA NEVA, Vers l'Orient.

Kõik l plaadiseisund. T. – B. XI, 504; L e B l a n c II, 225.

Kasutatud illustratsioonideks N.-G. Le Clerc'i teosele "Histoire physique, morale, civile et politique de la Russie moderne"

Vt. ka P L. A u v r a y, nr. 10.

117. Esimene vaade Trieste ümbrusest (S. M. Lantarat' järgi). *1^e vue des environs de Trieste*. Ofort. Pl. 23 x 26,7. ÜR 4389.

Plaadil paremal: Cl. Fessard Sculp., vasakul: Lantara delin.; keskel: I ERE VUE DES ENVIRONS DE TRIESTE ; all: A Paris chez Tessari...

FICQUET, Etienne (1719–1794)

Sündis Pariisis. Õppis G. F. Schmidt'i ja J. Ph. Lebas' vaselõiketöökojas. Esimesed graafikatööd 1738. aastast M. Odieuvre'i kirjastusele. Töötas Pariisis hinnatud portree-gravöörina.

118. Henri de Lorraine d'Harcourt (N. Mignard'i järgi). Vaselõige.

Pl. 15 x 10,9. ÜR 560.

Joonises paremal: Fiquet Sculp.; vasakul: Nic. Mignard pinx.; keskel: HENRY de LORRAINE, Comte de Harcourt... Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

II plaadiseisund, Odieuvre'i aadressiga. P – B. III. 166; Graesse II, 434; Weigel 7096.

Ostetud 1806. a.

Henri de Lorraine, krahv d'Harcourt (1601–1666), prantsuse kõrgem sõjaväelane, võitles Piemontes, Hispaanias ja Flandrias.

119. Pierre Mignard (H. Rigaud' järgi). Vaselõige. Pl. 15,2 x 10,2. ÜR 559.

Joonises paremal: Fiquet Sculp., vasakul: Hiacinte Rigaud Pinx.; keskel: PIERRE MIGNARD. Ier Peintre du Roi...

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

II plaadiseisund, Odieuvre'i aadressiga. T. – B. XI, 533; P – B. III, 166.

Ostetud 1806. a.

Pierre Mignard (1610–1695), prantsuse maalikunstnik.

Vt. ka Odieuvre'i portreedekogumik, nr. 202–241.

HUET, Jean Baptiste Marie (1745–1811)

Sündis Pariisis maalija perekonnas. Esialgse kunstiõpetuse sai oma isalt Nicolas Huet'lt. Graafikatehnikad omandas J. B. Le Prince'i juures. 1769. a. võeti vastu akadeemia liikmeks. Alates 1787. a. esines regulaarselt Salongi näitustel. Oli tunnustatud loomade graveerija.

120.–157. J. B. Huet' teosed. Oeuvres de J. B. Huet contenant des animaux. 37 eaux-fortes. Kogumik: tiitelleht + 37 pilditahvlit. Ofort 1798/99. L. 55,8 x 41. ÜR 8301–8338.

Tiitelleht: OEUVRES DE J. B. HÜET; A Paris chez J. B. Huet. ÜR 8301.

1– 37) 37 oforti mitmesugustest loomadest.

Kõikidel joonises: J. B. huet l'an 1798 või 1799.

I plaadiseisund. G r a e s s e, 384; B r u n e t II, 656;

T. – B. XVIII, 70–71.

Ostetud 1803.–08.

HUQUIER, Jacques Gabriel (1725–1805)

Sündis Pariisis vasegraveerija perekonnas. Esialgse kunstiõpetuse sai oma isalt Gabriel Huquier'lt. Seejärel õppis äia J. Chéreau vaselõiketöökojas. 1771. a. suundus Londonisse, kus esines näitustel joonistuste ja graafikaga. Reprodutseerinud peamiselt F. Boucher' loomingut. Tegelenud ka kirjastamise ja kunstikaubandusega.

158. Kaks suplevat tütarlast (F. Boucher' järgi). *Deux baigneuses.*

Ofort. J. 23,8 x 18,8. ÜR 4362.

Plaadil vasakul: F. Boucher, In.; ülal: Ier Livre.

T. – B. XVIII, 165; P – B. III, 450; L e B l a n c II, 403.

159. Lamburistseen (F. Boucher' järgi). *La pastorale.* Ofort.

J. 23,4 x 18,6. ÜR 4363.

Plaadil paremal: Huquier, Sculp et Ex., vasakul: F. Boucher In.

T – B. XVIII, 165; P – B. IV, 450; L e B l a n c II, 403.

HUTIN, Charles François (1715–1776)

Sündis Pariisis maaliija perekonnas. Esialgse kunstiõpetuse sai oma isalt François Hutinilt, seejärel täiendas end F. Lemoine'i ateljees. 1737 a. suundus akadeemia stipendiaadina Rooma, kus õppis skulptuuri S. Slodtzi töökojas. 1743. a. naasis Pariisi. 1747 a. võeti vastu akadeemia liikmeks. Alates 1748. a. töötas Dresdenis Friedrich August II õuekunstnikuna, kus tegeles ka graafikaga.

160. Kristus. *Jésus-Christ.* Ofort. U 1763. J. 13,6 x 11,3. ÜR 1208.

Plaadil vasakul: C. Hutin INV-INC.

I plaadiseisund. L e B l a n c II, 407; T. – B. XVIII, 189.

Ostetud 1808.–37

LAVALLÉE, Etienne de, nimetatud ka Lavallée-Poussin (u.1773–1793)

Sündis Rouenis, õppis J. D. Descarnps'i ja J. B. Pierre'i juures. 1759. a. sai akadeemia maaliauhinna ning 1762. a. saadeti stipendiaadina Rooma, kus õppis Prantsuse Akadeemias. 1777. a. naasis Pariisi, 1788. a. võeti vastu akadeemia liikmeks. Viljeles N. Poussini laadis maastikumaali, tegeles vähesel määral graafikaga.

161. Püha Hieronymuse surm. *La mort de St. Jérôme*. Ofort. 1764.
Pl. 13,6 x 9,5. ÜR 1889.

Joonises keskel: De Lav. Poussin Inv. et Sculp. Roma 1764.

I plaadiseisund. P – B. IV, 562.

Hieronymus (u.347–419/420), ladina kirikuisa, erak.

162. Magdaleena surm. *La mort de St. Madeleine*. Ofort. U.1764.
Pl. 13,6 x 9,2. ÜR 1887.

Plaadil vasakul: E. de la V. Poussin Inv. Roma et Sculp.

I plaadiseisund. P – B. IV, 562.

163. Koobas. *La caverne*. Ofort. U.1764. Pl. 13,7 x 9,5. ÜR 1888.
I plaadiseisund. P – B. IV, 562.

LEBAS, Jacques Philippe (1707–1783)

Sündis Pariisis. Õppis A. Herisset' ning J. N. Tardieu juures. Seejärel täiendas end J. Audrani vaselõiketöökogas. 1743. a. võeti vastu akadeemia liikmeks. 1744. a. sai õuegravööriks. Reprodutseerinud N. Lancret', P. Potteri, D. Teniersi jt. loomingut. Oli hinnatud vaselõikemeister ning graafikaõpetaja. Tegeles ka kirjastamise ja kunstikaubandusega.

164. Rahulolev vanamees (D. Teniersi järgi). ***Le vieillard content***. Ofort. 1735. J. 25,3 x 19,5. ÜR 1213.

Plaadil vasakul: D. Teniers pinxit; all: a Paris chez le Bas... 1735., keskel: **LE VIEILLARD CONTENT**

I-II plaadiseisund. Nagler VII, 372; Le Blanc II, 512;

Nagler XVIII, 219.

165. Hea maitse kool (D. Teniersi järgi). *L'école du bon goût*. Ofort. U. 1735. J. 25,4 x 19,3. ÜR 1212.

Plaadil paremal: Le Bas Sculp., vasakul: D. Teniers pinxit., keskel: L'ECOLE DU BON GOUST; all: a Paris chez Le Bas

I-II plaadiseisund. Nagler VII, 372; Le Blanc II, 512;

Nagler XVIII, 219.

166. Flaami kõrts (D. Teniersi järgi). *La guinguette flamande*. Ofort, vaselõige. 1745. Pl. 38,6 x 45,5. ÜR 1551.

Plaadil paremal: J. P. Le Bas Sculp.; vasakul: D. Teniers pinxit.; keskel: GINGUETTE FLAMANDE; all: A Paris chez l'Auteur...

III plaadiseisund, tekstiga. Nagler VII, 372.

Ostetud 1806. a.

167.–176. Kümme lehte kogumikust "Strasbourg'i linnas korraldatud pidustused" *10 feuilles de la "Représentation des fêtes données par la ville de Strasbourg"* Kogumik: 2 tiitellehte + 12 gravüüri + 18 raam-ornamenti. Ofort. U. 1747. ÜR 7190–7212^b

1) Louis XV saabumine Strasbourg'i linna (J. M. Weisi järgi). *L'arrivée de Louis XV à Strasbourg*. Ofort. Pl. 44,7 x 76,8. ÜR 7192.

2) Strasbourg'i eeslinn Saverne (J. M. Weisi järgi). *Saverne*. Ofort. Pl. 44,4 x 76,7. ÜR 7193.

3) Vaade linnaväljakule Saverene'i väravate poolt (J. M. Weisi järgi). *Vue de la place de ville vers les portes de Saverne*. Ofort. Pl. 44,5 x 76,3. ÜR 7194.

4) Louis XV saabumine Strasbourg'i toomkiriku ette (J. M. Weisi järgi). *L'arrivée de Louis XV à la cathédrale de Strasbourg*. Ofort. Pl. 44,7 x 76,3. ÜR 7195.

5) Ilutulestik ja dekoratsioonid (J. M. Weisi järgi). *L'illumination*. Ofort. Pl. 44,5 x 76,1. ÜR 7196.

6) Strasbourg'i linna võõrastemaja (J. M. Weisi järgi). *L'hôtel de Strasbourg*. Ofort. Pl. 44,5 x 76,6. ÜR 7197

7) Strasbourg'i toomkirik (J. M. Weisi järgi). *La cathédrale de Strasbourg*. Ofort. Pl. 68,8 x 52,4. ÜR 7198.

8) Strasbourg'i piiskopiloss (J. M. Weisi järgi). *Le château épiscopal de Strasbourg*. Ofort. Pl. 44,5 x 75,7. ÜR 7199.

9) Louis XV auks korraldatud tseremoonia (J. M. Weisi järgi). *La cérémonie faite pour Louis XV*. Ofort. Pl. 44,4 x 75,7. ÜR 7200

10) Mängud, tantsud ja mõõgaharjutused (J. M. Weisi järgi). *Jeux, dances et exercices à l'épée*. Ofort. Pl. 44,5 x 76,6. ÜR 7202.

Kõikidel plaatidel paremal: Gravé par J. Ph. Le Bas...; vasakul: Inventé dessiné et dirigé par J. M. Weis...

I plaadiseisund. N a g l e r VII, 369; P – B. IV, 592.

Vt. ka P. E. B a b e l nr. 11–28, M. M a r v i e nr. 194–195, J. M. W e i s nr. 526; J. G. W i l l e nr. 528.

177. Noor härg (P. Potteri järgi). *Le taureau*. Ofort. 1773. Pl. 24,3 x 32,2. ÜR 1217.

Plaadil paremal: Gravé à l'Eau-forte par Masquelier et terminé au Burin par J. P. Le Bas 1773.; vasakul: Dessiné d'après P. Potter...; all: A Paris chès Le Bas...

L e B l a n c II, 510

Saadud K. Morgensterni kunstikogust.

Leht on teostatud koos L. J. Masquelier'ga.

178.–180. Kolm Flandria vaadet 12-lehelisest sarjast (D. Teniersi järgi). *Suite de 12 feuilles: trois vue de Flandre*.

1) Seitsmes Flandria vaade. *7e vue de Flandre*. Ofort. Pl. 19,4 x 24,7. ÜR 1214.

Plaadil paremal: J. P. Le Bas Sculp.; vasakul: D. Teniers pinxit.; keskel: *7e VUE DE FLANDRE Dediée à Monsieur Slotdz...*

2) Kaheksas Flandria vaade. *8e vue de Flandre*. Ofort. Pl. 19,4 x 24. ÜR 1215.

Plaadil paremal: J. P. Le Bas Sculp., vasakul: D. Teniers pinxit.; keskel: *8e VUE DE FLANDRE. Dediée à Monsieur Slotdz...*

3) Üheksas Flandria vaade. 9e *vue de Flandre*. Ofort. Pl. 39,2 x 46,4, ÜR 1550.

Plaadil paremal: J. Ph. Le Bas Sculp.; vasakul: D. Teniers pinx.; keskei: IXE VUE DE FLANDRE A Mylord le Comte de Castlemain...

Kõik III plaadiseisund, tekstiga. *L e B l a n c* II, 513; *P – B*. IV, 579.

Saadud K. Morgensterni kunstikogust.

181. Naapoli vaade (C. Vernet' järgi). *Vue de Naples*. Ofort, vaselõige. Pl. 50,7 x 64,8. ÜR 227

Plaadil paremal: *Le Bas* D., vasakul: Vernet Pin.; keskel: VUE DE NAPLES. Dédiee à Monsieur Dimitri Prince de Gallitzin...; all: à Paris chés *Le Bas*...

II plaadiseisund, pühendusega. *N a g l e r* VII, 370; *L e B l a n c* II, 513; *P – B*. IV, 592.

Ostetud 1803.–08.

182. Keemik (D. Teniersi järgi). *Le chimiste*. Vaselõige, ofort.

Pl. 36,9 x 48,8. ÜR 1549.

Plaadil paremal: J. Ph. Le Bas Sculp., vasakul: D. Teniers pinxit.; keskel: LE CHIMISTE Dédiee à Monsieur Jacques Jean Comte de Wassenaer,...

II–III plaadiseisund, tekstiga. *N a g l e r* VII, 370; *L e B l a n c* II, 511.

Ostetud 1806. a.

LEGRAND, Augustin (1765– u. 1815)

Sündis Pariisis vasegraveerija perekonnas. Esialgse kunstiõpetuse sai oma isalt Louis Legrand'ilt. Seejärel õppis J. A. Aveline'i ja J. M. Mixille'i juures. 1780. a. suundus mõneks ajaks Inglismaale. Reprodutseerinud Raffaeli, F. Boucher' jt. loomingut.

183. Kristuse pea (L. da Vinci järgi) *La tête de Jesus-Christ*. Pliiatsimaneeer. Pl. 39,5 x 30,4. ÜR 1702.

Plaadil keskel: Gravé par August.ⁿ Legrand. Dessiné par Le Barbier L'aine ... d'après la Cène de Léonard de Vinci..., all: A Paris chez Basset.

T. – B. XXII, 570.

184. **Madonna di Foligno** (Raffaeli järgi). Pliiatsimaneer. Pl. 52 x 41,5.
ÜR 1797

Plaadil paremal: Gravé par Augustin Legrand; vasakul: Dessiné d'après Raphael par Delpech; ail: A Paris chez Basset...; keskel: La Vierge au Donataire dite de Foligno.

T. – B. XXII, 570.

185. **Neitsi Maarja pea** (B. Luini järgi). *La tête de la Vierge*.
Punktmaneer. Pl. 52 x 41,2. ÜR 1700.

Plaadil paremal: Gravé par Augustin Legrand., vasakul: Dessiné par Delpech; keskel: Vierge d'après Luigini...; all: A Paris chez Basset...

T. – B. XXII, 570.

LEPICIÉ, Renée Élisabeth, nimetatud ka Marlié-Lepicié (1714–1773)

Sündis Pariisis. Abiellunud 1732. a. õuegravööri Bernard Lepiciéga, õppis graafika-
tehnikaid ning sai mehe abiliseks graveerimisel. Alates 1755. a. töötab mehe surma
järel iseseisvalt. Reprodutseerinud C. A. Coypeli, C. van Loo, D. Teniersi jt. maale.

186. **Noorus vanaduse rõivastuses** (C. A. Coypeli järgi). *La jeunesse
sous les habillements de la Décrépitude*. Vaselõige, ofort. 1751.

Pl. 37 x 26,8. ÜR 1546.

Plaadil paremal: Gravé par Renée Elizabeth Marlié Lepicié 1751.; vasakul:
Peint par Charles Coypel..., keskel: La Jeunesse sous les habillemens de
la Décrépitude.; all: A Paris chez Lepicié...

I plaadiseisund. L e B l a n c II, 538; P – B. IV, 662.

Saadud K. Morgensterni kunstikogust.

LE PRINCE, Jean Baptiste, õieti Jean (1734–1781)

Sündis Metzis kullassepa perekonnas. Esialgse kunstiõpetuse sai oma isalt Jean-
Baptiste Le Prince'ilt. Seejärel õppis Pariisis F. Boucher' ja J. M. Vieni juures. 1754. a.
reisib Itaaliasse, 1757. a. Hollandi kaudu Venemaale, kus viibib ka Liivimaal. 1763. a.
pöördus tagasi Pariisi. 1765. a. võeti vastu akadeemia liikmeks, 1775. a. sai aka-
deemia nõunikuks. Võttis esimesena kasutusele lavii, millest arenes akvatintatehnika.
Illustreerinud raamatuid, valmistanud kartoone kuninga vaibavabrikule.

Le Marchand de Cateaux

- 187. Amm. *La nourrice*.** Lavii. 1766. Pl. 20,3 x 23,4. ÜR 1180.
 Joonises keskel: Le Prin. . 1766
 Plaadil keskel: La Nourrice
 II plaadiseisund, signatuur kustunud. N a g i e r XII, 76; H é d o u, 165;
 L e B l a n c II, 539; P – B. IV, 677
- 188. Pastoraal. *La pastorale*.** Teine leht 2-lehelisest sarjast. Lavii. 1769.
 J. 22,8 x 31. ÜR 1181.
 Joonises vasakul: Le Prince 1769
 Plaadil keskel: IIe. Pastorale
 Üks peatõid. II plaadiseisund, tekstiga. N a g l e r XII, 76; H. – M. VIII,
 255; L e B l a n c II, 539; P – B. IV, 677; H é d o u, 168.
- 189. Koogikaupmees. *Le marchand de gâteaux*.** Lavii. 1772.
 Pl. 23,8 x 18,3. ÜR 1179.
 Joonises vasakul: Le Prince 1772
 Plaadil keskel: Le Marchand de Gateaux
 II plaadiseisund, tekstiga. N a g l e r XII, 76; H. – M. VIII, 254;
 L e B l a n c II, 539; P – B. IV, 676; H é d o u, 163.
- 190. Inglise kummardamine (J. M. Vieni järgi). *L'Adoration des anges*.**
 Lavii. Pl. 24,8 x 18,1. ÜR 1178.
 Plaadil paremal: J. B. Le Prince sc.; vasakul: Joseph Vien del.; keskel:
 L'adoration des Anges
 Üks peatõid. II plaadiseisund, tekstiga. N a g l e r XII, 76; H. – M. VIII,
 256; L e B l a n c II, 538; P – B. IV, 677; H é d o u, 150.
 Ostetud 1822. a. oksjonilt.

LE SUEUR, J. B. (? – ?)

Eluloolisi andmeid vähe. Töötas Pariisis maalijana. Võitis aastatel 1776–1778 akadeemia maaliuhindu. Graafikaga tegelema vähesel määral.

- 191. Rembrandti portree (G. Flincki järgi). *Portrait de Rembrandt*.** Ofort.
 Pl. 11,2 x 9,5. ÜR 5309.
 Plaadil paremal: J. B. le Sueur Sculp.; vasakul: G. Flinck pinx; keskel:
 Portrait de Rembrandt; all: Du Cabinet de M.^r le Comte de Badouin. .
 I plaadiseisund. T. – B. XXIII, 134
 Ostetud 1808.–37

LÈVESQUE, Pierre Charles (1736–1812)

Sündis Pariisis, graafikatehnikad omandas iseseisvalt. 1773–1780 töötas Peterburis joonistusõpetajana. Tegelenud kirjastamise ja vähesel määral vasegravüüri.

192. Lõbusus (C. van Loo järgi). *La gaieté*. Teine leht 2-lehelisest sarjast. Vaselõige. U.1770. Pl. 38,7 x 28. ÜR 1544.

Plaadil paremal: P. Car. Levesque Sculp.; vasakul: Car. Vanloo Pinx., keskel: LA GAJETÉ; ALL. A Paris chés J. F. Chereau...

P – B. IV, 712; Le Blanc II, 549; Pract. Handb. 160;

Nagler VII, 473; H. – M. VIII, 212.

LONGUEIL, Joseph de (1730–1792)

Sündis Givet's. Õppis Pariisis J. Ph. Lebas' ja J. Aliamet' juures, seejärel täiendas end J. G. Wille vaselõiketöökojas. Esimesed graafikatööd 1762. aastast. Töötas Pariisis nimeka raamatuillustraatorina. Reprodutseerinud hollandi, flaami ja prantsuse kunstnike loomingut. Tööde koguarv 507

193. Flaami kõrts (I. van Ostade järgi). *Le cabaret flamand*. Ofort, vaselõige. J. 44,7 x 35,5. ÜR 1536.

Plaadil paremal: Gravé par De Longueil Graveur du Roi..., vasakul: Peint par Isaac Ostade; keskel: LE CABARET FLAMAND Dédié à Monseigneur Louis André De Grimaldi...; all: Chez Basan...

II–III plaadiseisund, pühendusega. Le Blanc II, 569; Nagler VIII, 43; H. – M. VIII, 266.

MARVIE, Martin (1713–1813)

Töötas Pariisis maalija ja graafikuna.

194.–195. 2 tiitellehte kogumikust "Strasbourg linnas korraldatud pidustused" 2 feuilles de titre de la "Représentation des fêtes données par la ville de Strasbourg". Ofort. Pl. u. 51,5 x 38,3. ÜR 7190, 7203^a

Kogumik: 2 tiitellehte + 12 gravüüri + 18 raamornamenti.

Vt. ka P E. B a b e l nr. 11–28, J. Ph. L e B a s nr. 167–176, J. M. W e i s nr. 526, J. G. W i l l e nr. 528.

MASSARD, Jean (1740–1822)

Sündis Bellême'is. Õppis Pariisis A. Martinet' vaselõiketöökogas. 1785. a. võeti vastu akadeemia liikmeks ning sai õuegravööriks. Reprodutseerinud J. L. Davidi, J. B. Greuze'i, F. Gérard'i töid.

196. Charles I Henriette-Marie'ga (A. van Dycki järgi). *Charles I et Henriette-Marie*. Vaselõige. 1784. L. 62,2 x 45,8. ÜR 448.

Plaadil paremal: Sculpsit Jean. Massard 1784.; vasakul: Ant. van. dyck pinx.^t; keskel: Carolus I. MAGNAE BRITANNIAE REX & Hinrica-Maria REGINA...; all: A Paris chez l'Auteur

Üks peatõid. II plaadiseisund, tekstiga. *Le Blanc* II, 616; *Weigel*, 10280; *Joubert* II, 260; *Pract. Handb.*, 182; *Nagler* VIII, 401. Ostetud 1833. a. Peterburist kaupmees Manzilt.

Charles I (1600–1649), inglise kuningas 1625–1649. Hukati Inglise kodanliku revolutsiooni ajal.

Henriette Marie (1609–1660), inglise kuninganna.

197. Sokratese surm (J. L. Davidi järgi). *La mort de Socrate*. Vaselõige. 1787 Pl. 55,5 x 73. ÜR 198.

Plaadil paremal: Gravé par Jean Massard...; vasakul: Peint par Louis David; keskel: LA MORT DE SOCRATE.; all: Imprimé par Ramboz...

Üks peatõid. II plaadiseisund, tekstiga. *Le Blanc* II, 616; *P.–B. V*, 54; *Joubert* II, 261; *Pract. Handb.*, 181; *Nagler* VIII, 400. Ostetud 1806. a. raamatukaupmees Gaugerilt Tartus.

Sokrates (470–399 e.m.a.), kreeka filosoof. Mõisteti surma süüdistatuna noorte laostamises ja riigijumalate salgamises.

MATHIEU, Jean (1749–1815)

Sündis Pariisis. Õppis J. de Longueil' vaselõiketöökogas. 1789. a. viibis Itaalias. Reprodutseerinud peamiselt maastikke ja linnavaateid.

198. Vaade Trasimeno järvele (G. Dughet' järgi). *Vue d'une partie du Lac de Trasimene*. Vaselõige, ofort. 1784. Pl. 42,9 x 52,5. ÜR 135.

Plaadil paremal: J. Mathieu Sculpsit.; vasakul: Guaspere Poussin, Pinxit.; keskel: VUE D'UNE PARTIE DU LAC DE TRASIMENE...; all: A Paris chez Mathieu... 1784.

Le Blanc II, 624; *Nagler* VIII, 437; *H.–M.* VIII, 323. Ostetud 1803.–08.

MICHEL, Jean Baptiste (1748–1804)

Sündis Pariisis. Graafikatehnikad omandas P Chenu töökojas. Töötanud Londonis Boydelli kirjastusele. Viljeles punkt- ja pliiatsimaneeri. Reprodutseerinud portreid, piibli- ning ajaloostseene.

199. Mooses lööb kaljust vett välja (N. Poussini järgi). *Moïse fait jaillir les eaux d'un rocher*. Punktmaneer. 1788. Pl. 48,2 x 60,8. ÜR 1708.

Joonises keskel: B. Michel 1788

Plaadil vasakul: Nicolo Poussin Pinxit.; keskel: **MOSES STRIKING THE ROCK.**; all: Published Jan. 1. th 1788 by John & Joliah Boydell

I plaadiseisund, tekst lõpetatud. N a g l e r IX, 245; L e B l a n c III, 25.

Ostetud 1808.–37.

M o o s e s (u.13. saj. e.m.a.), iisraeli rahva juht. Vabastas rahva orjusest Egiptuses ja juhtis nad läbi kõrbe Kaananisse. Kõrberännakute kergendamiseks lõi Mooses vastu kaljut, kuhu tekkis allikas.

MICHEL, Marin Ovide (1753– ?)

Sündis Pariisis. Õppis J. Aliamet' vaseiõiketöökojas. Reprodutseerinud maastikke ja kohavaateid.

200. Purunenud tamm (P. Nolpe järgi). *La digue rompue*. Ofort, vase-lõige. Pl. 24 x 27 ÜR 4390.

Plaadil paremal: Michel Sculp.; vasakul: Pietre Nolpe pinx.; keskel:

LA DIGUE ROMPUE

N a g l e r IX, 246.

Ostetud 1806. a. kunstikaupmees Belizariit Peterburis.

MOITTE, Pierre Etienne (1722–1780)

Sündis Pariisis. Õppis J. F. Beauvarlet' vaseiõiketöökojas. 1760. a. võeti vastu akadeemia liikmeks, seejärel sai õuegravööriks. Reprodutseerinud vanu meistreid Dresdeni ja krahv Brühli maaligaleriist.

201. Püha Katariina müstiline abielu (Correggio järgi). *Le mariage de Sainte Catherine*. Vaselõige, ofort. 1754. Pl. 32,9 x 25,2. ÜR 1709.

Plaadil paremal: P. E. Moitte Sculp., keskel: Peint par Antoine Corège qui est dans la Galerie de S.E.M. Le Comte de Brühl... MARIAGE DE S.^{TE} CATHERINE., all: N.º 37

I plaadiseisund, Brühli maalikogu tutvustavast albumist. Nagler IX, 354; H. – M. VIII, 190; T. – B. XXV, 24; Le Blanc III, 34; P – B. V, 110.

Ostetud 1803.–08.

Püha Katariina (surn. 305. a.), Egiptuse printsess. Kristliku pärimuse järgi oli kihlatud Jeesuslapsega. Teda austatakse kui teaduse kaitsepühakut. Atribuutideks ratas ja mõök.

ODIEUVRE, Michel

Kirjastaja Pariisis 18. saj.

202.–241. Odieuvre'i portreedekogumik. *Recueil de portraits*. 40 gravüüri + raamornamendid. Vaselõige, ofort. L. 33,3 x 25. ÜR 8006–8045.

1) Piiskop. Vaselõige. Pl. 13 x 8,2. ÜR 8006.

Plaadil all: G Edelinck sculp., keskel: A Paris chez Odieuvre M.^d d'Estampes Quay de l'Ecole...

2) Paavst Aleksander VI (J. Robert'i järgi). Vaselõige, ofort.

Pl. 14,7 x 10,9. ÜR 8007

Joonises paremal: François Sculp.; vasakul: J. Robert delinearit.; keskel: ALEXANDRE VI.

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

3) Paavst Benedictus XIII. Vaselõige, ofort. Pl. 15 x 10,3. ÜR 8008.

Joonises paremal: Gaillard Sculp.; keskel: BENOÏT XIII. URSINI.

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

4) Paavst Julius II. (J. Robert'i järgi). Vaselõige. Pl. 15,2 x 11. ÜR 8009.

Joonises paremal: François Sculp.; vasakul: J. Robert delinearit., keskel: JULES II PAPE.

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

- 5) Paavst Sixtus V. Vaselõige, ofort. Pl. 14,8 x 11,2. ÜR 8010.
Joonises paremal: Pinssio Sculp.; keskel: SIXTE V PAPE.
Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...
- 6) Kardinal Giulio Alberoni (A. Boizot' järgi). Vaselõige, ofort.
Pl. 13,8 x 10. ÜR 8011.
Joonises paremal: C. Dupuis Sculp.; vasakul: A. Boizot del. Romae.;
keskel: JULES CARDINAL ALBERONI
Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...
- 7) Kardinal Georges d'Amboise (J. F. järgi). Vaselõige, ofort.
Pl. 15,2 x 10,9. ÜR 8012.
Joonises paremal: P. J. Sculp.; vasakul: J. F. Pinx.; keskel: GEORGES
CARDINAL D'AMB.^{SE}
Plaadil all: A. Paris chez Odieuvre...
- 8) Kardinal Jean Balue (J. Robert'i järgi). Vaselõige. Pl. 15,2 x 11.
ÜR 8013.
Joonises paremal: Ficquet Sculp.; vasakul: J. Robert delineavit; keskel:
JEAN BALUE.
Plaadil all: A Paris chez Odieuvre.
- 9) Kardinal Pierre Bérulle. Vaselõige, ofort. Pl. 13,3 x 8,6. ÜR 8014.
Plaadil keskel: Illustrissimi et Reuerendissimi Domini D. Petri S.R.E.
Cardinalis Berully...
- 10) Sama. Vaselõige, ofort. Pl. 13,4 x 9. ÜR 8015
Joonises keskel: Pierre Cardinal de Berulle. A Paris chez Odieuvre...
- 11) Kardinal Guillaume Dubois (H. Rigaud' järgi). Vaselõige.
Pl. 13,7 x 9,9. ÜR 8016.
Joonises paremal: C. Roy Sculp.; vasakul: Hiacinte Rigaud pinxit.; keskel:
GUILLAUME CARDINAL DUBOIS...
Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...
- 12) Kardinal Guillaume Brissonet (G. H. järgi). Vaselõige, ofort.
Pl. 14,8 x 10,5. ÜR 8017
Joonises paremal: Basan Sculp.; vasakul: G. H. Pinx.; keskel:
GUILLAUME BRISSONET.
Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

13) Kardinal André Hercules de Fleury (H. Rigaud' järgi). Vaselõige, ofort. Pl. 13,7 x 10. ÜR 8018.

Joonises paremal: C Roy Sculp.; vasakul: Hiacinthe Rigaud Pinxit; keskel: ANDRÉ HERCULES CARDINAL DE FLEURY

Plaadil all: a Paris chez Odieuvre...

14) Sama (H. Rigaud' järgi). Vaselõige, ofort. Pl. 16,8 x 11,6. ÜR 8019.

Joonises paremal: Pinssio Sculp.; vasakul: Hy Rigaud Pinx.

Plaadil: ANDRÉ HERCULES Cardinal de Fleury...

15) Kardinal Louis de Lorraine de Guise (AE järgi). Vaselõige, ofort. Pl. 15,4 x 11,2. ÜR 8020.

Joonises paremal: Gaillard Sculp.; vasakul: AE Pinxit; keskel: LOÜIS DE LORRAINE.

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

16) Kardinal Louis Antoine de Noailles. Vaselõige, ofort. Pl. 14,2 x 8,4. ÜR 8021.

Joonises paremal: N. Pitau Sculp., keskel: LOUIS ANTOINE CARDINAL DE NOAILLES.

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

17) Sama. Vaselõige, ofort. Pl. 14,3 x 10,5. ÜR 8022.

Joonises vasakul: Ravenet Sculpsit; keskel: LOUIS ANTOINE CARDINAL DE NOAILLES.

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

18) Kardinal Arnaud d'Ossat (IL järgi). Vaselõige. PL. 15,1 x 11. ÜR 8023.

Joonises paremal: Fiquet Sculp.; vasakul: IL Pinx.; keskel: ARNAUD D'OSSAT.

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre.

19) Kardinal Jacques Davy du Peron. Vaselõige. Pl. 13,2 x 9. ÜR 8024.

Joonises keskel: JACQUES DAVI Cardinal Du Peron., all: Odieuvre excudit

20) Kardinal Ange-Marie Querini (Marco Pitteri järgi). Vaselõige. Pl. 15 x 11,1. ÜR 8025.

Joonises paremal: Gaillard Sculp., vasakul: Marcus Pitteri del., keskel: ANGE MARIE QUIRINI

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre

21) Kardinal Jean-François-Paul de Gondi de Retz (JL järgi). Vaselõige, ofort. Pl. 15,2 x 11,1. ÜR 8026.

Joonises paremal: Aubert Sculp., vasakul: JL Pinx.; keskel: JEAN FRANCOIS PAUL, De Gondy, Cardinal de Retz.

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

22) Kardinal Armand Jean du Plessis de Richelieu (R. Nanteuil' järgi). Vaselõige. Pl. 15 x 11. ÜR 8027

Joonises paremal: D. Sornique Sculp.; vasakul: Nanteuil del.; keskel: ARMAND JEAN DU PLESSIS Cardinal Duc de Richelieu.

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

23) Kardinal Armand Gaston de Rohan (H. Rigaud' järgi). Vaselõige, ofort. Pl. 13,6 x 9,8. ÜR 8028.

Joonises paremal: P Dupin Sculp.; vasakul: Hiacinte Rigaud pinxit; keskel: ARMAND GASTON CARDINAL DE ROHAN.

24) Kardinal Louis de Nogaret de la Valette (A. P. järgi). Vaselõige, ofort. Pl. 13,5 x 9,6. ÜR 8029.

Joonises paremal: L. F Sculp.; vasakul: A. P Pinx., keskel: LOUIS DE NOGARET CARDIN. DE LA VALETTE

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

25) Piiskop Jacques Amyot (LE järgi). Vaselõige. Pl 14,9 x 10,7 ÜR 8030.

Joonises paremal: A sculp.; vasakul: LE. Pinx.; keskel: JACQUES AMYOT Evêque d'Auxerre

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

26) Piiskop Charles Joachim Colbert (J. Raoux' järgi). Vaselõige, ofort. Pl. 14,3 x 11. ÜR 8031.

Joonises paremal: J. Balechou Sculp.; vasakul: J. Raoux pinx., keskel CHARL. JOACHIM COLBERT

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

27) Piiskop Philippe de Cospéan (AP järgi). Vaselõige. Pl. 14,1 x 9,5 ÜR 8032.

Joonises paremal: AF Sculp.; vasakul: AP pinx.; keskel: PHILIPPE COSPEAN Evêque de Lizieux... A Paris chez Odieuvre...

28) Piiskop Jean Joseph Languet de Gergy (Bel järgi). Vaselõige, ofort. Pl. 14 x 10,1. ÜR 8033.

Joonises paremal: N. Dupuis Sculp., vasakul: Bel Pinx; keskel: J. JOSEPH LANGUET Archevêque de Sens...

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

29) Piiskop Jean François de Gondî. Vaselõige. Pl. 14,5 x 8,6. ÜR 8034.

Joonises vasakul: M Lasne fecit.; keskel: JEAN FRANC. DE GONDÎ Premier Archev. de Paris.

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

30) Piiskop Jean Soanen (J Raoux' järgi). Vaselõige, ofort.

Pl. 14,9 x 10,9. ÜR 8035.

Joonises paremal: J. Balechou Sculp.; vasakul: J Raoux pinx., keskel: JEAN SOANEN Evêque de Senez.

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

31) Piiskop Charles Gaspard de Vintimille du Luc (Boiseau' järgi).

Vaselõige, ofort. Pl. 14,2 x 10,3. ÜR 8036.

Joonises paremal: Ravenet Sculp., vasakul: Boiseau del.; keskel: CHARLES GASPARD GUILLAUME DE VINTIMILLE

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

32) Jesuiit François d'Aix de la Chaise (L. F järgi). Vaselõige, ofort

Pl. 15,3 x 11,3. ÜR 8037

Joonises paremal: Pinsio Sculp.; vasakul: L. F Pinx.; keskel: FRANÇOIS DE LA CHAIZE De la Compagnie de Jesus.

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

33) Jesuiit Pierre Cotton (AP järgi). Vaselõige, ofort. Pl. 15,2 x 11,4.

ÜR 8038.

Joonises paremal: Gaillard Sculp.; vasakul: AP Pinx.; keskel: PIERRE COTTON. Jesuite, Confesseur d'Henry IV.

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre

34) Munk François de Paule (AP järgi). Vaselõige, ofort Pl. 15,1 x 11.

ÜR 8039.

Joonises paremal: Pinssio Sculp.; vasakul: AP Pinx., keskel: FRANÇOIS DE PAULE.

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

35) Õpetlane Jean Baptiste Joseph Languet de Gergy (Chevalier' järgi). Vaselõige, ofort. Pl. 14,2 x 10,2. ÜR 8040.

Joonises paremal: Petit Sculp.; vasakul: Chevallier Pinx.; keskel: JEAN BAPT. JOSEPH LANGUET DE GERGY Docteur de Sorbonne...

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

36) Vaimulik Barthelemy les Martyribus Fernandez (Champagne'i järgi). Vaselõige, ofort. Pl. 15 x 10,8. ÜR 8041.

Joonises paremal: P B. Sculp.; vasakul: Champagne del.; keskel: BARTHELEMI FERNANDEZ dit des Martyrs.

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

37) Vaimulik Armand Jean Le Bouthillier de Rancé (H. Rigaud' järgi). Vaselõige, ofort. Pl. 15 x 10,2. ÜR 8042.

Joonises paremal: Filloeul Sculp.; vasakul: Hyac. Rigaud pinx.; keskel: ARM.^D JEAN LE BOUTHILLIER DE RANCÉ, Abbé de la Trappe.

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

38) Vaimulik Charles d'Orléans de Rothelin (C. Coypeli järgi). Vaselõige, ofort. Pl. 14,8 x 11,2. ÜR 8043.

Joonises paremal: Tardieu filius Sculp., vasakul: C. Coypel Pinx.; keskel: CHARLES D'ORLEANS. Abbé de Rothelin.

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

39) Poliitik Cesare Borgia (W järgi). Vaselõige. Pl. 14,7 x 10,5. ÜR 8044.

Joonises paremal: Aubrier Sculp.; vasakul: W Pinx.; keskel: CESAR BORGIA.

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

40) Vaimulik Claude-Henri de Fusée de Voisenon (Vigié järgi). Vaselõige, ofort. Pl. 15,7 x 10,7 ÜR 8045.

Joonises paremal: Aubert Sculp.; vasakul: Vigié pinx.; keskel: CLAUDE HENRY DE FUSÉE DE VOISENON...

Plaadil all: A Paris chez Odieuvre...

II plaadiseisund, Odieuvre'i aadressiga. T. – B. II, 227; Meyer II, 369; Graesse II, 434; P – B. III, 166.

Kogumik on tiitelleheta, koosneb portreegravüüridest, mis on valitud Pariisi kirjastaja Michel Odiouvre'i poolt kuueköitelisest luksusväljaandest "L'Europe illustre, contenant l'histoire abrégée des souverains, des princes etc. depuis le siècle compris jusqu' à present." Paris, 1755–1765. T I–VI. (TÜR: R XIII^p 179,7). Dreux de Radier' vaheteks-tidega kogumik sisaldab ligi 600 Euroopa valitsejate, teadlaste, kirjanike, kunstnike jt. portreed. Kõrgemaid vaimulikke tutvustavat valikalbumit on graveerinud P. E. Babel, J. J. Baléchou, P. F. Basan ja E. Fiquet, keda on kataloogis eraldi vaadeldud. Samuti on gravüüre peamiselt raamatuillustraatoritena tuntud kunstnikelt nagu M. Aubert, C. Dupuis, R. Gaillard, N. Pitau, C. Roy jt. Plaatide kulumisaste näitab, et valikkogumik on välja antud peale kuueköitelise teose valmistamist.

OUVRIER, Jean (1725–1784)

Sündis Pariisis. Õppis J. Ph. Lebas' graafikatöökogas. Tegutses raamatuillustraatorina ja graveeris maastikke.

242. **Teine Naapoli vaade** (G. R. de Lacroix' järgi). *2e vue de Naples*. Ofort, vaselõige. Pl. 31,4 x 30,1. ÜR 479.
Plaadil paremal: J. Ouvrier Sculp.; vasakul: G. de la Croix Pinx., keskel: IIE VUE DE NAPLES.; all: A Paris chez l'Auteur...
L e B l a n c III, 133; P. – B. V, 246.

PARIS, Jérôme (1744–1810)

Sündis Versailles's. Õppis Pariisis J. de Lougueil' juures. Reprodutseerinud peamiselt maastikke.

243. **Vaade Rhône'i kaldapealsele** (A. Zinggi järgi). *Vue des bords du Rhône*. Ofort. Pl. 18 x 23,7. ÜR 247.
Plaadil paremal: Paris Sculp.; vasakul: Zingg Del.; keskel: Vue des Bords du Rhône; all: Chereau Exc.
I plaadiseisund. L e B l a n c III, 140; N a g l e r X, 528.

PICOT, Victor Marie (1744–1802)

Sündis Monthiers's, õppis Pariisis. 1767 a. suundus Londonisse, kus töötas Boydelli kirjastusele. Naasnud 1790. a. Prantsusmaale, töötas Abbeville'is ja Amiens'is. Reprodutseerinud A. Kauffmanni, A. Watteau, P. P. Rubensi jt. loomingut.

244. Venus ja Cupido (F. Zuccarelli järgi). *Venus et Cupidon*. Värviline punktmaneer. L. 35,2 x 29,2. ÜR 1223.
Plaadil paremal: V. M. Picot Sculp; vasakul: F. Zuccarelli pinx.¹; keskel: VENUS AND CUPID
I-II plaadiseisund. Nagler XI, 281.

SAINT-NON, Richard de, õieti Jean Baptiste Claude Richard de Saint-Non (1727-1791)

Sündis Pariisis. Õppis ülikoolis teoloogiat ja õigusteadust. Viibinud parlamendisaadikuna Inglismaal. Loobus juristi karjäärist ning pühendus kunstile ja arheoloogiale. Kunstihariduselt autodidakt. 1759–1761 reisis Itaalias koos J. H. Fragonard'i ja H. Robert'iga. Tutvunud J. B. Le Prince'iga, õppis akvatintatehnikat. Graveerinud peamiselt kohavaateid ning illustreerinud raamatuid.

245.–520. Visandite kogu. Kogumik: tiitelleht + 276 pilditahvlit. Ofort, akvatinta. 1771–1773. ÜR 6358–6634.

Tiitelleht: Recueil de Griffonnies De Vuës, Paysages, fragments antiques, et sujets historiques... par M.^r l'abbé de Saint Non amateur honoraire de l'Academie... ÜR 6358.

1–6) Itaalia vaated antiikvaremetega (J. B. Le Prince'i järgi). *6 vues d'Italie avec des ruines*. 6-leheline sari. Ofort. 1756. Pl. 27,2 x 23,6. ÜR 6359–6364.

Joonises keskel: S.¹ Non Sc. 1756; vasakul: Le Prince del.

7) Maastik sillaga. *Paysage au pont*. Ofort, Pl. 24 x 35,1. ÜR 6365.

8) Jupiteri tempel Pozzuolis (H. Robert'i järgi). *Le temple de Jupiter*. Ofort. 1762. Pl. 23,3 x 32. ÜR 6366.

Plaadil paremal: Saint Non Sc. 1762.; vasakul: Robert del.¹

9–16) Mitmesugused vaated Gentile Mulinost (J. B. Le Prince'i järgi). **8 vues de Gentile Mulino**. 8-leheline sari. Ofort. 1755. Pl. u.14,2 x 20,3. ÜR 6367–6374.

Plaatidel paremal: S.¹ Non Sc. 1755; vasakul: Le Prince del.

1. lehel joonises keskel: *Varie vedute del Gentile Mulino*.

17–22) Rooma villad (J. H. Fragonard'i ja H. Robert'i järgi). **Les villas de Rome. Suite de 6 feuilles**. 6-leheline sari. Ofort. 1761–1765. Pl. u.14,5 x 19. ÜR 6375–6380.

Plaatidel all: Saint Non Sc.; vasakul: Frago del või Robert del.

1. lehel joonises keskel: *Racolta di vedute...*

23) Naine kaevul (J. B. Le Prince'i järgi). **Une femme près du puits**. Ofort. 1755. Pl. 23,2 x 16. ÜR 6381.

Plaadil paremal: S.¹ Non Sc. 1755; vasakul: Le Prince pinxit

24) Maastik karjustega (J. B. Le Prince'i järgi). **Les bergers**. Ofort. Pl. 7 x 17,4. ÜR 6382.

Plaadil paremal: S.¹ Non Sculpsit; vasakul: Le Prince del.

25) Taluõu (L. B. Le Prince'i järgi). **Le foyer**. Ofort. 1757. Pl. 18,3 x 23,6. ÜR 6383.

Plaadil paremal: S.¹ Non Sc. 1757., vasakul: Le Prince del

26) Taluõu (F. Boucher' järgi). **Le foyer**. Ofort. 1758. Pl. 19,7 x 23,9. ÜR 6384.

Plaadil paremal: S.¹ Non Sc. 1758; vasakul: Bocher del.

27) Villa Borghese aed Roomas (H. Robert'i järgi). **Le jardin de la Villa de Borghèse**. Ofort. 1762. Pl. 18 x 23,4. ÜR 6385.

Plaadil paremal: Saint Non. Sc. 1762; vasakul: Robert del

28) Serapise templi sissekäik Pozzuolis (H. Robert'i järgi). **L'entree du temple de Sérapis**. Ofort. 1762. Pl. 18 x 23,4. ÜR 6386

Plaadil paremal: Saint Non. Sc. 1762; vasakul: Robert: del.

29) Itaalia maastik (J. H. Fragonard'i järgi). *Paysage d'Italie*. Ofort. 1762.
Pl. 20,1 x 28,4. ÜR 6387
Plaadil paremal: Saint Non. Sc. 1762; vasakul: Frago del.

30) Pargivaade (J. H. Fragonard'i järgi). *Vue de parc*. Ofort. 1761.
Pl. 21,2 x 26,6. ÜR 6388.
Plaadil paremal: S.¹ Non Sc. 1761; vasakul: Frago del. Romae

31–36) Maastikud (J. B. Le Prince'i järgi). *Suite de 6 paysages*. 6-lehe-
line sari. Ofort. Pl. u. 9,3 x 7,7. ÜR 6389–6394.
Joonises all: S.¹ Non Sc Le Prince del.

37– 40) Maastikud ränduritega (J. B. Le Prince'i järgi). *4 paysages avec
les mendiants*. 4-leheline sari. Ofort. 1755/56. Pl. u.8,2 x 12,1.
ÜR 6395-6398.
Joonises all: S.¹ Non Sc. Le Prince del.

41– 68) Itaalia paleede ja kirikute maalide fragmendid. I Rooma sari
28 lehest. *Fragments des peintures des palais et des églises de
l'Italie. 1e suite de 28 feuilles: Rome*. Akvatinta, ofort, 1770/72.
Pl. u.20,2 x 14,4. ÜR 6399–6426.
Kõigil joonises all: Saint Non Sc.; keskel: Fragments choisis dans les
Peintures et les Tableaux les plus interessans des Palais et des Eglises
de l'Italie; vasakul: frago del.

69 – 94) Itaalia paleede ja kirikute maalide fragmendid. II Rooma sari
26 lehest. *2^e suite de 26 feuilles: Rome*. Akvatinta, ofort, 1770/71.
Pl. u. 20,2 x 14,3. ÜR 6427–6452.
Joonises paremal: Saint Non Sc., vasakul: frago del.; keskel: Fragments
choisis dans les Peintures... Seconde Suite Rome.

95–132) Itaalia paleede ja kirikute maalide fragmendid. IV Veneetsia
sari 38 lehest. *4^e suite de 38 feuilles: Venise*. Akvatinta, ofort, 1774/75
Pl. u.14,1 x 19,9. ÜR 6453–6490.
Joonises paremal: Saint Non Sc. 1775; vasakul: frago del., keskel:
Fragments des Peintures... Quatrieme Suite. VENISE.

133–166) Itaalia paleede ja kirikute maalide fragmendid. III Bologna sari 34 lehest. **3^e suite de 34 feuilles: Bologne.** Akvatinta, ofort. 1772. Pl. u. 14,5 x 18,5. ÜR 6491–6524.

Joonises püramal: Saint Non Sc. 1772., vasakul: frago del.; keskel: Fragments choisis dans les Peintures... Troisieme Suite. Bologne.

167–196) Itaalia huvitavamate maalide fragmendid. II Naapoli sari 30 lehest. **2^e suite de 30 feuilles: Naples.** Akvatinta, ofort. 1773.

Pl. u. 16,5 x 20,2. ÜR 6525–6554.

Joonises püramal: Saint Non Sc. 1773; vasakul: Frago del. või Robert del.; keskel: Fragments des Peintures et des Tableaux ... Zeme Suite. Naples.

197–214) Valik Herculaneumi maale. II Naapoli sari 18 lehest. **Choix de peintures d'Herculanum. Suite de 18 feuilles: Naples.** Akvatinta, ofort. 1773. Pl. u. 15 x 20,9. ÜR 6555–6572.

Joonises all: Saint Non Sc. 1773.; keskel: Choix de quelques morceaux de Peintures antiques d'Herculanum... Seconde Suite de Naples.

215–229) 15 antiikmälestist 18-lehelisest sarjast. **Suite de 18 feuilles: 15 ustensiles antiques.** Akvatinta, ofort. 1763. Pl. u. 32,5 x 22,3. ÜR 6573–6587

Joonises püramal: Saint Non Sc. 1763.

Lehed nummerdatud. Puuduvad nr. 1, 16, 18.

230–237) Kaheksa antiikmälestist 10-lehelisest sarjast (J. H. Fragonard'i järgi). **Suite de 10 feuilles: 8 ustensiles antiques.** Akvatinta, ofort. 1767. Pl. u. 22,1 x 17,7. ÜR 6588–6595.

Joonises püramal: Saint Non Sc. 1767.; vasakul: frago del.

Lehed nummerdatud. Puuduvad nr. 7, 8.

238–243) Arhitektuurivaated (H. Robert'i järgi). **6 vues d'architecture.** 6-leheline sari. Akvatinta, ofort. 1766/67. Pl. u. 27 x 30. ÜR 6596–6601.

Joonises all: Saint Non Sc. 1766; vasakul: H. Robert. del

244) Park (J. H. Fragonard'i järgi) **Le parc.** Akvatinta, ofort. 1766. Pl. 21,9 x 28,3. ÜR 6602.

Plaadil püramal: Saint Non Sc. 1766; vasakul: frago del

245) Purskkaev (H. Robert'i järgi). **La fontaine.** Akvatinta, ofort. 1767. Pl. 25,4 x 32,4. ÜR 6603.

Plaatidel püramal: Saint Non Sc. 1767; vasakul: H. Robert. del.

246) Vaade Tivolist Roomale (H. Robert'i järgi). *Vue de Tivoli vers Rome*. Akvatinta, ofort. Pl. 21,8 x 17,4. ÜR 6604.

Joonises paremal: Saint Non. Sc.; vasakul: Robert del.

247) Küllastseen (J. H. Fragonard'i järgi). *Une scène rustique*. Akvatinta, ofort. 1770. Pl. 19,9 x 27,7. ÜR 6605.

Plaadil paremal: Saint Non Sc. 1770; vasakul: Fragonard del.

248) Vaade Constantinuse triumfikaarele (H. Robert'i järgi). *L'Arc de Triomphe de Constantin*. Akvatinta, ofort. 1768. Pl. 23,9 x 29,2. ÜR 6606.

Plaadil paremal: Saint Non Sc. 1768; vasakul: Roberti del.

249) Lambakarjus (J. H. Fragonard'i järgi). *Le berger de brebis*. Akvatinta, ofort. 1776. Pl. 23 x 24,4. ÜR 6607.

Joonises paremal: Saint Non Sc. 1776; vasakul: fragonard del

250) Talupere (F Boucher' järgi). *Une famille de paysans*. Akvatinta, ofort. 1766. Pl. 25,5 x 19,5. ÜR 6608.

Joonises vasakul: Saint Non Sc. à Henonville 1766., paremal: Boucher del.

251–254) Neli lehte laemaali fragmentidest (J. H. Fragonard'i järgi). *4 fragments du plafond*. Akvatinta, ofort. 1766. L. 33 x 49,3.

ÜR 6609-6612.

Joonises paremal: Saint Non Sc. 1766; vasakul: frago del.

255) Talupoeg eesliga. *Le paysan avec un âne*. Ofort. Pl. 13,9 x 10,5. ÜR 6613.

256) Koerte dresseerija (Ph. J. Loucherbourg'i järgi). *Le dresseur des chiens*. Akvatinta, ofort. 1770. Pl. 12,2 x 9,1. ÜR 6614.

Plaadil paremal: Saint Non Sc. 1770; vasakul: Loucherbourg del.

257) Teekond (G.F.Doyeni järgi). *En route*. Akvatinta, ofort. Pl. 16 x 11,9. ÜR 6615.

Joonises vasakul: Saint Non Sc.; paremal: Doyen del.

258) Tütarlaps (J. B. Greuze'i järgi). *Une jeune fille*. Akvatinta, ofort. 1767. Pl. 15,1 x 10,4. ÜR 6616.

Joonises vasakul: Saint Non Sc. 1767; keskel: Greuze del

259–260) Kaks lehte ränduritega (Rembrandti järgi). *Les mendiants. 2 feuilles.* Akvatinta, ofort. 1771. Pl. 16,1 x 13,5. ÜR 6617 6618.

Plaadil paremal: Saint Non Sc. 1771; vasakul: Rembrandt inv.

261) Lamav mees (G. B. Tiepolo järgi). *L'homme couché.* Akvatinta, ofort. 1768. Pl. 19,2 x 14,6. ÜR 6619.

Plaadil paremal: Saint Non Sc. 1768; vasakul: Tiepolo del.

262) Öine stseen (A. Elsheimeri järgi). *Scène de nuit.* Akvatinta. 1768. Pl. 10,3 x 15. ÜR 6620.

Plaadil paremal: Saint Non Sc. 1768; vasakul: A Elseimer. del.

263) Poola ratsanik (S. Della Bella järgi). *Un cavalier polonais.* Ofort. Pl. 13,6 x 18,8. ÜR 6621.

Plaadil paremal: S.[†] Non Sc.; vasakul: De la bella, in

264) Ratsanik (Nortlingeni järgi). *Le cavalier.* Akvatinta. 1775. Pl. 18 x 16,7. ÜR 6622.

Joonises vasakul: Saint Non Sc. 1775; paremal: Nortlingen del.

265–270) Vanameeste portreed. Portraits des vieillards. Suite de 6 feuilles. 6-leheline sari. Akvatinta, ofort. Pl. u.15,1 x 10,8. ÜR 6623–6628.

Joonises all: Saint Non Sc.

271–276) Kuus karikatuuri. Six caricatures. Ofort. Pl. 13,2 x 10,9. ÜR 6629–6634.

II plaadiseisund, lehed visandite kogumikust.

L e B l a n c III, 413–414.

Kogumik saadud G. von Rennenkampfi kingitusena 1838. a.

SIMON, Jean Pierre, õieti Pierre (1750–1810)

Sündis Pariisis. Töötas pikka aega Londonis. Tegelenud olustikumaali ja graafikaga.

521. Sõprus (S. Leroy järgi). *L'amitié.* Punktmaneer. Pl. 40,4 x 31,4. ÜR 1750.

Plaadil paremal J. P. Simon sculp.[†] vasakul: Le Roy pinx.[†] keskel: L'Amitié; all: A Paris chez Ostervald...

N a g l e r XVI, 431–432.

Ostetud 1808. a.

SUNTACH, Antonio (1744–1828)

Õppis Roomas G. Volpato vaselõiketöökogas. Töötanud Pariisis ja Viinis. Reprodutseerinud H. Robert'i joonistusi.

522. Templivaremed (H. Robert'i järgi) *Ruines d'architecture*. Ofort. Pl. 23,1 x 16,1. ÜR 4386.
Plaadil vasakul: Robert del.; keskel: RUINES D'ARCHITECTURE
T. – B. XXXII, 296.

523. Juno Lucina tempel (H. Robert'i järgi). *Le temple de Junon Lucine*. Ofort. Pl. 23,1 x 15,9. ÜR 4387
Plaadil paremal: Suntach Direxit; vasakul: Robert del.; keskel: VUE DES TEMPLES DE JUNON LUCINE
T. – B. XXXII, 296.

524. Concordia templi varemed (H. Robert'i järgi). *Restes du temple de la Concorde*. Ofort. Pl. 23,2 x 15,9. ÜR 4388.
Plaadil paremal: Suntach Direxit.; vasakul: Robert del; keskel: RESTES DU TEMPLE DE LA CONCORDE
T. – B. XXXII, 296.

SUNTACH, Giovanni, nimetatud ka Jean (1776–1842)

Eelmise poeg. Õppis Pariisis J. G. Wille vaselõiketöökogas. Töötas Pariisis ja Viinis. Reprodutseerinud peamiselt Rembrandti töid. Suri Bassanos.

525. Tuuleveski Leydeni lähistel (Rembrandti järgi). *Moulin à vent près de Leyden*. Ofort. Pl. 21,6 x 22,6. ÜR 1407
Plaadil paremal: et gravé par Jean Suntach; vasakul: Peint par Reymbrandt; keskel: MOULIN À VENT PRÈS DE LEYDEN...
N a g l e r XVII, 566.
Ostetud 1808.–37

Comte de Ségur
intendant de la Cour de Rome
des Comptes de la Cour de France

Comte de Ségur
intendant de la Cour de Rome
des Comptes de la Cour de France

Etel François de Saxe
 Comte de Saxe, Duc de Saxe-Weimar
 et de Saxe-Altenbourg
 Grand-maître de l'Ordre de Saint-Jean

Margus de Narjny
 Commanier de l'Ordre de Saint-Jean
 des Hospitaliers de Rhodes
 Marguier de Narjny

WEIS, Johann Martin (1711–1751)

Sündis Strasbourgis. Õppis Pariisis N. J.-B. de Poilly juures. Töötas Strasbourgis linnakunstnikuna.

526. Mitmesugused võistlused ja mängud. Kogumikust "Strasbourg'i linnas korraldatud pidustused" *Représentation des joutes, exercices...* Ofort. U.1747 Pl. 45,5 x 76,6. ÜR 7201.

Plaadil paremal: et grave par l'Auteur.; vasakul: Inventé et dessiné par Weis..., keskel: REPRÉSENTATION DES JOUTES, EXERCISES...

I plaadiseisund. T. – B. XXXV, 330; Nagler XXI, 241–242.

Vt. ka P. E. Babel nr. 11–28; J. Ph. Lebas nr. 167–176; M. Marvie nr. 194–195; J. G. Wille nr. 528.

WILLE, Johann Georg (1715–1808)

Sündis Giesseni lähistel. Õppis maalikunsti ja töötas relvameistri juures. 1736. a. suundus Frankforti Maini ääres ning sealt koos G. F. Schmidtiga Pariisi. Esialgutegutses graveerijana relvasepa juures. Graafikuna autodidakt, sai näpunäiteid J. Daullélt ja G. F. Schmidtilt. Esimesed graafikatööd M. Odieuvre'i kirjastuse tellimisel, 1761. a. võeti vastu akadeemia liikmeks, 1786. a. sai akadeemia nõunikuks. Oli Prantsuse ja Taani kuninga õuegravöör, Viini, Berliini ning Dresdeni kunstiakadeemia auliige. Tegeles ka kirjastamise ja kunstikaubandusega, oli innukas kunstikollektsionäär ning hinnatud graafikaõpetaja. Suri vaesununa Pariisis.

527. Joseph Parrocel (H. Rigaud' järgi). Vaselõige. 1744. Pl. 37,6 x 26,1. ÜR 1490.

Joonises paremal: Gravé par J. G. Will en 1744; vasakul: Peint par H^{lme} Rigaud..., all: JOSEPH PARROCEL de Brignoelles en Provence...

Väga haruldane, plaat hävinud, on teada vaid kaks plaadiseisundit. II plaadiseisund, tekstiga. Le Blanc IV, 228; Nagler XXI, 479; Le Blanc Catalogue, 101.

Joseph Parrocel (1646–1704), prantsuse kunstnik, lahingustseenide maalija.

528. Louis XV (C. Parroceli järgi). Kogumikust "Strasbourg'i linnas korraldatud pidustused" Ofort, vaselõige. U.1747. Pl. 53,3 x 39,1. ÜR 7191.

Plaadil vasakul: Peint par C. Parrocel... Gravé par J. G. Will; keskel: Louis. Quinze le Bien Aimé

IV plaadiseisund, taustal noor ratsanik. *Le Blanc* IV, 228;

Le Blanc. Catalogue, 77

Vt. ka *P. E. Babel* nr. 11–28; *J. Ph. Lebas* nr. 167–176; *M. Marvie* nr. 194–195; *J. M. Weis* nr. 526.

529. Louis Phélypeaux (L. Tocqué järgi). Vaselõige. 1751. Pl. 50 x 35,8. ÜR 566.

Joonises paremal: et Gravé par Je. Geo. Will en 1751.; vasakul: Peint par Louis Tocqué en 1749.

Plaadil keskel: Louis Phélypeaux Comte de Saint Florentin, Commandeur des Ordres du Roy...

IV plaadiseisund, tekstis ametite loetelu. *Le Blanc* IV, 229;

Le Blanc. Catalogue, 97.

Louis Phélypeaux de la Vrillière de Saint Florentin (1705–1777), prantsuse minister.

530. Hollandi köögitüdruk (G. Metsu järgi). *La cuisinière hollandaise*.

Vaselõige, ofort. 1756. Pl. 39,4 x 28,4. ÜR 1484

Plaadil paremal: Gravé par J. G. Wille..., vasakul: Peint par Gabriel Metz; keskel: LA CUISINIÈRE HOLLANDOISE; ülal: Dritte Platte

III plaadiseisund, tekstiga. *Le Blanc* IV, 231; *Nagler* XXI, 494;

Le Blanc. Catalogue, 53–54.

Ostetud 1832. a.

531.–532. Hollandi kuduja (F van Mierisi järgi). *La tricoteuse hollandaise*.

Vaselõige, ofort. 1757. Pl. 40,2 x 28,7. ÜR 1482, 1483.

Plaadil paremal: Gravé par J. G. Wille...; vasakul: Peint par F Mieris; keskel: TRICOTEUSE HOLLANDOISE

Üks peatüüp. II plaadiseisund, enne märkust "Fünfte Platte"

Le Blanc IV, 231; *Nagler* XXI, 439;

Le Blanc. Catalogue, 50.

Saadud K. Morgensterni kunstikogust.

533. Hollandi lehelugeja (G. Terborchi järgi). *La gazettière hollandaise*. Vaselõige, ofort. 1758. Pl. 39,7 x 28,2. ÜR 1485.

Plaadil paremal: Gravé par Wille.; vasakul: Peint par G. Terburg., keskel: GAZETTIERE HOLLANDOISE; all: a Paris chez l'Auteur

II plaadiseisund, autori kirjastamisega. Le Blanc IV, 231; Nagler XXI, 494; Le Blanc Catalogue, 54–55.
Ostetud 1832. a.

534. Väike füüsik (C. Netscheri järgi). *Le petit physicien*. Vaselõige, ofort. 1761. Pl. 24,2 x 18. ÜR 1481.

Plaadil paremal: Gravé par J. G. Wille...; vasakul: Peint par Gaspar Netscher.; keskel: LE PETIT PHYSICIEN.; all: à Paris chez l'auteur...

II plaadiseisund, tekst lõpetatud. Le Blanc IV, 231; Nagler XXI, 94; Le Blanc Catalogue, 52.

Ostetud 1808.–37.

535. Abel François Poisson (L. Tocqué järgi). Vaselõige. 1761. Pl. 42,2 x 32,5. ÜR 1489.

Plaadil all: Gravé par Jean Georges Wille pour sa Réception à l'Académie 1761; vasakul: Peint par L. Tocque; paremal: Gravé par J. G. Wille; keskel: Abel François Poisson Marquis de Marigny...

Üks peatõid. V plaadiseisund, märkusega autori vastuvõtmise kohta akadeemiasse. Le Blanc IV, 229; Nagler XXI, 480;

Le Blanc Catalogue, 98.

Ostetud 1832. a.

Abel François Poisson de Marigny (1727–1781), Louis XV õukonnas aedade, manufaktuuride ja ehituste peadirektor. Kuninga favoriidi madam Pompadouri vend.

536. Poiss mängutoosiga (G. Schalckeni järgi). *Le jeune joueur d'instrument*. Vaselõige, ofort. 1762. Pl. 28,2 x 22. ÜR 1480.

Plaadil paremal: Gravé par J. G. Wille...; vasakul: Peint par G. Schalken.; keskel: JEUNE JOUEUR D'INSTRUMENT Dédié à Monsieur G. N. de Merz...; all: A Paris chez Wille...

II plaadiseisund, pühendusega. Le Blanc IV, 231; Nagler XXI, 449; Le Blanc Catalogue, 43.

Saadud K. Morgensterni kunstikogust.

537. Rändmuusikud (C. W. E. Dietrichi järgi). *Les musiciens ambulants*. Vaselõige, ofort. 1764. Pl 48,4 x 35,3. ÜR 1488.

Plaadil paremal: Gravé en 1764 par J G Wille...; vasakul: Peint par Dietricy...; keskel: MUSICIENS AMBULANS Dedié à Son Altesse Serrenissime Electorale...; all: A Paris chez l'Auteur...

IV plaadiseisund, tekstis parandus: "Electorale" pro "Electoral"

Le Blanc IV, 230; Nagler XXI, 489; Le Blanc.

Catalogue, 35.

Ostetud 1821.

538. Perekonna kontsert (G. Schalckeni järgi). *Le concert de famille*. Vaselõige, ofort. 1767. Pl. 48,7 x 37,4. ÜR 1492.

Plaadil paremal: Gravé par J. G. Wille...; vasakul: Peint par G. Schalken...; keskel: LE CONCERT DE FAMILLE. Dedié à Sa Majesté Christian VII...; all: a Paris chez l'Auteur; ülal: Dreyzehente Platte 1767

Haruldane, plaat hävinud, on teada vaid kaks plaadiseisundit. II plaadiseisund, äärel tekst "Dreyzehente Platte 1767" Le Blanc IV, 230; Nagler XXI, 490; Le Blanc. Catalogue, 39.

Ostetud 1820. a.

539. Vastastikune pakkumine (C. W. E. Dietrichi järgi). *Les offres réciproques*. Vaselõige, ofort. 1771. Pl. 48,9 x 35,1. ÜR 1493.

Plaadil paremal: J. G. Wille...; vasakul: Peint par Dietricy...; keskel: LES OFFRES RÉCIPROQUES. Dedié à Son Altesse Monseigneur Adam Prince Czartoryski...

IV plaadiseisund, tekstiga "Dedié à" pro "Dedié a" Le Blanc IV, 230; Nagler XXI, 490; Le Blanc. Catalogue, 37.

Ostetud 1821. a.

540. Saara toob Hagari Abrahami juurde (C. W. E. Dietrichi järgi). *Agar présentée à Abraham par Sara*. Vaselõige. 1775. Pl 39,4 x 50,4. ÜR 378.

Plaadil paremal: Gravé par I. G. Wille...; vasakul: Peint par C. W. W. Dietricy...; keskel: AGAR PRÉSENTÉE À ABRAHAM PAR SARA. A Son Altesse Sérénissime Electorale Monseigneur Charles Théodore Comte Palatin du Rhin 1775.

III plaadiseisund, vapi ja pühendusega. Le Blanc IV, 230; Nagler XXI, 483; T. – B. XXXVI, 12; Le Blanc. Catalogue, 3.

Ostetud 1821. a.

S a a r a, Vanas Testamendis iisraeli hõimupealiku A b r a h a m i naine.

541. Marcus Antoniuuse surm (P Batoni järgi). *La mort de Marc Antoine*. Vaselõige, ofort. 1778. Pl. 38 x 48,7 ÜR 192.

Plaadil paremal: Gravé par J. G. Wille...; vasakul: Peint par Pompeo Battoni; keskel: LA MORT DE MARC ANTOINE Dedié à Son Altesse Imperiale Monseigneur Paul Pétrowitz...; ülal: 22te Pla...

Üks peatõid. V plaadiseisund, tekstiga "22te Pla... Le Blanc IV, 230; Nagler XXI, 438; Le Blanc. Catalogue, 7
Ostetud 1803.–08.

Marcus Antonius (82–30. e.m.a.), rooma riigimees ja väejuht, abielus Egiptuse kuninganna Kleopatra VII-ga. Sõlmis triumviraadi Octavianuse ja Lepidusega. Tüli Octavianusega lõppes sõjaga, kus Antonius sai lüüa. Pärast seda kui Octavianus jõudis Egiptusesse, tappis Antonius enese.

542. Šveitsi kaardiväe sapöör. *Le sapeur des gardes Suisses*. Vaselõige. 1779. Pl. 25,7 x 19,2. ÜR 1486.

Plaadil vasakul: Dessiné et gravé par Wille Graveur du Roi.; keskel: SAPEUR DES GARDES SUISSES A Monsieur le Baron de Soursanvault...; ülal: 23te Pl.

IV plaadiseisund, tekstiga "23te Pl. Le Blanc IV, 232; Nagler XXI, 496; Le Blanc. Catalogue, 66.

Ostetud 1808.–37.

543. Gerard Dou tädi portree (G. Dou järgi). *La tante de G. Dou*. Vaselõige. 1780. Pl. 24,2 x 17,3. ÜR 515.

Plaadil paremal: Gravé par J. G. Wille..., keskel: Peint par Gerard Dow; keskel: TANTE DE G. DOW. Dedié à Monsieur A. J. Comte de Respani...; ülal: 24te Pl. 1780.

IV plaadiseisund, pühendusega. Le Blanc IV, 231; Nagler XXI, 492; T – B XXXVI, 12; Le Blanc. Catalogue, 46.

Ostetud 1832. a.

544. Ema röömud (P A. Wille järgi). *Les délices maternelles*. Vaselõige. 1781. J. 34,5 x 30,9. ÜR 1491.

Plaadil vasakul: Gravé par J. G. Wille; paremal: d'apres le Tableau de son fils P A. Wille..., keskel: LES DELICES MATERNELLES Dedié à Son Altesse Sérénissime Madame la Duchesse Douairiere de Saxe-Weimar...

III plaadiseisund, pühendusega. Le Blanc IV, 231; Nagler XXI, 491; Le Blanc. Catalogue, 43.

Ostetud 1808.–37

545. Emalik hool (P. A. Wille järgi). *Les soins maternels*. Vaselõige. 1784. J. 34,5 x 30,6. ÜR 1487

Plaadiil vasakul: Gravé par J. G. Wille; keskel: LES SOINS MATERNELS Dedié à son Altesse Imperiale Madame Marie Fedorowna...

IV plaadiseisund, pühendusega. *Le Blanc* IV, 234; *Nagler* XXI, 492; *Le Blanc Catalogue*, 45.

Ostetud 1808.–37.

546.–581. Mitmesugused gravüürid. Kogumik: tiitelleht + 36 gravüüri. Ofort, kuivnõel. 1801. L. 38,8 x 26,4. ÜR 5584–5620.

Tiitelleht: VARIÉTÉS de GRAVURES, Faites en différentes époques. An 1801. A Paris chez l'Auteur, Quay des Augustins, N° 35. ÜR 5584.

1) Kaks istuvat talunaist. *Deux paysannes assises*. Ofort. 1749. Pl. 8,6 x 13,8. ÜR 5585.

2) Talupere toas. *Une famille villageoise*. Kuivnõel. 1762. Pl. 11 x 8,7. ÜR 5586.

3) Kivisild. *Le pont*. Ofort. 1761. Pl. 10,4 x 17,3. ÜR 5587

4) Veski jõe ääres. *Le moulin au bord de la rivière*. Ofort. 1764. Pl. 9,3 x 13,5. ÜR 5588.

5) Kaks naist ja laps heinakuhja kõrval. *Deux femmes et un enfant*. Ofort. 1754. Pl. 10,4 x 16,4. ÜR 5589.

6) Kaks magavat talupoega. *Deux paysans endormis*. Ofort. 1760. Pl. 8,9 x 9,8. ÜR 5590.

7) Kosk. *La cascade*. Ofort. 1760. Ül. 10,7 x 15,9. ÜR 5591.

8) Mees kaevu juures. *L'homme près du puits*. Ofort, vaselõige. Pl. 5,5 x 8,8. ÜR 5592.

9) Talupoja tagasitulek. *Le retour du paysan*. Ofort, vaselõige. 1762. Pl. 11,5 x 17,1. ÜR 5593.

- 10) Õngitseja. *Le pêcheur*. Ofort, vaselõige. 1762. Pl. 6,3 x 14. ÜR 5594.
- 11) Erak. *L'Ermite*. Ofort. 1770. Pl. 13,4 x 14,2. ÜR 5595.
- 12) Suitsetaja. *Le fumeur*. Ofort. 1741. Pl. 6,5 x 9,3. ÜR 5596.
- 13) Koobas. *La caverne*. Ofort, vaselõige. 1760. Pl. 12 x 18. ÜR 5597
- 14) Kaks naist ja mees varemete ees. *Deux femmes et un homme devant les ruines*. Ofort, vaselõige. 1754. Pl. 10,3 x 16,4. ÜR 5598.
- 15) Puhkav rändur. *Le vagabond en repos*. Ofort, vaselõige. 1756. Pl. 12,6 x 11,3. ÜR 5599.
- 16) Pesunaised jõe ääres. *Les blanchisseuses*. Ofort, vaselõige. 1746. Pl. 6,3 x 14,2. ÜR 5600.
- 17) Mehe pea kiivriga. *La tête d'homme casquée*. Vaselõige. Pl. 12,1 x 8,4. ÜR 5601.
- 18) Naine lapsega. *La femme avec un enfant*. Ofort. 1761. Pl. 7,5 x 13,5. ÜR 5602.
- 19) Naine raamatuga. *La femme au livre*. Ofort. 1760. Pl. 9,7 x 15,2. ÜR 5603.
- 20) Õlgkatusega hütt. *La chaumière*. Ofort. 1760. Pl. 6,3 x 10,1. ÜR 5604.
- 21) Jahimees ja taluneiu. *Le chasseur et une paysanne*. Ofort. 1762. Pl. 11,5 x 12,6. ÜR 5605.
- 22) Lossivaremed. *Les restes du château*. Ofort, vaselõige. Pl. 7,7 x 10,4. ÜR 5606.
- 23) Kaks pesunaist. *Deux blanchisseuses*. Ofort. 1759. Pl. 11,5 x 17,7. ÜR 5607.

24) Erak koopa ees. *L'Ermite près la caverne*. Ofort, vaselõige. 1754. Pl. 11 x 15. ÜR 5608.

25) Taluõu. *Le foyer*. Ofort. 1766. Pl. 15,8 x 22,2. ÜR 5609.

26) Naine ja kerjus. *La femme et le mendiant*. Ofort. 1749. Pl. 12,9 x 16,1. ÜR 5610.

27) Naine kaevul. *La femme près du puits*. Ofort. 1759. Pl. 11,3 x 16,4. ÜR 5611.

28) Kuus pead. *Six têtes*. Kuivnõel. 1739. Pl. 7,5 x 17,9. ÜR 5612.

29) Amm lapsega. *La nourrice avec un enfant*. Ofort. 1750. Pl. 10,3 x 14,8. ÜR 5613.

30) Mees, naine ja tüdruk teel. *Un homme, une femme et une jeune fille en route*. Ofort, vaselõige. 1747. Pl. 10,3 x 14,8. ÜR 5614.

31) Kastrulit küüriv naine. *La femme fourbissant la casserole*. Ofort. 1738. Pl. 9,9 x 13,7. ÜR 5615.

32) Maastik. *Paysage*. Ofort. 1760. Pl. 12,6 x 17,4. ÜR 5616.

33) Istuv naine. *La femme assise*. Ofort. 1759. Pl. 10,4 x 14. ÜR 5617

34) Naine kahe lapsega. *Une femme avec deux enfants*. Ofort. 1777. Pl. 14,9 x 21,7. ÜR 5618.

35) Mees laia kübaraga. *Un homme au chapeau à larges bords*. Ofort, vaselõige. 1748. Pl. 13,3 x 10,4. ÜR 5619.

36) Õngitsev poiss. *Le petit pêcheur*. Ofort, vaselõige. Pl. 7,3 x 10,7. ÜR 5620.

Kõigil plaatidel all: Dessiné et Gravé par Wille või J. G. Wille fecit.

Haruldane. II–III plaadiseisund, autori aadressiga tiitellehel.

N a g l e r XXI, 486; Le B l a n c IV, 232; Le B l a n c. C a t a l o g u e, 15.

Ostetud 1805. a. C. C. H. Rost & Co-lt Leipzigis.

AUSTRIA, ŠVEITSI, FLAAMI JA HOLLANDI 18. SAJANDI GRAAFIKA

18. sajandil oli Austria üks suuremaid Euroopa riike ning muutunud paljude rahvaste ja riikide konglomeraadiks. Eelnevalt liidetud Tšehhiale ja Ungarile lisandusid 18. sajandi algul Hispaania Habsburgide valdused ning Türgi võimu alt vabanenud slaavlaste alad. Oma asendi tõttu Euroopa südames sai Austria erinevate kultuurimõjutuste kokkupuutekohaks. Keisrikoja läbiviidud kodanlikud reformid soodustasid omakorda majanduse ja kultuuri arengut. Juhtivaks vaimuelu keskuseks oli Viin, kus jõuti silmapaistvate saavutusteni muusikas. 18. sajandi 2. poolel tegutsesid seal Viini klassikutena maailma muusikaajalukku läinud heliloojad W. A. Mozart, F. J. Haydn ja L. van Beethoven.

18. sajandi austria kunstil oli rida ühiseid jooni saksa kunsti arenguga. Sajandi esimesel poolel otsiti eeskujusid prantsuse rokokoost ja itaalia barokist. Klassitsismi võidulepääsemisega pöörduti prantsuse kunsti kõrval ka hollandi 17. sajandi meistrite poole. Austria kujutatavas kunstis puudusid paraku sellised väljapaistvad isiksused kui muusikas Tartu Ülikooli Raamatukogus olevad graafikalehed võimaldavad siiski pilku heita austria nimekamate gravöörivate loomingule

Hinnatud ofortist oli **Franz Edmund Weirother** (1730–1771), kellelt on rida väikeformaadilisi maastikuvaateid. Hea joonistajana ning oskusliku ofordinõela käsitsejana on ta loonud mitmeid võimaluid looduspilte. Motiivide valik ja kompositsioon lähendavad teda aga rohkem hollandi kui prantsuse maastikumaalijatele-graveerijatele. 12-ieheline J. G. Willele pühendatud maastike sari (nr. 608–619) koosneb valdavalt avaratest tasandikuvaadetest, mida ilmestavad romantilised hüdrid ning tuuleveskid ja käharaud puud silmapiiril.

Ferdinand Landereri (1730–1795) loomingut tutvustavad M. J. Schmidt'i järgi teostatud neli oforti sarjast "Mitmesugused pead" (nr. 599–602). Peade edastamisel eelistab ta valdavalt lühikesi värelevaid ofordijooni, markeerides tausta täkete ja punktidega. Sarja lehtedest kauneim on "Noormees karvamütsis", kus valgete pindade vaheldumine viirutatud aladega lisab joonistusele ilmekust.

Nimekaim austria gravöör oli **Jakob Matthias Schmutzer** (1733–1811), kes pani aluse kuulsale graafikute põlvkonnale Viinis. Ülikooli raamatukogus hoitakse üht tema tippteost "Püha Ambrosius ja Theodosius Suur" (P. P. Rubensi järgi, nr. 606), milles figuurid on modelleeritud jõulise joonega. Töö hõlbustamiseks on ta kasutanud oforti, töötades eelnevalt söövitatud plaadi uuritsaga üle. Sügavmustade pindade ja teravate valguse-varju kontrastidega lehes jääb siiski vajaka prantsuse vaselõikele omasest maalilisusest. Schmutzer tegutses ka eduka graafikaõpetajana Viini Akadeemias, kus tema käe all omandasid graveerimisõppes paljud austria graafikud.

Tuntud meister oli ka **Johann Jacobé** (1733–1797), keda peeti heaks metsotintistiks ning graafikaõpetajaks akadeemias. Omandanud metsotintotehnika Londonis, jõudis ta inglise graafikutega võrdväärsete tulemusteni. Haruldane leht F. Casanova maalist "Tiigrijaht" (nr. 598) paelub peene korni ja varjundrikkusega. Eriti kõitev on õrnatooniline tagaplaan uttu hajuvate purjelaevadega.

Austria kunstiga sarnaselt arenes poliitiliselt iseseisva Šveitsi kunstielu. Eeskujud otsiti Prantsusmaalt ja Itaaliast ning kunstnike eelistatud õpingukohad olid Pariis ja Rooma. Šveitsi graafikud tegelesid valdavalt maastikuvaadete graveerimisega, milleks pakkus ohtralt võimalusi Šveitsi kaunis loodus ning publiku nõudlus kohavaadete järele. Sellest tulenevalt on Šveitsi graafikas küllaltki suur osakaal naturist teostatud lehtedel, mis väärtustab ka vähemtähtsate gravööride loomingut.

Paremaid tulemusi maastikuvaadete kujutamisel saavutas luuletaja ja ofortistina tuntud **Salomon Gessner** (1730–1788). C. H. Watelet'ile pühendatud 10-ieheline maastike sari (nr. 644–653) pakub vaatamisrõõmu vahetu loodustunnetuse ja õrna-joonelise teostusega. Sageli ilmestab ta poeetilises meeleolus kantud mägi- ja maastikke

humoorikate karjaseidüllide või mütoloogiasseenidega. Ehedate looduspiltide kõrval jäävad aga Gessneri mütoloogiategeiased kohmakaks ja kuivapoolseks.

Vaselõikajatest väärib tähelepanu **Christian von Mechel** (1737–1817). Tema peatöös "Michel Nostradamus" (G. Metsu järgi, nr. 683) on saavutatud korrapärase ja tiheda viirutusega sügavmust foon, millest vaevumärgatavalt eraldub tumedas mungarüüs õpetlane. Kasutades sujuvaid tooniüleminekuid ning summutatud valgusreflekse, on Mechel loonud maalilise graafikalehe.

Ülikooli raamatukogu flaami ja hollandi 18. sajandi gravüüride kogu on napp ning küllaltki juhusliku ilmega, mis võimaldab esile tuua vaid üksikuid väljapaistvaid töid. Selleks ajaks oli hollandi ja flaami graafika minetanud eelnevate sajandite kuulsuse. Eeskujuandvaks sai prantsuse vaselõige, mille mõju süvendas veelgi Amsterdamis töötanud prantslane Bernard Picart.

Flaami must-valge kunsti maalilist suunda jätkas Antverpeni meister **Cornelis Vermeulen** (1644–1708/09). Ühe peatööna tuntud "Nicolaus van der Borcht'i portrees" (A. van Dycki järgi, nr. 717) köidab jooneilu ning toonivarjundite rikkus. Rõivaste kujutamisel on eriti tiheda ja peene joontevõrguga saavutatud sügavmust põhitoon, mida elavdavad üksikud valgustriibud voltidel.

Hinnatud hollandi portreegravöör oli **Jacob Folkema** (1692–1767), kelle tehnilist virtuoslikkust näitab üks tema tähtsamaid töid H. Holbeini maalist "Charles de Morette" (nr. 703). Mitmekesiste viirutusvõtetega on edastatud ilmikas nägu ja käed, hästi on tabatud hermeliini pehmus, siidi õhulisus ning metalli külm sära.

Tähelepanu väärib ka **Jacobus Houbraken** (1698–1780), kellelt on J. M. Quinkhardi järgi graveeritud Petrus van Musschenbroeki portree (nr. 705). Ta eelistab valdavalt reeglipärast ristviirutust, mis korrektsele teostusele vaatamata jääb veidi kuivapoolseks.

LES GRAVURES AUTRICHIENNES, SUISSES, FLAMANDES ET HOLLANDAISES DU XVIII SIÈCLE

Au XVIIe siècle l'Autriche devint un des plus grands pays de l'Europe étant un conglomérat de plusieurs peuples et d'États. À la Tchéquie et Hongrie, annexées auparavant, s'ajoutèrent au début du 18e siècle les possessions des Habsbourg d'Espagne et les territoires des Slaves libérés des Turcs. Grâce à sa position dans le cœur de l'Europe, l'Autriche devint un carrefour de différentes influences culturelles. Les réformes bourgeoises entreprises par la Cour favorisaient aussi le développement de l'économie et de la culture. C'est Vienne qui devint le centre dominant de la vie culturelle, connu surtout pour ses résultats remarquables en musique. Dans la 2ème moitié du 18e siècle travaillaient à Vienne les compositeurs W. A. Mozart, F. J. Haydn et L. van Beethoven, connus dans l'histoire de la musique sous le nom des Classiques de Vienne.

L'art de l'Autriche du 18e siècle avait plusieurs liens avec l'art allemand. Dans la 1ère moitié du siècle, des modèles étaient cherchés dans le rococo français et le baroque italien. À l'arrivée du classicisme, on se tourna également vers les artistes de la Hollande du 17ème siècle. Malheureusement, dans l'art figuratif de l'Autriche il n'y avait pas de personnages aussi remarquables qu'en musique. Néanmoins, les gravures dans la collection de la Bibliothèque de l'Université de Tartu permettent de faire connaissance avec l'œuvre des graveurs les plus connus de l'Autriche.

De **Franz Edmund Weirötter** (1730–1771), eau-fortiste estimé, sont présentes plusieurs paysages en petit format. Bon dessinateur et virtuose en aiguille d'eau forte, il créa plusieurs paysages charmants. Le choix des motifs et la composition le rapprochent plutôt des graveurs-paysagistes français que hollandais. La série de paysages consacrée à J. G. Wille (nr. 608–619), se compose en majorité de vastes vues des plaines, animées par des cabanes romantiques, des moulins à vent et des arbres touffus à l'horizon.

L'oeuvre de **Ferdinand Landerer** (1730–1795) est représentée par quatre eaux-fortes de la série "Têtes différentes" (nr. 599–602), réalisées d'après M. J. Schmidt. En représentant les têtes, il préfère les lignes courtes et ébranlantes d'eau-forte, en marquant le fond avec des entailles et des points. La plus belle des estampes est 'Jeune homme à la toque de fourrure' où l'altération des surfaces blanches avec des aires rayés ajoute de l'expressivité à l'oeuvre.

Le graveur autrichien le plus célèbre était **Jakob Matthias Schmutzer** (1733-1811), qui commença une génération des graveurs célèbres de Vienne. La bibliothèque de l'université possède un de ses chefs d'oeuvre "Saint-Ambroise et Théodose le Grand" (d'après P P Rubens, nr. 606), où les figures sont modelées avec des lignes vigoureuses. Pour faciliter le travail, il a employé l'eau forte, en travaillant avec le burin la plaque attaquée. L'estampe, riche en surfaces noires et en contrastes lumière-ombre, manque quand même de l'expression pittoresque caractéristique aux gravures sur cuivre françaises. Schmutzer travaillait avec succès aussi comme professeur de gravure à l'Académie de Vienne, où il enseignait l'art de gravure à plusieurs artistes-graveurs d'Autriche.

Johann Jacobé (1733–1797) était aussi un artiste renommé qui était connu comme un excellent artiste en mezzotinto et professeur de gravure à l'Académie. Il apprit la technique de mezzotinto à Londres et il obtint des résultats égaux aux graveurs anglais. Une estampe assez rare d'après le tableau de F Casanova "La Chasse au tigre" (nr. 598), est remarquable par la variété des nuances. Le plus attirant, c'est le fond souple avec des voiliers disparaissant dans le brouillard.

La vie artistique de la Suisse, pays politiquement indépendant, passa un développement analogue à celui de l'art autrichien. Les artistes subirent des influences de la France et de l'Italie, les lieux d'apprentissage les plus recherchés étaient Paris et Rome. Les graveurs suisses s'occupaient de préférence de la gravure des paysages, ce qui était favorisé par la belle nature de la Suisse et l'intérêt du public envers les vues. C'est pourquoi une importante partie dans l'art graphique de la Suisse est occupée par des estampes dessinées directement dans la nature, ce qui valorise même l'oeuvre des graveurs moins connus.

C'est **Salomon Gessner** (1730–1788), poète et eau-fortiste, qui obtint les meilleurs résultats dans la reproduction des paysages. La série de paysages en 10 estampes, consacrée à C. H. Watelet (nr. 644–653), est attirant par son fin sentiment de nature et sa réalisation tendre. Souvent il anime ses paysages romantiques des montagnes par des idylles pastorales humoristiques où par des scènes

mythologiques. Mais en comparant ses paysages purs avec ces personnages mythologiques, ces derniers restent moins fins et semblent un peu secs.

Des graveurs sur cuivre, il faut mentionner **Christian von Mechel** (1737–1817). Son chef d'oeuvre "Michel Nostradamus" (d'après G. Metsu, nr. 683) est remarquable par le fond noir obscur, obtenu à l'aide de rayures fines et régulières, d'où se détache presque invisiblement un savant en habits de moine. Mechel a su créer une estampe pittoresque en utilisant les transformations lentes des nuances et des réflexions de lumière atténuées.

La collection des gravures flamandes et hollandaises du 18e siècle comporte assez peu de travaux et n'est pas très systématique. C'est pourquoi seulement quelques oeuvres remarquables sont présentées. À cette époque-là, l'art graphique flamand et hollandais n'avait plus la célébrité des siècles passés. La gravure était influencée par la gravure sur cuivre française, cette influence était encore renforcée par un Français, Bernard Picart, qui travaillait à Amsterdam.

Les traditions pittoresques de l'art flamand en noir et blanc furent continuées par un artiste d'Anvers, **Cornelis Vermeulen** (1644–1708/09). Dans un de ses chefs d'oeuvre "Portrait de Nicolaus van der Borcht" (d'après A. van Dyck, nr. 717), c'est surtout la perfection des lignes et la richesse des nuances de tonalité qui est attirant. En représentant des vêtements, il a obtenu une tonalité noire obscure à l'aide d'un réseau épais de lignes très fines, animée par quelques rayons de lumière sur les plis de vêtements.

Un graveur-portrétiste estimé était **Jacob Folkema** (1692–1767), qui démontre sa virtuosité technique par un de ses travaux les plus importants "Charles de Morette" (d'après un tableau de H. Holbein, nr. 703). À l'aide de différentes techniques de rayure, il présente d'une manière très expressive le visage et les mains, la souplesse de l'hermine, la légèreté de la soie et l'éclat froid du métal.

Il faut mentionner également **Jacobus Houbraken** (1698–1780), dont on présente le portrait de Petrus von Musschenbroek (nr. 705), gravé d'après J. M. Quinkhard. Il préfère la technique de rayures régulières, croisées, mais le résultat, malgré sa réalisation impeccable, reste plutôt sec.

AUSTRIA 18. SAJANDI GRAAFIKA

LES GRAVURES AUTRICHIENNES DU XVIII SIÈCLE

BARTSCH, Adam (1757–1821)

Sündis Viinis, õppis J. M. Schmutzeri vaselõikekoolis. Seejärel töötas õukonna raamatukogus ja hooldas õukonna gravüüride kogu. 1794. a. alates andis välja graafikakatalooge. Graveerinud u. 500 oforti ja vaselõiget. Omab tähtsust kunstikataloogide ja -leksikonide koostajana.

582. Kolm naist Kristuse haul (R. Lafage'i järgi). **Trois femmes devant le Saint Sépulcre**. Ofort. 1783. Pl. 23,5 x 31,3. ÜR 1501.

Joonises paremal: A. Bartsch sc: 1783., vasakul: R. La Fage inv:

583. Puhkus põgenemisel Egiptusse (G. van den Eeckhouti järgi). **Le repos dans la fuite en Egypte**. Ofort. 1803. Pl. 25,5 x 25,8. ÜR 1800.

Plaadil paremal: A. Bartsch sc.; vasakul: Gerbrand van den Ekhout del.

I plaadiseisund. *L e B l a n c I*, 176.

Ostetud 1804. a. C. C. H. Rost & Co-lt Leipzgis.

584.–596. Haruldasemate estampide koopiad. Kogumik: tiitelleht + 13 gravüüri. Ofort. 1803.–1805. L. 18,4 x 28,7. ÜR 7614–7626.

Tiitelleht: *COPIES faites d'après DES ESTAMPES TRÈS RARES... par ADAM BARTSCH. VIENNE, 1803, 1805.*

Kõikidel joonises all: A. Bartsch sc.

I plaadiseisund. *L e B l a n c I*, 176.

Ostetud 1835. a

GOETZ, Gottfried Bernhard (1708–1774)

Sündis Moraavias. Õppis Brünns (Brnos) maalija F. G. J. Ecksteini juures, seejärel Augsburgis J. B. Bergmülleri vaselõiketöokojas. 1733. a. asutas Augsburgis oma vaselõiketöoaja ja kirjastuse. Sai õuekunstnikuks ja -gravööriks.

597 Maria Theresia (tundmatu kunstniku järgi). Ofort, vaselõige.
L. 42,5 x 31. ÜR 557

Joonises all: G. B. Göz Cath. exc. A. V.; ülal: MARIAE THERESIAE
REGINAE SVAE CLEMENTISSIMAE...

–II plaadiseisund. Peegelpildis. N a g l e r V, 259; T – B. XIV, 319.

Maria Theresia (1717–1780), Austria keisrinna, Ungari ja Tšehhia kuninganna.

JACOBÉ, Johann (1733–1797)

Sündis Viinis. Õppis Viini Akadeemias maalija M. van Mytensi juures, seejärel J. M. Schmutzeri graafikaateljees. 1772. a. esimesed graafikatööd. 1776. a. hakkas juhtima Viini Akadeemia graafikaateljeed. 1779–1780 õppis stipendiaadina Londonis. Jätkas tööd Viinis, olles hinnatud metsotintoõpetaja. Oli mitmete Euroopa kunstiakadeemiate auliige.

598. Tiigrijaht (F. Casanova järgi). Le tigre tué en Amérique.
Metsotinto. 1787 Pl. 65,5 x 80,2. ÜR 117

Plaadil paremal: Gravé par Jean Jacobé à Vienne 1787.; vasakul:
F. Casanova Peintre du Roi.; keskel: Tigre tué en Amérique par
S. A. Monseigneur le Prince de Nassau Siegen...

Haruldane. II plaadiseisund, tekstiga. L e B l a n c II, 417; N a g l e r VI,
386; T – B. XVIII, 243.

Ostetud 1808. a.

LANDERER, Ferdinand (1730–1795)

Sündis Steyris. Õppis Viinis J. M. Schmutzeri graafikaateljees. 1768 a. võeti Viini Akadeemia liikmeks. Töötas Viini Sõjaväeakadeemias joonistusprofessorina.

599.– 602. Neli lehte 12-lehelisest sarjast "Mitmesugused pead"
(M. J. Schmidt'i järgi). Suite de 12 feuilles "Diverses têtes"

1) Mees karvamütsis. L'homme au chapeau de fourrure. 3. leht. Ofort 1760. Pl. 19,9 x 13,8. ÜR 1519.

2) Noormees karvamütsis. Le jeune homme au chapeau de fourrure. 6. leht. Ofort. 1760. Pl. 20,5 x 14. ÜR 1521.

3) Mees joonistusega. L'homme avec un dessin à la main. 8. leht. Ofort. 1760. Pl. 20,8 x 13,1. ÜR 1518.

4) Naine lapsega. La femme avec un enfant. 10. leht. Ofort 1760. Pl. 16,9 x 12,5. ÜR 1520.

Kõikidel plaatidel paremal: Ferd. Landerer Sculp.; Martin Schmid inv.

I plaadiseisund. T – B XXII, 292; Nagler VII, 263; Le Blanc II, 487.

Ostetud 1806. a. kunstikaupmees Belizarilt Peterburis.

MARK, Quirin (1753–1811)

Sündis Moraavias. Noorukina suundus Viini, kus õppis J. M. Schmutzeri graafikaateljees. 1794 a. võeti Viini Akadeemia liikmeks

603. Kleopatra näitab Augustusele Caesari büsti (P. Batoni järgi)
Cléopâtre montre à Auguste le buste de Jules César. Vaselõige. 1781
Pl. 38,5 x 49. ÜR 192

Plaadil paremal: Gravé par Q. Mark à Vienne. vasakul: Peint par Pompeo Battoni; keskel: CLEOPATRE QUI MONTRE À AUGUSTE LE BUSTE DE IULES CAESAR. Dedié à Son Altesse Imperiale Madame..., all: A Vienne chez Artaria.

II plaadiseisund. teksti ja vapiga Nagler VIII, 338. Le Blanc II, 602

Kleopatra (69–30 e.m.a.). Egiptuse valitsejanna.

Augustus (63. e.m.a. – 14. m.a.j.). Rooma keiser

SCHMUTZER, Andreas (1700–1740)

SCHMUTZER, Joseph (1683–1740)

Eluloolisi andmeid vähe. Viini relvasepa pojad, kes tegelesid graveerimisega. Töötasid üheskoos.

604. Edikt bakhanaalide kohta. Le sénatus–consulte interdisant les bacchanales. Ofort. 1730. Pl. 51,5 x 46,5. ÜR 2428.

Plaadil vasakul: A. J. Schmutzer fecit.

I plaadiseisund. *N a g l e r* XV, 375; *W e i g e l* I, 2207

Ostetud 1828. a.

Originaalsuuruses graafiline leht Marcus Postumuse ediktist bakhanaalide keelamise kohta, mis leiti Viini õukonna raamatukogust.

SCHMUTZER, Jakob Matthias (1733–1811)

Sündis Viinis graveerija Andreas Schmutzeri pojana. Esialgu õppis Viini Akadeemias ehituskunsti, seejärel töötas Pressburgis (Bratislavas) joonistajana. Naasnud Viini, pühendus graveerimisele. 1762–1766 täiendas end Pariisis J. G. Wille vaselõike-töökojas. 1767 a. sai Viinis õuegravööriks ning vastasutatud vaselõikeakadeemia esimeseks direktoriks.

605. Mucius Scaevola (P P Rubensi järgi). Vaselõige, ofort. 1776. Pl. 57,7 x 48,6. ÜR 501.

Plaadil paremal: Jac. Schmutzer S.C.R.A.M. Chalcographus Sculps. et excud. Viennae 1776.; vasakul: P P Rubens pinxit.; keskel: Dem Durchlaughtigen Herrn Herrn Wenzel Anton...

II plaadiseisund, teksti ja vapiga. *N a g l e r* XV, 376; *L e B l a n c* III, 462–463.

Mucius Scaevola, legendi järgi rooma noormees, kes tungis linna piirava kuninga Porsenna laagrisse ning tappis eksikombel kuninga asemel selle kirjutaja. Vangistatuna Porsenna poolt põletas ära oma parema käe, näidates kartmatust.

606. Püha Ambrosius ja Theodosius Suur (P P Rubensi järgi). Saint Ambroise et Théodose le Grand. Vaselõige, ofort. 1784. Pl. 58 x 50. ÜR 265.

Plaadil paremal: Gravé à Vienne en 1784 par J. Schmuzer.; vasakul: Peint par P P Rubens; keskel: Saint Ambroise et Théodose le Grand. Dedié à sa Majesté Catherine II...; all: A Paris chés Chereau...

Üks peatõid. IV plaadiseisund, Chereau aadressiga. Le Blanc III, 462–463; T – B. XXX, 184; Weigel I, 2205; Nagler XV, 376.

Ambrosius (u.340–397), katoliku usu pühak, Milaano piiskop, kes sundis keiser Theodosius Suurt (347–395) Thessalonikes korraldatud veresauna pärast kiriklikult pattu kahetsema.

SCHÜTZ, Carl (1745–1800)

Sündis Laibachis (Ljubljanas). Õppis Viini Akadeemias ehituskunsti. 1772. a. võeti arhitektina Viini Akadeemia liikmeks. Töötas arhitektuuriprofessorina Viini Inseneriakadeemias. Graveerinud peamiselt kohavaateid, münte, kostüüme jne.

607. Sankt Stephani kirik Viinis. L'église de Saint Etienne a Vienne. Ofort. 1792. Pl. 57,5 x 44,1. ÜR 1727

Plaadil vasakul: Nach der Natur gezeichnet und gestochen von Karl Schütz.; keskel: DEM. ANDENKEN FRANZS. DES. II. ...

I plaadiseisund. Nagler XVI, 42; Le Blanc III, 472.

WEIROTTER, Franz Edmund (1730–1771)

Sündis Innsbruckis, kus õppis maalikunsti. Seejärel õppis lühikest aega Viini Akadeemias ning töötas Mainzi kuurvürsti õuekunstnikuna. 1759–1763 täiendas end Pariisis J. G. Wille vaselõiketöökojas, 1763–1764 reisis Itaalias. 1765. a. töötas Pariisis C. H. Watelet' juures. 1766. a. kutsuti Dresdeni Akadeemiasse maastikumaali professoriks. 1767. a. suundus Viini Vaselõikeakadeemia õppejõuks.

608.– 619. 12-leheline maastike sari pühendatud J. G. Willele. Suite de 12 paysages dédiée à J. G. Wille. Ofort L. 21,2 x 27,7. ÜR 5819-5830.

Esimesel lehel plaadil paremal: graves par Fr E. Weirrotter; vasakul: Dessinés d'après Nature; keskel: Dédie à Monsieur Wille, Graveur du Roi...

Joonises vasakul: SUITE de Paysages.

II–III plaadiseisund, tekst tuhmunud. N a g l e r XXI, 239.

620.– 627. Kaheksa Normandia maastikku 12-lehelisest sarjast. 8 paysages de Normandie. Suite de 12 feuilles. Ofort.

Pl. u. 14,7 x 20,9. ÜR 5831–5838.

Esimesel lehel plaadil paremal: Gravé par F E Weirrotter; vasakul: Dessinés d'après Nature; keskel. Dédiées à Monsieur Brillon Dupéron..

Joonises keskel: XII, VUES DE LA NORMANDIE

II–III plaadiseisund, tekst tuhmunud. N a g l e r XXI. 239.

T – B. XXXV, 309.

Puuduvad 3., 5., 10. ja 11. leht.

628. Metsamaastik ränduritega. Paysages avec les mendiants. 10. leht 12-lehelisest maastike sarjast. Ofort. Pl. 10 x 16. ÜR 5839.

Joonises vasakul: Weirrotter f.

II–III plaadiseisund, tekst tuhmunud. N a g l e r XXI, 239;

T – B. XXXV, 309.

629.– 638. Kümme maastikku ja merevaadet 12-lehelisest sarjast. 10 paysages et vues de mer. Suite de 12 feuilles. Ofort. Pl. u. 3,5 x 16,8. ÜR 5840–5849

Kõikidel plaatidel keskel: F E. Weirrotter fecit

II–III plaadiseisund, tekst tuhmunud. N a g l e r XXI. 239;

T. – B XXXV, 309.

Puuduvad 3. ja 10. leht.

ŠVEITSI 18. SAJANDI GRAAFIKA

LES GRAVURES SUISSES DU XVIII SIÈCLE

ABERLI, Johann Ludwig (1723–1786)

Sündis Winterthuris, kus õppis joonistamist ja maastikumaali. 1742. a. suundus Berni, kus õppis maalija J.Grimmi töökojas. 1759. a. täiendas end Pariisis. Naasnud Berni, sai tuntuks koloreeritud maastikuvaadete viljelejana.

639. Yverdoni vaade. Vue d'Yverdon. Ofort, akvarell. L. 36,8 x 51,7.
ÜR 1524.

Plaadil all: dessiné et gravé par J. L. Aberli avec Privilège., keskel: Vue d'Yverdon, prise depuis Clindi.

I plaadiseisund. Joubert I, 9–10; Le Blanc I, 2;
Nagler I, 6.

640. Cerlier' vaade. Vue de Cerlier. Ofort, akvarell. L. 36,7 x 51,7.
ÜR 1525.

Plaadil all: dessiné et gravé par J. L. Aberli avec Privilège.; keskel: Vue de Cerlier et, du Lac de Biemme

I plaadiseisund. Joubert I, 9–10; Le Blanc I, 2;
Nagler I, 6.

BENZ, Achilles (1766– ?)

Sündis Zürichi kantonis. Õppis Baselis maalija P Birmanni juures. Sai tuntuks väikeste akvatintadega Šveitsi maastikest.

641. Mägimaastik külaga. Paysage de montagne le village au pied.
Akvatinta. 1796. L. 27,2 x 19,9. ÜR 1510.

Plaadil all: Bentz. 1796.
Meyer III, 564

642. Maastik joaga. *Paysage avec la cascade*. Akvatinta. 1796
L. 21 x 26,3. ÜR 1511.
Plaadil all: Bentz. 1796
Meyer III, 564.

COMTE, Benjamin Rodolphe (u.1760–1843)

Sündis Berni kantonis Payernis. Õppis Londonis J. Landseeri vaselöiketökojas.
1806. a. suundus Lissaboni. Graveerinud arhitektuurivaateid ja maastikke.

643. Vaade Genfi järve kaskaadile (Bacler d'Albe järgi). *Vue de la cascade du lac de Genève*. Vaselöige, ofort. 1794. Pl. 47 x 56,1. ÜR 483.
Plaadil paremal: *Grave à Basel par B.R.Comte en 1794.*, vasakul: *Peint d'apres Nature par Bacler d'Albe.*; keskel: *VUE DE LA CASCADE DE S.T. SAPHORIN SUR LE LAC DE GENÈVE.*
T. – B. VII, 285; Nagler VII, 384.

GESSNER, Salomon (1730–1788)

Sündis Zürichis raamatukaupmehe perekonnas. 1749. a. suundus Berliini raamatukaubandust õppima. Peatselt katkestas aga õpingud ning pühendus joonistamisele ja maalimisele. Naasnud 1750. a. Zürichisse, jätkas isa tööd raamatukaupmehena. Tun-
tud nii kirjandusliku kui kunstiloominguga. 1762–1772 graveeris arvukalt maastikke.

644.– 653. 10-leheline maastike sari pühendatud C. H. Watelet'le.
Suite de 10 paysages dédiés à C. H. Watelet. Ofort 1764.
Pl. 21,5 x 18,6. ÜR 5787–5796.
Kõikidel plaatidel paremal: S. Gessner. inv. et f. 1764.
Esimesel lehel joonises keskel: *X. PAYSAGES DEDIÉS À MR. WATELET AUTEUR DU POEME SUR L'ART DE PEINDRE... se vend a Bale, chés Ch: de Mechel...*
II plaadiseisund, kirjastaja nimega. T. – B. XIII, 498; Nagler V, 120; Le Blanc II, 286.
Ostetud 1821. a. R. Weigelilt Leipzgis.

654.– 665. 12-leheline maastike sari. Suite de paysages de 12 feuilles. Ofort. 1767 Pl. 17 x 21,5. ÜR 5807–5818.

Kõikidel plaatidel all: S. Gessner f.; paremal: a Zuric, chez D. Gessner Libraire

I plaadiseisund. T. – B. XIII, 498; Nagler V, 120; Le Blanc II, 286.

Ostetud 1821. a. R. Weigelilt Leipzgis.

666.– 675. Sari kümnest maastikust mütoloogiategelastega. Suite de 10 paysages aux sujets mythologiques. Ofort 1770/71.

L. 25,5 x 39,5. ÜR 5797–5806.

Kõikidel plaatidel all: S. Gessner inv. et f.

I plaadiseisund. T. – B. XIII, 498; Nagler V, 120; Le Blanc II, 286.

Ostetud 1821. a. R. Weigelilt Leipzgis.

676. Metsamaastik joaga. Paysage de bois avec la cascade. Ofort. J. 14,6 x 20,7 ÜR 66.

Joonises vasakul: S. Gessner.

Nagler V, 120; T – B. XIII, 498.

Plaadil servad lõigatud.

Ostetud 1821. a. R. Weigelilt Leipzgis.

677. Maastik grotiga. Paysage avec une grotte. Ofort. J. 14,9 x 19,4. ÜR 67.

Plaadil vasakul: S. Gessner.

Nagler V, 120; T – B. XIII, 498.

Plaadil servad lõigatud.

Ostetud 1821. a. R. Weigelilt Leipzgis.

678. Maastik fontääniga. Paysage avec un jet d'eau. Ofort. J. 15,4 x 20,7 ÜR 68.

Plaadil vasakul: S. Gessner. f.

Nagler V, 120; T. – B. XIII, 498.

Plaadil servad lõigatud.

Ostetud 1821. a. R. Weigelilt Leipzgis.

679. Maastik sillaga. Paysage avec un pont. Ofort. J. 15,2 x 23,5.
ÜR 69.

Plaadil vasakul: S. Gessner

N a g l e r V, 120; T – B. XIII, 498.

Plaadil servad lõigatud.

Ostetud 1821. a. R. Weigeliilt Leipzgis.

LACROIX, Isaac Jacob (1751–u.1800)

Sündis Berni kantonis Payernis. Õppis Baselis Ch. von Mecheli vaselõiketöokojas. Täiendas end Roomas J. Ph. Hackerti ja G. Volpato juures. Naasnud kodumaale, tegutses graafikuna ja raamatukaupmehena.

680. Vaade Cesena linnale. (J. Ph. Hackerti järgi). **Vue de Cesena.** Ofort.
Pl. 42,3 x 57,8. ÜR 167

Plaadil paremal: Isac Lacroix sculp. Romae; vasakul: Ja. Ph. Hackert pinx.
Romae 1776; keskel: VEDUTA DELLA CITTA DI CESENA...

Üks peatöid. II–III plaadiseisund. T – B. XXII, 186.

LIPS, Johann Heinrich (1758–1817)

Sündis Zürichi kantonis Klotenis. Õppis Zürichis J. C. Lavateri juures. 1780. a. sai Düsseldorfis Akadeemia joonistusprofessoriks. 1782. a. suundus Rooma. Naasnud 1785. a. Zürichisse, tegutses maalijana. 1786–1789. a. viibis teistkordselt Roomas, kus pühendus graafikatehnikate õppimisele. 1789. a. sai J. W. Goethe soovitusel Weimari Akadeemia joonistusprofessoriks. Tervislikel põhjustel loobus 1794. a. professori ametikohast ning pöördus tagasi Zürichisse.

681. Kristuse pea. La tête de Jésus-Christ. Vaselõige. 1786/89
Pl. 8,5 x 8,2. ÜR 1871.

Plaadil keskel: H. Lips Sculp.

I plaadiseisund. N a g l e r VI, 555.

Ostetud 1806. a. kunstikaupmees Belizarilt Peterburis.

682. Marius (G. J. Drouais' järgi). Vaselõige. 1786/89. Pl. 17,5 x 24.
ÜR 2800

Plaadil paremal: H. Lips Sculp: Romae; vasakul: Ger: Drouais pinx.;
keskel: MARIUS.

I plaadiseisund. Nagler VII, 556.

Marius, Gaius (156–86 e.m.a.), Rooma väepealik ja poliitik.

MECHEL, Christian von (1737–1817)

Sündis Baselis. Õppis joonistamist ja maalikunsti Nürnbergis ning Augsburgis. 1758-1764 täiendas end Pariisis J. G. Wille vaselõiketöokojas. 1765. a. pöördus tagasi Baselisse, kus asutas vaselõiketöokoja ja kunstikaupluse. 1766. a. viibis Itaalias. 1771. a. töötas Düsseldorfis. 1779–1783 töötas Viinis Joseph II maalikogu hooldajana. 1789. a. reisis Itaalias. Suri Berliinis.

683. Michel Nostradamus (G. Metsu järgi). Vaselõige. 1762.

J. 32,7 x 22,2. ÜR 3093.

Joonises paremal: Gravé à Paris par. Ch. de Mechel 1762., vasakul: Peint
par Metz; keskel: Dedié au T. R. P. Dom Boniface d'Anethan...

Üks peatõid. II plaadiseisund, tekstiga. Joubert II, 273;

Le Blanc II, 632; Nagler VIII, 532–534.

Nostradamus, õieti Michel de Nostre-Dame (1503–1566), prantsuse arst ja astroloog.

MEYER, Felix (1653/56 –1713)

Sündis Winterthuris. Õppis Nürnbergis maastikumaalija J. F. Ermelsi juures. Reisinud Itaalias ja Hollandis. Oli hinnatud maastikumaalija ja ofortist.

**684.–695. 12-leheline maastikuvaadete sari. Suite de paysages de
12 feuilles.** Ofort. J. u. 10,5 x 14,8. ÜR 5928–5939.

Plaatidel keskel: Felix Meier fecit; vasakul I. C. Weigel exc.

I plaadiseisund. Joubert II, 283; Le Blanc III, 20;

Nagler IX, 216.

SHELLENBERG, Johann Rudolf (1740–1806)

Sündis Baseis maastikumaalija perekonnas. Esmase kunstiõpetuse sai oma isalt Johann Ulrich Schellenbergilt. Seejärel õppis onu J. R. Huberi juures. Töötas Baselis ja Winterthuris viljaka raamatuillustraatorina.

696.–699. Neli illustratsiooni Vanast ja Uuest Testamendist.

4 illustrations du Vieux et Nouveau Testament. Ofort. J. u. 12,4 x 8.
ÜR 617–620.

Kõikidel plaatidel all: Schellenberg inv. fec.

I plaadiseisund. Nagler XV, 175; Le Blanc III, 440.

700.–701. Kaks illustratsiooni. 2 illustrations. Ofort. 1780. a-d.

J. 12,5 x 9,3. ÜR 611–612.

Joonises keskel: J. Rod. Schellenberg in Winterthur 178... Studien für Geubtene Anfänger...

Nagler XV, 175; Le Blanc III, 440.

Dieu au Te RR. Dom
Capitaine de l'Abbaye
1788. H. Ammon. & Co.

Boniface d'Artilban
Prieur de Sainte-Dame
Protonotaire Apostolique

Quattro di Leonardo da Vinci
dalla Galleria Reale di Torino
Alte piedi 3, onc. L'uno pi. 2 onc. 8.

Tubliou de Leonardo da Vinci
et la Galerie Royale de France
Haut 3 piés 3 pouc. Large 2 pi. 8 pouc.

FLAAMI JA HOLLANDI 18. SAJANDI GRAAFIKA

LES GRAVURES FLAMANDES ET HOLLANDAISES DU XVIII SIÈCLE

CARDON, Antoine (1772–1813)

Sündis Brüsselis vaselõikaja perekonnas. Esmase kunstiõpetuse sai oma isalt Antoine Alexandre Joseph Cardonilt. Seejärel õppis Brüsseli Akadeemias. 1792. a. suundus Londonisse, kus saavutas 1794. a. Kuningliku Akadeemia konkursil esimese auhinna. Oli hinnatud vasegravöör.

702. Püha perekond (A. van der Werffi järgi). La Sainte famille. Punktmaneer. 1795. Pl. 46 x 34,6. ÜR 1474.

Plaadil paremal: Engraved by A. Cardon; vasakul: Painted by A. Vander Werf; all: London Publish'd April 1795...

T. – B. V, 586; Nagler II, 360–361.

Ostetud 1806. a. kunstikaupmees Belizarilt Peterburis.

FOLKEMA, Jacob (1692–1767)

Sündis Dokkumis kullassepa perekonnas. Esmase kunstiõpetuse sai oma isalt Johannes Jacobszilt, seejärel õppis Amsterdams B. Picart'i juures. Töötas Amsterdams nimeka portreegravöörina.

703. Charles de Morette (H. Holbeini järgi). Vaselõige. Pl. 35,5 x 25,8. ÜR 575.

Plaadil paremal: Jacob Folkema Sculp.; keskel: Quadro di Lionardo da Vinci dalla Galleria Reale de Dresda...

Üks peatõid. Nagler IV, 393; T. – B. XII, 152, Le Blanc II, 243.

Charles de Solier de Morette, Prantsuse saadik Inglise kuninga Henry VIII õukonnas.

FRIESELHELM, P. (? – ?)

Eluloolised andmed puuduvad. Töötas 18. saj. 2. poolel.

704. Maximilien de Béthune (F Pourbus noorema järgi). Värviline akvaintinta. Pl. 40,3 x 31,8. ÜR 535.

Joonises paremal: P Frieselhelm Sculp.¹; vasakul: F Porbua pinx.¹

Plaadil keskel: MAXIMILIEN DE BETHUNE...; all: A Paria à la Ville de Rouan...

N a g l e r IV, 503; T – B. XII, 486.

Maximilien de Béthune de Sully (1560–1641), silmapaistev Prantsuse riigimees Henry IV õukonnas.

HOUBRAKEN, Jacobus (1698–1780)

Sündis Dordrechtis maalija perekonnas. Esmase kunstiõpetuse sai oma isalt Arnold Houbrakenilt. 1709. a. asus elama Amsterdami, kus tegutses nimeka portreegravöörina kuni surmani.

705. Petrus van Musschenbroek (J. M. Quinkhardi järgi). Vaselõige. U.1738. Pl. 22,8 x 17,1. ÜR 1027

Plaadil paremal: J Houbraken sculpsit; vasakul: J. M. Quinkhard pinxit 1738; keskel: PETRUS VAN MUSSCHENBROEK...

N a g l e r VI, 319–324; L e B l a n c II, 393; T – B. XVII, 555.

Saadud K. Morgensterni kunstikogust.

P e t r u s v a n M u s s c h e n b r o e k (1692–1761), hollandi füüsik ja astronoom.

MOUCHERON, Isaac de (1667–1744)

Sündis Amsterdamis maastikumaalija perekonnas. Esmase kunstiõpetuse sai oma isalt Fredrik de Moucheronilt. 1694–1697 täiendas end Roomas. Naasnud Amsterdami, sai tuntuks maastikuvaadete graveerija ja maalijana.

706.–714. Üheksa maastikku 10-lehelisest sarjast (G. Dughet' järgi).
9 paysages d'une suite de 10 feuilles. Ofort. Pl. u.17,1 x 25,4.
ÜR 366-374.

Kõikidel plaatidel paremal: I. d'Moucheron Fecit; vasakul: G. Poussin Pinxit

Esimesel lehel keskel: Eenige Landschajpen, geschilderd door G. Poussin in Romem; in't koper gebracht door I. d'Moucheron in Amsterdam

I plaadiseisund. T. – B. XXV, 198; Le Blanc III, 59; Nagler IX, 524; Weigel, 9172–9173.

Ostetud 1821. a. R. Weigelilt Leipzgis.

SCHLEY, Jakob van der (1715–1779)

Sündis Amsterdamis, kus õppis B. Picart'i vaselõiketöökogas. 1768–1775 töötas Peterburis. Oli hinnatud vasegravöör ja raamatuillustraator Amsterdamis.

715. Bernard Picart (M. des Angles'i järgi). Vaselõige. 1734.

Pl. 31 x 19,2. ÜR 6279.

Plaadil paremal: Jacobus van der Schley inv. & sculp. 1734.; vasakul: M. des Angles Effigiem pinxit 1732., keskel: BERNARD PICART LE ROMAIN, DESSINATEUR ET GRAVEUR...

I plaadiseisund. Le Blanc III, 450; Nagler XV, 273.

Bernard Picart (1673–1734), prantsuse graafik, töötas 1710. a. alates Amsterdamis.

STENGLMAIR, J. A. (? – ?)

Eluloolised andmed puuduvad. Töötas 18. saj. 2. poolel.

716. Tubakakolleegium (D. Teniersi järgi). Les fumeurs. Ofort.

Pl 23 x 17,2. ÜR 1897

Plaadil paremal: Gravé par J. A Stenglmeir; vasakul: Peint par D. Teniers.; keskel: DAS TABBAK COLLEGIUM.

T – B. XXXI, 593; Nagler XVII, 323.

Ostetud 1806. a. kunstikaupmees Belizarilt Peterburis.

VERMEULEN, Cornelis (1644–1708/09)

Sündis Antwerpenis. Õppis Pariisis G. Edelincki vaselõiketöökojas. Töötas Antwerpenis reprodutseerides P. P. Rubensi, A. van Dycki, G. Reni jt. maale.

717. Nicolaus van der Borcht (A. van Dycki järgi). Vaselõige. 1703.

Pl. 51,7 x 36,1. ÜR 405.

Plaadil paremal: C: Vermeulen Sculp: 1703.; vasakul: Antonius Van Dyck pinxit; keskel: Dominus Nicolaus Vander Borcht; all: A Paris chez I. Ph. Le Bas Ier...

Üks peatõid. II plaadiseisund, Le Bas' nimega. N a g l e r XX, 120; Le B l a n c IV, 110; T. – B. XXXIV, 278.

Borcht, Nicolaus van der, kaupmees Amsterdamis 1640. a. paiku.

CLEMENS, Johann Frederik (1749–1831), taani graafik.

Sündis Stettinis (Szczecin) Õppis maalikunsti Kopenhaageni Akadeemias ja vaselõiget J. M. Preiäleri juures. 1773–1777 a. täiendas end Pariisis J. G. Wille vaselõiketöökojas. Seejärel töötas Genfis, 1786. a. sai Kopenhaagenis õuegravööriks ja akadeemia liikmeks. 1788. a. suundus Berliini ning 1792. a. Londoni.

718. Kristuse haudapanek (S. Bourdoni järgi). **La Mise au tombeau.**

Vaselõige, ofort. 1777. Pl. 44,1 x 49,8. ÜR 1507

Plaadil paremal: J. F. Clemens del & Sculps Paris 1777; vasakul: Bourdon Inven.; keskel: Nobilissimo Domino Joh: Wiedewelt...

Ostetud 1804. a. C. C. H. Rost & Co-lt Leipzgis.

719. Kindral Montgomery surm (J. Trumbulli järgi). **La mort du général Montgomery.** Vaselõige, ofort. 1798. Pl. 58,6 x 81,7. ÜR 136.

Plaadil paremal: Engraved by J. F. Clemens; vasakul: Painted by John Trumbull..., keskel: The Death of General Montgomery In the Attack of Quebec Dec. 1775.

Üks peatõid. II plaadiseisund, tekstiga. Le B l a n c II, 22; T. – B. VII, 77; N a g l e r II, 568–569.

Richard Montgomery (1736–1775), Briti armee üks väejuhte Ameerikas. Tapeti lahingus Quebecis.

LIMPACH, Maximilian Joseph (? – ?), tšehhi graafik.

Sündis Prahast. Töötas 18. saj. 1. poolel Prahast ja Roomas raamatuillustraatorina.

720. Siena toomkiriku fassaad. **La façade de la cathédrale de Siena.**

Ofort. L. 48,4 x 70,3. ÜR 1724.

Plaadil paremal: Maximilianus Limpach Sculp. Romae sup. perm.

Joonises ülal: FACCIATA DEL DUOMO DI SIENA

INGLISE 18. SAJANDI GRAAFIKA LES GRAVURES ANGLAISES DU XVIII SIÈCLE

Täiendusi kataloogile "Inglise 18. sajandi graafika TRÜ Teadusliku Raamatukogu fondides". Koost. T. Nurk. Tartu, 1974.

Supplément au catalogue des gravures anglaises du XVIII siècle.

BARTOLOZZI, Francesco (1727–1815)

Sündis Firenzes, kus õppis joonistamist ja maalimist. Seejärel täiendas ennast Veneetsias J. Wagneri vaselõiketöökogas. Töötas Roomas. 1764. a. suundus Londoni, kus sai õuegravööriks. 1768. a. valiti Kuningliku Akadeemia liikmeks. 1802. a. siirdus Lissaboni. Töötas pliitsi- ja punktmaneeris.

721.–746. Mitmesugused fragmendid Veneetsia tähtsamate meistrite freskodelt. Kogumik: tiitelleht + 25 gravüüri. Ofort. 1760. L. 45,8 x 33. ÜR 6976–7001.

Tiitelleht. VARIE PITTURE A FRESCO DE PRINCIPALI MAESTRI VENEZIANI ora la prima volta con le stampe pubblicate IN VENEZIA MDCCCLX. ÜR 6976.

L e B l a n c I, 166.

747 –749. Kolm lehte G. B. Cipriani joonistuste ja visandite kogumikust. Kogumik: frontispiss + tiitelleht + 48 gravüüri. Pliitsimaneer, akvatinta, ofort. 1789.

Tiitelleht. A COLLECTION of PRINTS, after the Sketches and Drawings, OF THE LATE CELEBRATED Giovanni Battista Cipriani, Esqr R. A. Engraved by Mr Richard Earlom. Pub.^a March 25.th 1789. by Jno & Josiah Boydell. ÜR 5316.

1) **Angelica ja Medoro** (G. B. Cipriani järgi). Pliiatsimaneer. 1787
Pl. 23,3 x 32,9. ÜR 5361.

Plaadil paremal: F Bartolozzi sculps.; vasakul: G. B. Cipriani inv.; keskel:
ANGELICA AND MEDORA.

I plaadiseisund. Le Blanc I, 168; Meyer III, 76; T. – B. II, 580–582.

Angelica ja Medoro, tegelased Lodovico Ariosto eeposest "Raevunud Orlando" (1532).

2) **Geograafia** (G. B. Cipriani järgi). Pliiatsimaneer. 1789. Pl. 26,4 x 22,3.
ÜR 5359.

Plaadil paremal: F Bartolozzi Sculp.¹ vasakul: Cipriani. Inv.¹; keskel:
GEOGRAPHY

I plaadiseisund. Meyer III, 76; T. – B. II, 580–582.

3) **Cupido ja Psyche**. Pliiatsimaneer. 1789. Pl. 26,8 x 21. ÜR 5360.

Plaadil vasakul: F Bartolozzi Inv.¹ & Sculp.¹; keskel: CUPID AND
PSYCHE.

I plaadiseisund. Meyer III, 76; T. – B. II, 580–582.

Kõik ostetud 1804. a. C. C. H. Rost & Co-lt Leipzigin.

Cupido (Amor) ja Psyche, tegelased rooma mütoloogiast.

Vt. ka R. Earlom nr. 769–811, T. Kirk nr. 821, F Legat nr. 840, 841.

750.–755. Gravüürid Leonardo da Vinci joonistustest. Kogumik: tiitel-
leht + pühendus + 6 gravüüri. Punktmaneer, ofort. 1796. L. 52,5 x 40.
ÜR 5372–5377.

Tiitelleht: IMITATIONS OF ORIGINAL DESIGNS BY LEONARDO
DA VINCI IN HIS MAJESTY'S COLLECTION. PUBLISHED BY JOHN
CHAMBERLAINE... PRINTED BY W. BULMER AND CO.

1) **Leonardo da Vinci autoportree**. Punktmaneer. 1795. Pl. 32,8 x 24,5.
ÜR 5372.

2) **Mehe pea**. Punktmaneer. 1796. Pl. 35,3 x 25,1. ÜR 5373.

3) **Istuv mees**. Punktmaneer. 1796. Pl. 28,7 x 23,2. ÜR 5374.

4) **Arsenaliõu**. Ofort. 1796. Pl. 30,5 x 25,3. ÜR 5375.

5) Anatoomiline joonistus. Ofort. 1795. Pl. 33,5 x 23,3. ÜR 5376.

6) Anatoomiline joonistus. Ofort. 1796. Pl. 34,3 x 24,8. ÜR 5377

Kõikidel plaatidel paremal: Engraved by F. Bartolozzi...; vasakul: From the Original Drawing by Leonardo da Vinci.

I plaadiseisund. L e B l a n c I, 166.

Ostetud 1804. a. C. C. H. Rost & Co-lt Leipzgis.

BOYDELL, John (1719–1804)

Sündis Darlingtonis, kus õppis joonistamist ja graafikatehnikaid. Töötas Londonis nimeka kirjastaja ja kunstikaupmehena. On graveerinud peamiselt linnavaateid.

756.–760. Viis lehte lindudest. (Tutschi järgi). Ofort. J. 12,4 x 18,4.

ÜR 7136–7137; 7139–7141.

Kõikidel plaatidel paremal: Jno Boydell Sculp.; vasakul: Mlle Tutsch Pinx.

L e B l a n c I, 503.

761.–765. Sama. (Tutschi järgi). ÜR 7164–7165; 7167–7169.

766. Hunt. Ofort. L. 12,1 x 17,8. ÜR 7138.

Plaadil paremal: Jn. Boydell Sculp.

767 Sama. ÜR 7166.

EARLOM, Richard (1743–1822)

Sündis Londonis. Õppis G. B. Cipriani juures. 1765. a hakkas tegelema metsotintoga. Reprodutseerinud kaasaegsete ja vanameistrite maale. Töötas Boydelli kirjastuse tellimusel.

768. Kadunud poeg (S. Rosa järgi). Ofort. 1766. Pl. 35,3 x 25,4.

ÜR 7096.

Plaadil paremal: R. Earlom fecit; vasakul: Sal. Rosa Pinxit.; keskel: The PRODIGAL SON., all: John Boydell excudit. 1766.

II plaadiseisund, tekstiga. L e B l a n c II, 178.

769.–811. 42 lehte G.B.Cipriani joonistuste ja visandite kogumikust.
Kogumik: frontispiss + tiitelleht + 48 gravüüri. Pliiatsimaneer, akvatinta, ofort. 1789.

Frontispiss: Giovanni Battista Cipriani (H. Rigaud' järgi). Punktmaneer. 1789. Pl. 21,3 x 17,5. ÜR 5315.
Plaadil paremal: R. Earlom Sculpsit.; vasakul: Rigaud Pinxit.; keskel: GIOVAN BATTISTA CIPRIANI...

1–42) 42 lehte G. B. Cipriani joonistustest ja visanditest.

Kõikidel plaatidel paremal: R. Earlom Sculpsit

I plaadiseisund, kogumiku esitrükk. T. – B. X, 282.

Vt. ka **F B a r t o l o z z i**, nr. 747–749, **T K i r k** nr. 821, **F L e g a t** nr. 840, 41.

GRIBELIN, Simon (1662–1733)

Sündis Pariisis maaliija perekonnas. Asus noorukina Londonisse, kus tegutses graafiku ja maalijana.

812.– 818. Windsori ja Kensingtoni paleede maalid. Kogumik: tiitelleht + 7 gravüüri. Vaselõige. 1712. L. 35 x 46. ÜR 5365–5371.

Tiitelleht: Six of Her Majestys PICTURES, Drawn and Engrav'd from the ORIGINALS OF Paulo Veronese, Jac. Tintoretto, Old Palma, Jul. Romano and Andr. Schiavone; IN THE ROYAL GALLERIES OF WINDSOR and KENSINGTON... Sim. Gribelin. 1712. and Sold by him.

1) **Tarkade kummardamine** (P Veronese järgi). Vaselõige. Pl. 28,3 x 33. ÜR 5365.

2) **Ester ja Ahasveerus** (Tintoretto järgi). Vaselõige. Pl. 28,4 x 33. ÜR 5366.

E s t e r, Vanas Testamendis Pärsia kuninga **A h a s v e e r u s e** (Xerxes I) naine, kes päästis oma rahva teda ähvardavast tapatalgust.

3) **Muusad** (Tintoretto järgi). Vaselõige. Pl. 28,3 x 33. ÜR 5367

4) **Karjaste kummardamine** (J. Palma järgi). Vaselõige. Pl. 28,4 x 33. ÜR 5368.

5) **Jupiteri sünd** (G. Romano järgi). Vaselõige. Pl. 28,5 x 33. ÜR 5369.
Jupiter, rooma mütoloogias peajumal, kelle käsutuses olid piksenooled ja vihma-pilved.

6) **Midase otsus** (A. Schiavone järgi). Vaselõige. Pl. 28,5 x 33. ÜR 5370.
Midase, kreeka mütoloogias Früügia kuningas, kes Apolloni ja Paani vahelises pillimänguvõistluses kuulutas võitjaks Paani. Karistuseks laskis Apollon Midaseie eesli-kõrvad kasvada.

7) **Herakles teelahkmel** (P de Matteisi järgi). Vaselõige. Pl. 28,3 x 32,9. ÜR 5371.

Kõikidel plaatidel keskel: Grav'd by Sim: Gribelin...; all: Printed and Sold by T. Bowles in St Pauls Church Yard...

I plaadiseisund, kogumiku esitrükk. Nagler V, 370;

Redgrave, 87.

Herakles, kreeka mütoloogia kangelane.

GUCHT, G. van der (u.1696–u.1776)

Sündis Londonis graveerija perekonnas. Esmase kunstiõpetuse sai oma isalt Michel van der Guchtilt. Tegutses Londonis raamatuillustraatorina.

819. **Oliver Cromwell** (S.Cooperi järgi). Vaselõige. J. 16,1 x 9,2.

ÜR 5308.

Joonises paremal: G. V.^{dr} Gucht Sculp.; vasakul: S. Cooper Pinx.; keskel: OLIVER CROMWELL.

Nagler V, 418.

Ostetud 1806. a. kunstikaupmees Belizarilt Peterburis.

Oliver Cromwell (1599–1658), inglise riigimees ja kodanliku revolutsiooni tegelane.

HODGES, Charles Howard (u.1764–1837)

Sündis Londonis. Õppis J. R. Smithi juures. 1781. a. hakkas tegelema metsotintoga, reprodutseerides vanade meistrite maale. 1788. a. suundus Amsterdami, kus tegeles kaubandusega. 1789–1792. a. töötas Dublinis. 1810. a. naasis Amsterdami ja töötas seal surmani.

820. Kristuse haudapanek (Parmigianino järgi). Pliiatsimaneer. 1788.
Pl. 36,2 x 27,3. ÜR 7101.

Plaadil paremal: Hodges. Sculpsit; vasakul: Parmigiano Pinxit., all:
Published Jan. 1.th 1788 by John & Josiah Boydell

I plaadiseisund. *L e B l a n c II*, 363; *N a g l e r VI*, 204; *T – B. XVII*, 170.

KIRK, Thomas (u.1765–1797)

Õppis maali ja R. Cosway juures. Töötas Londonis. 1785. a. pälvis ajaloomaali eest Society of Arts autasu. 1785. aastast esines pidevalt näitustel. Graveerinud palju maastikke ja G. B. Cipriani joonistusi.

821. Leht G. B. Cipriani joonistuste ja visandite kogumikust. Kogumik; frontispiss + tiitelleht + 48 gravüüri. Pliiatsimaneer, akvatinta, ofort. 1789.

1) Arkaadia karjused (G. B. Cipriani järgi). Pliiatsimaneer. 1789.

Pl. 27,4 x 36,4. ÜR 5362.

Plaadil paremal: Kirk Sculpsit., vasakul: G. B. Cipriani. Inv.^t; keskel:
SHEPHERDS IN ARCADIA.

I plaadiseisund. *L e B l a n c II*, 457; *N a g l e r VI*, 30; *T – B. XX*, 368.
Vt. ka. *F B a r t o l o z z i* nr. 747–749; *R. E a r l o m* nr. 769–811, *F L e g a t*
nr. 840–841.

KITCHIN, Thomas (? – ?)

Eluloolisi andmeid vähe. Töötas 18. saj. keskpaiku raamatuillustraatorina.

822.–827 Veised. 6-leheline sari. Ofort. L. 9,2 x 15,9. ÜR 7102–7107

Plaadil all: Printed for T. Kitchin at \ 59 Holborn Hill London

828.–833. Purjelaevad. 6-leheline sari. Ofort. L. 9,1 x 12,3.

ÜR 7146-7151.

Plaadil keskel: Printed for Thos Kitchin at the Star Holbom Hill London...

834.–839. Sama. ÜR 7174–7179.

LEGAT, Francis (1755–1809)

Sündis Edinburghis. Õppis esialgu A. Runcimani juures, seejärel R. Strange'i vase-lõiketöökojas. 1780. a. suundus Londonisse. 1796. a. võeti vastu Kuningliku Akadeemia liikmeks.

840.–841. Kaks lehte G. B. Cipriani joonistuste ja visandite kogumikust. Kogumik: frontispiss + tiitelleht + 48 gravüüri. Pliiatsimaneer, akvatinta, ofort. 1789.

1) Heraklese apoteoos (G. B. Cipriani järgi). Ofort. 1789. Pl. 40,2 x 24,2. ÜR 5363.

Plaadil paremal: Fran.^s Legat. Sculpsit; vasakul: G. B. Cipriani pinxit; keskel: APOTHEOSIS OF HERCULES.

2) Minerva ja üheksa muusat (G. B. Cipriani järgi). Ofort. 1789. Pl. 40,1 x 24,6. ÜR 5364.

Plaadil paremal: Fran.^s Legat. Sculpsit; vasakul: G. B. Cipriani Pinxit; keskel: MINERVA AND THE NINE MUSES

I plaadiseisund. T. – B. XXII, 563.

Minerva, rooma tarkuse- ja kunstide jumalanna.

Vt. ka F Bartolozzi nr. 747–749, R. Earlom nr. 769–811, T. Kirk nr. 821.

MASON, James (1710–1780)

Sündis Londonis. Reprodutseerinud arvukalt C. Lorraini ja N. Poussini maastikke. 1766. a. võeti vastu Society of Arts liimeks. Töötas Boydelli kirjastusele.

842. Vaade Utrechti ümbrusele (A. van der Neeri järgi). Ofort.

1760. aastad. J. 28 x 42,8. ÜR 5245.

Plaadil paremal: Mason Sculp.; vasakul: Vandreener Pinx¹; keskel: Vüe des Environse D'Utrecht

N a g l e r VIII, 395–396; T. – B XXIV, 212; L e B l a n c II, 613.

PEAK, James (u.1729–1782)

Töötas Londonis. Reprodutseerinud valdavalt väikeseformadilisi maastikuvaateid.

843.–848. Loomad. 6-leheline sari. Ofort. L. 9,8 x 17,5. ÜR 7130–7135.

Joonises all: J.^s Peak f.¹

I plaadiseisund. M. – S. III, 390.

ROBERTS, Henry (u.1710–1790)

Töötas Londonis. Graveerinud maastikke ja loomi. Tegeles kunstikaubandusega. Töötas Boydelli kirjastusele.

849.–852. Hirved. 4-leheline sari. (J. E. Ridingeri järgi). Ofort. 1767

Pl. 18 x 15,4. ÜR 7142–7145.

Plaadil paremal: H Roberts Sculp; vasakul: I E Ridinger Inv; keskel: I. Boydell excudit, London 1767

I plaadiseisund. R e d g r a v e, 361; T. – B. XXVIII, 429;

N a g l e r XIII, 240.

853.–856. Sama. ÜR 7170–7173.

857.–862. Koerad. 6-leheline sari. Ofort. Pl. 8,7 x 12,8. ÜR 8420–8425.

Plaadil all: Printed and sold by Hen. Roberts Engraver...; keskel: A New Book of Dogs.

SMITH, John (1717–1769)

Sündis Chicesteris. Õppis maalikunsti ja graafikat Venna George Smithi eeskujul graveeris maastikuvaateid.

863.–868. Külavaated. 6-leheline sari. Ofort. 1743. Pl u.11,9 x 18,9. ÜR 7118–7123.

Kõikidel plaatidel vasakul: John Smith fecit 1743; all: London Printed for Thos Kitchin...

II plaadiseisund, tuhmunud kirjadega. N a g l e r XVI, 521–522; L e B l a n c III, 541.

WILSON, Willian Charles (u.1750– ?)

Sündis Londonis. Töötas Boydelli kirjastusele. Reprodutseerinud C. Lorraini, N. Poussini jt. maastikke.

869. Mägimaastik jõega (C. Lorraini järgi). Ofort. L. 30,1 x 39,1. ÜR 5247. Plaadil keskel: Engraved by Wm Wilson from an Excellent Picture of CLAUD LORRAIN...

I plaadiseisund. N a g l e r XXI, 522; R e d g r a v e, 478.

WOOD, John (u.1720–1780)

Sündis Londonis. Õppis J. B. Chatelaini juures. Reprodutseerinud Boydelli kirjastusele C. Lorraini, N. Poussini jt. maastikke.

870. Teine vaade Utrechti ümbrusest (A. van der Neeri järgi). Ofort. 1761. L. 20,3 x 43,6. ÜR 5249.

Plaadil paremal: J. Wood Sculp.; vasakul: Vanderneer Pinx.^t; keskel: Seconde Vüe Des Environs D'Utrecht

I plaadiseisund. L e B l a n c III, 247

KUNSTNIKE NIMEREGISTER

LISTE DES PEINTRES ET DESSINATEURS

- A n g l e s**, Matthäus des (u.1667–1741) — maalija ja skulptor, töötas Amsterdamis. Nr. 715.
- * **A u b e r t**, Michel (? – ?) — prantsuse vasegraveerija 18. saj. 1. poolel. Nr. 202–241^{21, 40}
- * **A u b r i e r** (? – ?) — prantsuse vasegraveerija 18. saj. 1. poolel. Nr. 202–241³⁹
- B a c l e r** d'Albe, õieti Louis Albert Guillain (1761–1824) — prantsuse joonistaja ja maastikumaalija. Nr. 643.
- B a t o n i**, Pompeo (1708–1787) — itaalia maalikunstnik, töötas Roomas. Nr. 541, 603.
- B e r c h e m**, Nicolaes (1620–1683) — hollandi maalija ja graafik. Nr. 2, 6.
- B o i s e a u** (? – ?) — prantsuse graafik 18. saj. 1. poolel. Nr. 202–241³¹
- B o i z o t**, Antoine (1702–1782) — prantsuse maalija ja joonistaja, töötas Pariisis. Nr. 202–241⁶
- B o u c h e r**, François (1703–1770) — prantsuse maalikunstnik, rokokookunsti esindaja. Nr. 77, 101, 102, 158, 159, 245–520^{26, 250}
- B o u r d o n**, Sébastien (1616–1671) — prantsuse maalikunstnik. Nr. 718.
- B r a n d**, Friedrich August (1735–1806) — austria maalija ja graafik. Nr. 111, 112.
- C a l l e t**, Antoine François (1741–1823) — prantsuse ajaloomaalija. Nr. 245–520⁸⁰
- C a r m o n t e l l e**, Louis Carrogis (1717–1806) — prantsuse joonistaja, töötas Pariisis. Nr. 245–520¹⁰⁷
- C a s a n o v a**, Francesco (1727–1802) — itaalia maalija. Nr. 598.
- C h a m p a g n e**, Philippe de (1602–1672) — flaami portretist. Nr. 202–241³⁶
- C h e v a l i e r**, Jean (1725–1790) — prantsuse maalija ja graafik. Nr. 202–241³⁵
- C i p r i a n i**, Giovanni Battista (1727–1785) — itaalia maalija ja joonistaja, töötas Inglismaal. Nr. 747–749, 769–811, 821, 840, 841.
- C o o p e r**, Samuel (1609–1672) — inglise maalija. Nr. 819.
- C o r r e g g i o**, õieti Antonio Allegri (1494–1534) — itaalia renessansimeister, töötas Parmas. Nr. 72, 201.

- C o y p e l**, Charles Antoine (1694–1752) — prantsuse maaliija. Nr. 186, 202–241³⁸
- D a v i d**, Jacques Louis (1748–1825) — prantsuse maalikunstnik, klassitsismi esindaja. Nr. 8, 197
- D e i l a B e l l a**, Stefano (1610–1664) — itaalia vasegravöör, maaliija. Nr. 245–520²⁶³
- D e l p e c h**, François Seraphin (1778–1825) — prantsuse joonistaja ja graafik. Nr. 184, 185.
- * **D e m a r t e a u** (? – ?) — prantsuse graafiku A. Demarteau naine. Nr. 109.
- D i e t r i c h**, Christian Wilhelm Ernst (1712–1774) — saksa maaliija. Nr. 537
539, 540
- D o l c i**, Carlo (1616–1696) — itaalia maalikunstnik, töötas Firenzes. Nr. 70.
- D o u**, Gerard (1613–1675) — hollandi olustikumaaliija. Nr. 543.
- D o y e n**, Gabriel François (1726–1806) — prantsuse maaliija. Nr. 245–520²⁵⁷
- D r o u a i s**, Germain Jean (1763–1788) — prantsuse ajaloomaaliija. Nr. 682.
- D u g h e t**, Gaspard, nimetatud Poussin (1615–1685) — itaalia maaliija, Nicolas Poussini õpilane. Nr. 198, 706–714.
- D u m a y**, François (? – ?) — prantsuse maaliija, töötas 17/18. saj. Nr. 110.
- * **D u p i n**, Pierre, õieti Jean-Pierre Sullain (1690–u.1751) — prantsuse vasegravöör. Nr. 202–241²³
- * **D u p u i s**, Charles (1685–1742) — prantsuse vasegravöör. Nr. 202–241⁶
- D u p u i s**, Nicolas Gabriel (1698–1771) — prantsuse vasegravöör. Nr. 202–241²⁸
- D y c k**, Anthonis van (1599–1641) — flaami maalikunstnik, töötas mõnda aega Inglismaal. Nr. 100, 196, 717
- * **E d e l i n c k**, Gerard (1640–1707) — nimekas prantsuse vasegraveerija. Nr. 202–241¹
- E e c k h o u t**, Gerbrandt van den (1621–1674) — hollandi portretist ja ajaloomaaliija. Nr. 583.
- E i s e n**, François (1695–1778) — flaami maaliija ja graafik. Nr. 99.
- E l s h e i m e r**, Adam (1578–1610) — saksa maalikunstnik. Nr. 245–520²⁶²
- * **F i c q u e t**, Etienne (1719–1794) — prantsuse vasegravöör. Nr. 202–241^{8, 18}
- * **F i l l o e u l**, Pierre (? – ?) — prantsuse graafik, töötas 18. saj. 1. poolel. Nr. 202–241³⁷
- F l i n c k**, Govaert (1615–1660) — hollandi maalikunstnik. Nr. 191.
- F r a g o n a r d**, Jean Honoré (1732–1806) — prantsuse maalikunstnik, rokokoo-kunsti esindaja. Nr. 245–520^{17–22 29 30, 41–68 69–94, 95–132, 133–166, 167–196, 130–237, 244 247, 249, 251–254}
- * **F r a n ç o i s**, Jean Charles (1717–1769) — prantsuse graafik. Nr. 202–241^{2, 4}

- * **Gaillard**, René (u.1719–1790) — prantsuse graafik. Nr. 202–241^{3, 15, 20, 33}
- Garneury**, François (1755–1837) — prantsuse maalija ja graafik. Nr. 8.
- Greuze**, Jean Baptiste (1725–1805) — prantsuse maalikunstnik. Nr. 76, 96, 245–520²⁵⁸
- Hackert**, Jakob Philippe (1737–1807) — saksa maalija, töötas Itaalias. Nr. 3, 4, 680.
- Holbein**, Hans (1497–1543) — saksa maalikunstnik, renessansi suurmeister. Nr. 703.
- Junker**, Justus (1703–1767) — saksa maalija ja graafik. Nr. 9.
- Lacroix**, Gilles Robert de (?–?) — prantsuse joonistaja ja puunikerdaja 18. saj. 1. poolel. Nr. 242.
- Lafage**, Raymond (1656–1690) — prantsuse maalija ja joonistaja. Nr. 582.
- Lallemant**, Jean Baptiste (1716–1803) — prantsuse maastikumaalija. Nr. 98.
- Lantarat**, Simon Mathurin (1729–1778) — prantsuse maalija ja graafik. Nr. 117
- * **Lasne**, Michel — prantsuse graafik 18. saj. Nr. 202–241²⁷
- LeBarbier**, vanem (?–1823) — prantsuse maalija. Nr. 183.
- * **LeFèvre** (Lefebvre), Philippe (?–?) — prantsuse vasegravöör, töötas Pariisis 18. saj. 2. poolel. Nr. 110.
- LePrince**, Jean Baptiste (1734–1781) — prantsuse graafik. Nr. 245–520^{1–6, 9–16, 23–25, 31–36, 37–40}
- Leroy**, Sébastien (?–1832) — prantsuse maalija, töötas Pariisis. Nr. 521.
- Lespinasse**, Louis Nicolas de (1734–1808) — prantsuse maalija. Nr. 10, 114–116.
- Loos**, Carle van (1705–1765) — madalmaade maalija, töötas Roomas ja Pariisis. Nr. 95, 192.
- Lorrain**, Claude, õieti Gellée (1600–1682) — prantsuse maastikumaali suurmeister. Nr. 84–93⁵ 869.
- Loutherbourg**, Philipp Jakob (1740–1812) — maalija ja graafik, töötas Pariisis ja Londonis. Nr. 245–520²⁵⁶
- Lui**, Bernardino (1480/85–1532) — itaalia maalija. Nr. 185.
- * **Masquelier**, Louis Joseph (1741–1811) — prantsuse vasegravöör. Nr. 177
- Matteis**, Paolo de (1662–1728) — itaalia maalija, töötas Austrias, Hispaanias, Inglismaal ja Prantsusmaal. Nr. 812–818⁷.
- Mérimée**, Jean François Léonor (1757–1836) — prantsuse maalija ja kirjanik. Nr. 80.
- Métoyen**, François (?–?) — maalija Pariisis 18. saj. 2. poolel. Nr. 106.
- Metsu**, Gabriel (1629–1667) — hollandi olustikumaalija. Nr. 530, 683.

Meynier, Charles (1768–1832) — prantsuse ajaloomaalija. Nr. 113.
Michelangelo, õieti Michelangelo Buonarroti (1475–1564) — itaalia renessansi suurmeister, maaliija, skulptor ja arhitekt. Nr. 113.

Mieris, Frans van (1635–1681) — hollandi maalikunstnik. Nr. 531, 532.

Mignard, Nicolas (1606–1668) — prantsuse maaliija ja graafik. Nr. 118.

Monogrammistid

- * **A** — Nr. 202–241²⁵
- AE** — Nr. 202–241¹⁵
- AP** — Nr. 202–241^{24, 27, 33, 34}
- Bel** — Nr. 202–241²⁸
- GH** — Nr. 202–241¹²
- IL** — Nr. 202–241^{18, 21}
- JF** — Nr. 202–241⁷
- LE** — Nr. 202–241²⁵
- LF** — Nr. 202–241³²
- * **PI** — Nr. 202–241⁷
- W** — Nr. 202–241³⁹

Monsiau, Nicolas André (1754–1837) — prantsuse ajaloomaalija. Nr. 108.

Nanteuil, Robert (1623–1678) — nimekas prantsuse vasegravöör.
Nr. 202–241²²

Née, François Denis (1735–1818) — prantsuse graafik. Nr. 10, 115.

Neer, Aert van der (1603/04–1677) — hollandi maalikunstnik. Nr. 842, 870.

Netscher, Caspar (1639–1684) — hollandi maaliija. Nr. 534.

Nolpe, Pieter (1613/14–1652/53) — hollandi maaliija ja graafik. Nr. 200.

Nortlingen (? – ?) — Nr. 245–520²⁶⁴

Ostade, Isaac van (1621–1649) — hollandi olustiku- ja maastikumaaliija.
Nr. 193.

Paima, Jacopo, nimetatud Paima Vecchio, õieti Jacopo d'Antonio Negreti (u.1480–1528) — itaalia maalikunstnik, töötas Veneetsias. Nr. 812–818⁴

Parmigianino, õieti Francesco Mazzuoli (1503–1540) — itaalia hilisrenessansi maalikunstnik. Nr. 820.

Parrocel, Charles (1688–1752) — prantsuse ajaloomaalija ja graafik. Nr. 528.

* **Petit**, Gilles Edme (1694–1760) — prantsuse graafik. Nr. 202–241³⁵

* **Pinssio**, Sebastien (1721– ?) — prantsuse graafik. Nr. 202–241^{5, 14, 32, 34}

* **Pitau**, Nicolas (u.1670–1724) — prantsuse graafik. Nr. 202–241¹⁶

Pitteri, Marco (1702–1786) — itaalia vasegravöör, töötas Veneetsias.
Nr. 202–241²⁰

Potter, Paulus (1625–1654) – hollandi maalikunstnik, animalist. Nr. 177

- Pourbus**, Frans jun. (1569–1622) — madalmaade maalikunstnik, töötas Itaalias ja Prantsusmaal. Nr. 704.
- Poussin**, Nicolas (1594–1665) — prantsuse maalikunstnik, töötas Itaalias. Nr. 199.
- Quinkhard**, Jan Maurits (1688–1772) — hollandi miniatuuridemaalija. Nr. 705.
- Raffaël**, õieti Raffaello Santi (1483–1520) — itaalia maalikunstnik, renessansi suurmeister. Nr. 106, 108–110, 184.
- Raoux**, Jean (1677–1734) — prantsuse maalija. Nr. 202–241²⁶
- * **Ravenet**, Simon François (u.1706–1774) — prantsuse graafik, töötas Pariisis ja Londonis. Nr. 202–241^{17,31}
- Regnault**, Jean Baptiste (1754–1829) — prantsuse maalija ja graafik. Nr. 79.
- Rembrandt**, õieti Rembrandt Harmensz van Rijn (1606–1669) — hollandi maalikunsti suurmeister ja graafik. Nr. 245–520^{259 260} 525.
- Reni**, Guido (1575–1642) — itaalia maalikunstnik, barokimeister. Nr. 81.
- Ridinger**, Johann Elias (1698–1767) — saksa maalija ja graafik. Nr. 849–852. 853–856.
- Rigaud**, Hyacinthe (1659–1743) — prantsuse portretist, rokokookunsti esindaja. Nr. 119, 202–241^{11, 13, 14, 23, 37} 527, 769 (frontispiss).
- Robert**, Hubert (1733–1808) — prantsuse maastikumaalija, töötas mõnda aega Itaalias. Nr. 97, 245–520^{8, 17–22, 27, 28, 167–196, 238–243, 245, 246 248} 522–524.
- Robert**, Jean (?–?) — prantsuse joonistaja 18. saj. 2. poolel. Nr. 202–241^{2 4 8}
- Romano**, Giulio (1498–1546) — itaalia maalikunstnik. Nr. 812–818⁵
- Rosa**, Salvator (1615–1673) — itaalia maalikunstnik. Nr. 768.
- * **Roy**, Claude (1712–1792) — prantsuse vasegravöör. Nr. 202–241^{11 13}
- Rubens**, Peter Paul (1577–1640) — flaami maalikunsti suurmeister. Nr. 605, 606.
- Ruysdael**, Jacob van (1628–1682) — hollandi maastikumaalija. Nr. 82–91⁴
- Schalcken**, Godfried (1643–1706) — hollandi maalija ja ofortist. Nr. 536, 538.
- Schiavone**, Andrea, õieti Meldolla (?–1563) — itaalia maalija. Nr. 812–818⁶
- Schmidt**, Martin Joachim (1718–1801) — austria maalija ja graafik. Nr. 599–602.
- Sornique**, Dominique (?–1756) — prantsuse graafik. Nr. 202–241²²
- Zingg**, Adrian (1734–1816) — saksa joonistaja ja graafik. Nr. 243.
- Zuccarelli**, Francesco (1702–1788) — itaalia maastikumaalija ja graafik. Nr. 244.
- * **Tardieu**, Jacques Nicolas (1716–1791) — prantsuse graafik. Nr. 202–241³⁸
- Teniers**, David (1610–1690) — flaami maalikunstnik. Nr. 164–166, 178–180, 182, 716.

- Terborch**, Gerard (1617–1681) — hollandi olustikumaalija. Nr. 533.
- Tiepolo**, Giovanni Battista (1696–1770) — itaalia maalikunstnik, monumentalist, töötas Veneetsias. Nr. 245–520²⁶¹
- Tintoretto**, õieti Jacopo Robusti (1518–1594) — itaalia maalikunstnik, töötas Veneetsias. Nr. 812–818^{2,3}
- Tocqué**, Louis (1696–1772) — prantsuse maalija. Nr. 529, 535.
- Trumbull**, John (1756–1843) — ameerika ajaloomaalija. Nr. 719.
- Tutsch** (? – ?) — inglise maalija. Nr. 756–765.
- Velde**, Adriaen van der (1636–1672) — hollandi maalikunstnik. Nr. 5.
- Vernet**, Carle, õieti Antoine Charles Horace (1758–1836) — prantsuse maalija, animalist. Nr. 103, 104, 107, 181.
- Vernet**, Joseph (1714–1789) — prantsuse maastikumaalija, töötas mõnda aega Itaalias. Nr. 1, 69.
- Veronese**, Paolo, õieti Caliari (1528–1588) — itaalia maalikunstnik, töötas peamiselt Veneetsias. Nr. 812–818¹
- Vien**, Joseph Marie (1716–1809) — prantsuse ajaloomaalija ja graafik. Nr. 190.
- Vigée**, L. (1727– ?) — prantsuse maalija. Nr. 202–241⁴⁰
- Vignaud**, Jean (1775–1826) — prantsuse maalija. Nr. 109.
- Vinci**, Leonardo da (1452–1519) — itaalia renessansi suurmeister — maalija, skulptor, arhitekt ja insener. Nr. 183, 750–755.
- Weis**, Johann Martin (1711–1751) — prantsuse joonistaja. Nr. 167–176.
- Werff**, Adriaen van der (1659–1722) — hollandi maastikumaalija. Nr. 702.
- Wille**, Pierre Alexandre (1748 – 1821) — prantsuse maalija ja graafik. Nr. 544, 545.

REPRODUKTSIOONIDE NIMESTIK

- R. de Saint-Non. Vinjetid. Ofort.
1. P. E. Babel. Raamornament kogumikust "Strasbourg'i linnas korraldatud pidustused" Ofort. U. 1747 Nr. 11–28.
 2. P. M. Alix. Honoré Gabriel Mirabeau (tundmatu kunstniku järgi). Värviline akvatinta. U. 1789. Nr. 7
 3. B. Baron. Püha Caecilia (C. Dolci järgi). Vaselõige. 1759. Nr. 70.
 4. J. J. Baléhou. Äikesetorm (J. Vernet' järgi). Ofort, vaselõige. Nr. 69.
 5. Ch. C. Bervic. Louis XVI (A. F. Callet' järgi). Vaselõige, ofort. Nr. 78.
 6. J. J. de Boissieu. Maastik jõe ja viadukti varemetega. Ofort. 1763. Nr. 82–91⁷
 7. L. Cars. Lõngakerija (J. B. Greuze'i järgi). Vaselõige. Nr. 96.
 8. J. Daullé. Venus kolme graatsiaga suplemas (F. Boucher' järgi). Ofort. 1758. Nr. 102.
 9. J. B. Huet. Leht J. B. Huet teoste kogumikust. Ofort. 1798/99. Nr. 120–157.
 10. J. B. Le Prince. Inglite kummardamine (J. M. Vieni järgi). Lavii. Nr. 190.
 11. J. B. Le Prince. Koogikaupmees. Lavii. 1772. Nr. 189.
 12. J. Ph. Lebas. Keemik (D. Teniersi järgi). Vaselõige, ofort. Nr. 182.
 13. J. Massard. Charles I Henriette Marie'ga (A. van Dycki järgi). Vaselõige. 1784. Nr. 196.
 14. J. G. Wille. Louis Phélypeaux (L. Toqué järgi). Vaselõige. 1751. Nr. 529.
 15. J. G. Wille. Abel François Poisson (L. Toqué järgi). Vaselõige. 1761. Nr. 535.
 16. R. de Saint-Non. Tituse ja Vespasianuse termid. 6-lehelisest sarjast "Itaalia vaated antiikvaremetega" (J. B. Le Prince'i järgi). Ofort. 1756. Nr. 245–520^{1–6}
 17. J. Jacobé. Tiigrijahk (F. Casanova järgi). Metsotinto. 1787. Nr. 598.
 18. F. Landerer. Noormees karvamütsis (M. J. Schmidti järgi). Kuues leht 12-lehelisest sarjast "Mitmesugused pead" Ofort. 1760. Nr. 599–602²
 19. J. M. Schmutzer. Püha Ambrosius ja Theodosius Suur (P. P. Rubensi järgi). Vaselõige, ofort. 1784. Nr. 606.
 20. F. E. Weirrotter. Teine leht 12-lehelisest J. G. Willele pühendatud maastike sarjast. Ofort. Nr. 608–619.
 21. Chr. von Mechel. Michel Nostradamus (G. Metsu järgi). Vaselõige. 1762. Nr. 683.
 22. J. Folkema. Charles de Morette (H. Holbeini järgi). Vaselõige. Nr. 703.
 23. J. Houbraken. Petrus van Musschenbroek (J. M. Quinkhardi järgi). Vaselõige. 1738. Nr. 705.
 24. C. Vermeulen. Nicolaus van der Borcht (A. van Dycki järgi). Vaselõige. 1703. Nr. 717

LISTE DES ILLUSTRATIONS

- R de Saint-Non. Vignettes. Eau-forte.
1. P. E. Babel. Encadrement d'un recueil "Représentation des fêtes données par la ville de Strasbourg" Eau-forte. Vers 1747. Nr. 11–28.
 2. P. M. Alix. Honore Gabriel Mirabeau (peintre inconnu). Aquarelle en couleurs. 1789. Nr. 7.
 3. B. Baron. Sainte Cécile (d'après C. Dolci). Gravure au burin. 1759. Nr. 70.
 4. J. J. Baléchou. L'orage (d'après J. Vernet). Eau-forte, gravure au burin. Nr. 69.
 5. Ch. C. Bervic. Louis XVI (d'après A. F. Callet). Gravure au burin, eau-forte. Nr. 78.
 6. J. J. de Boissieu. Paysage à la rivière avec les ruines d'un viaduc. Eau-forte. 1763. Nr. 82–91⁷
 7. L. Cars. La peloteuse (d'après J. B. Greuze). Gravure au burin. Nr. 96.
 8. J. Daullé. Venus et les Grâces au bain (d'après F. Boucher). Eau-forte. 1758. Nr. 102.
 9. J. B. Huet. Une feuille du recueil de J. B. Huet. Eau-forte. 1798/99. Nr. 120–157.
 10. J. B. Le Prince. L'adoration des anges (d'après J. M. Vien). Lavis. Nr. 190.
 11. J. B. Le Prince. Le marchand de gâteaux. Lavis. 1772. Nr. 189.
 12. J. Ph. Lebas. Le chimiste (d'après D. Teniers). Gravure au burin, eau-forte. Nr. 182.
 13. J. Massard. Charles I et Henriette Marie (d'après A. van Dyck). Gravure au burin. 1784. Nr. 196.
 14. J. G. Wille. Louis Phélypeaux (d'après L. Tocque). Gravure au burin. 1751. Nr. 529.
 15. J. G. Wille. Abel François Poisson (d'après L. Toqué). Gravure au burin. 1761. Nr. 535.
 16. R. de Saint-Non. Les thermes de Titus et Vespasien. Sixième feuille d'une suite "Vues italiennes aux ruines antiques" (d'après J. B. Le Prince). Eau-forte. 1756. Nr. 245–520^{1–6}
 17. J. Jacobé. Le tigre tue en Amérique (d'après F. Casanova). Gravure en manière noire. 1787. Nr. 598.
 18. F. Landerer. Un jeune homme au bonnet fourré. Sixième feuille d'une suite "Les têtes" Eau-forte. 1760. Nr. 599–602²
 19. J. M. Schmutzer. Saint Ambroise et Théodose le Grand (d'après P. P. Rubens). Gravure au burin, eau-forte. 1784. Nr. 606.
 20. F. E. Weirrotter. Deuxième feuille d'une suite des paysages dédiée à J. G. Wille. Eau-forte. Nr. 608–619.
 21. Chr. von Mechel. Michel de Nostre-Dame (d'après G. Metsu). Gravure au burin. 1762. Nr. 683.
 22. J. Folkema. Charles de Morette (d'après H. Holbein). Gravure au burin. Nr. 703.
 23. J. Houbraken. Petrus van Musschenbroek (d'après J. M. Quinkhard). Gravure au burin. 1738. Nr. 705.
 24. C. Vermeulen. Nicolaus van der Borcht (d'après A. van Dyck). Gravure au burin. 1703. Nr. 717.

SISUKORD

TABLE DES MATIERES

Saateks	5
<i>Avant-propos</i>	9
Prantsuse 18. sajandi 2. poole graafika	12
<i>Les gravures françaises de la 2e moitié du XVIII s.</i>	18
Austria, šveitsi, flaami ja hollandi 18. sajandi graafika	73
<i>Les gravures autrichiennes, suisses, flamandes et hollandaises du XVIII s.</i>	76
Austria 18. sajandi graafika. <i>Les gravures autrichiennes du XVIII s.</i>	79
Šveitsi 18. sajandi graafika. <i>Les gravures suisses du XVIII s.</i>	85
Flaami ja hollandi 18. sajandi graafika. <i>Les gravures flamandes et hollandaises du XVIII s.</i>	91
Inglise 18. sajandi graafika täiendusi. <i>Supplement au catalogue des gravures anglaises du XVIII s.</i>	95
Kunstnike nimeregister. <i>Liste des peintres et dessinateurs</i> ..	104
Reproduktsioonide nimestik	110
<i>Liste des illustrations</i>	111